

1620

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

జేన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 11-వ తేది శుక్రవారము

No 61

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర జ్యేష్ఠమాస శుద్ధ స్రవణము ౧.

సంచిక ౬౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాకిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బాగవోయిను, పొట్లబోగొట్టును
బెగుకుల భేదించును వాపుల గూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహచూస
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రత్యయింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము.

మావద్ద పలకకముల లోలాకలు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారమెడనెయినులు, మొలత్రాడులు,
టంబులు, మొదలగునవి తయారగుచున్నవి. వినయములకు ఈదీసిన విలాసములకు ప్రాయము.

పొప్రేబుడు:- కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబ్రదర్సు

ది ఆంధ్ర జ్యోతిరరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్స్: బెజవాడ. 1597 (3) 1149 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు

“రాజవైద్య” వెంట్రుకలురంగు

“రాజవైద్య పేర్ డై” తక్షణమే తెలిసిన తెల్లవెండు
కలను మామూలు నలుపు వెంట్రుకలుగాను, నువ్వుగాను నిగనిగలాను
నట్టిను, ఎప్పటికిని నలుపుగానందునట్లును మార్పును.

బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 1-2-0 చిన్న బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 10

1-2 బుడ్లుగల వాస్త్రాభర్య 0.6-0 అ. 4 పంపినవారికి తపాల్ ఖర్చు లేక ఒక కాగితం బుడ్డి ఇవాముగా పంపబడును.

తేలుకటకు విషనివారిణి

ఈ బొషధము విషమును తక్షణమే పారవోలి బాధను తొలగించును.

ధర 1 కి ర్పు 0-8-0

1-3 బుడ్లవరకు తపాల్ ఖర్చు 0-3-0

ర్పు 4 లు పంపిన ఒకడబ్బీ బుడ్లు తపాల్ ఖర్చు లేక ఇవాముగా పంపబడును.

లూకొడర్రా

“తెల్లకుష్టు” చిన్న నొప్పులవారు ఈ కార్యాలయమునకు వచ్చిన యివాముగా
బొషధముచ్చి బాగుచేసెదము. ర్పు 0-4-0 పంపినవారికి కాగితం ఇవాముగా పంపబడును. చిన్న
బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 2-0-0 పెద్దబుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 3-0-0. 1-3 బుడ్లకు తపాల్ ఖర్చు 0-5-0
2888 చుప్పురోగములు గలవారు ఉత్తరములద్వారా కుదర్చబడును.

Rajvid Sri Bamandasji Kaviraj

152, Harrison Road, Bara Bazar, Calcutta.

Telegrams:—“RAJVAID”

Calcutta.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876

Imperial Telegraph College, DELHI.

ది కృష్ణా లో ఆపరేటివు బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు

కావలెను

పాత కృష్ణాజిల్లా గ్రామాదుల పరిచయము కలిగినట్టిన్ని
సహకారోద్యమములో ఆసక్తివము ఉన్నటువంటి ఒక ఇక్
పైవారు ఈ బ్యాంకుకు కావలెను. ఉద్యోగము ప్రస్తుతము
1 పలకరమునకు ఏర్పాటు చేయబడ్డది. శీతము రు 45 అన్న
ప్రయోజనపు ఖర్చులున్నా ప్రయోజనములో గోజు 1 కి
ర్పు 1-0-0 బత్తాయున్న ఇవ్వబడును. చరఖాస్తులు బ్యాంకు
ప్రెసిడెంటుగారికి 25-3-26 తేదీ లోపుగా పంపవలెను.

కావలయును

సెకండరీ ట్రేడ్, వాల్మన్ ట్రేడ్, యోర్ ట్రేడ్ పై
నిం గైనవారును, స్టాల్ ట్రేడ్ క్యాంపెయిన్లు మా బోర్డు
పాతకాలకు ఉపాధ్యాయులుగా కావలయును. శీతము
వారి వారి సావర్థ్యమును, యోగ్యతలనుబట్టి యియ్యవలెను
చరఖాస్తుదారులు వారి వారి చరఖాస్తులకు 30-6-26 వ తేదీ
లోగా మా ఆఫీసుకు పంపించుకొనవలెను.

గుమ్మడపు వెంకటరంగారావు, టి. ప్రెసిడెంటు.
నందిగామ తాళి కాబోర్డుఆఫీసు, నందిగామ, 1-6-26

క్రమధియేటరు 2253

9-5-26 తేదీ బుధవారమునుండి 11-5-26 తేదీ శుక్రవారమువరకు
ప్రజలకు ఈ క్రమధియేటరు సాగి 5 గం 15 కా॥ 9 గం 30 ని
మదనధియేటరు లిమిటెడ్ వారి

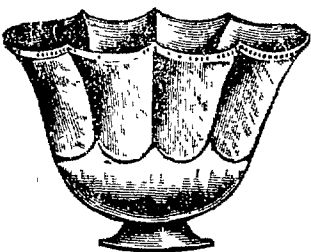
“లాస్టు పాట్”

ఆత్మ వైక్ ద్రాహ కిల్లు గలది

నదులు, కొండలువలె పడు ప్రవాహములు, సర్వత
ములు మొదలగు అమృత స్వాభావికమైన ప్రదేశములతో వా
టకము ప్రారంభమగును.

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1842

వర్తకశిఖామణులకు
అమూల్యమైన తరుణము

సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము
ఖరారు ధర

ప్రతి గృహమునందును
అభ్యక్తముగా నుండితీరవలెను

3 నుండి 8 కులముల యెత్తువరకు 3 సైజులందు పేలాగి న్నెలు, పట్టెలుకట్టిన గిన్నెలు, తయారుగా నున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆరరు యిచ్చిన ఒక వారిము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, వైన చక్కగా మెరుగుచేయబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు	కు 1:కి ధర రు	1-1-0
6 " 12 "	" "	1-0-6
8 డబ్బెలు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

తెలిసోను నెం. 2802
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ
తంజివిలాసము "ఉమ్మడియార్"
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సరసము వృథ మైనది నమ్మక మైనది

ఇప్పటిమాస్త్రులప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారినవద్ద అమ్మకమునకు సిగ్గుగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,
ఇనుపపట్టెలు చేయువారు,
ప్రావైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.
ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు

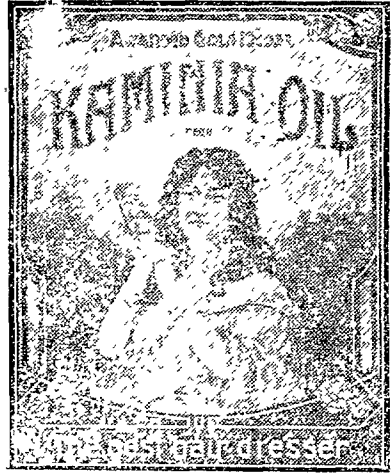
ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైలుమిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, స్పాష్టింగు నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్ప శిల్పి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆగర్లు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాయబడును.

చదువుడు మోచింపుడు కొనుడు

జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాయుక్రమ అభివృద్ధిని, సాగనును పెచ్చించును, పుట్టుమందు గలుగునుటకు పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసగగురు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచితోచిన నూగలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యున్నతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా సూచించి యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రికను చదువుడు.

దివాక్ చందు భండారి, అమృతేశ్వర పంజాబునుండి వ్రాసినది:—
“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసివంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రు	1-0-0	పాస్తాఖర్చు	0-6-0	ప్రత్యేకము
6 " "	2-10-0	" "	0-12-0	"

పొచ్చిరిక:—కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి వాగరికగయందును దుకానునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనది” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తలెత్తములకుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని **కామినియా నూనె** తప్ప మరేదియు వాడకూడదని, స్థిరపరచుకొనుడు.

అర్చులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు
వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు మాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కొసిన పుష్పములవలె మినుట్టు ప్రకృతికు దానివాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుదురు.

1 బుడ్డి 1 కి ధర రు	2-0-0	వి. పి. ఖర్చులు	రు 0-5-0	ప్రత్యేకము
1 " " "	1-4-0	" "	0-5-0	"
కాంటిన్ బుడ్డి 1 కి ధర రు	0-2-0			

సోల్ వజ్రం:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
285, బామ్మామిడు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జప్తునినరకులు (11-6-26)

ఇరువదిగజముల “పీస్” ధరలు
కాగితకాములు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (5) రు 10-0.
కాగితకాములు—22 X 22 వేరు రకములు (5) రు 9-12, సరాసరిరకము రు 8-12.
తెలుపుములు—1708 రు 14-9; గ్లాస్ 9000 రు 15-6; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-4; ఇ. సి. 78 రు 9-12, 88-888 రు 13-12; 8978 రు 8-14; 1702 రు 13-0 2908 రు 8-4. జి. ఎ. 88 రు 8-0. జి. ఎ. రు 8-0. 9041 రు 12-6. 30 రు 10-0.

నూలు
40 నెంబరు, సీమ (5 పాల్కట్టుకు)—టాక్రి—రు 9-0 చలువ రు 6-9-6 పచ్చరంగు రు 9-12-0; పడవ రు 9-0-0, కాళి రు 9-4-0 సవరణ రు 8-0.
40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నత్త (త్రము రు 12-0-0.
60 నెంబరు సీమ (5 పాల్కట్టుకు) అడకతెర 18-0-0 నమలి రు 16-14; “గేట్” రు 16-12-0 గొడ్డలి రు 10-7-0, గడ్డిబండి రు 10-7-0 ఎద్దుగడియారము రు 10-5-0; సింహము వేటకాడు రు 10-4;
60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము—సిలంచే రు 20-4-6.

లోహములు
ఇనుము:—తెల్లయిన చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 38, రు 34.
ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 270. జర్మను (డిట్ మార్క్) రు 264; రాగిరేకు రు 260.
టిక్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస ఒకటికి) 9” రు 19-4-0.
కలాయి పెంకురేకు:—24” గేజి 6” 7” 8” రు 15-0 9” రు 15-2.

సిమెంట్ పీపాకు నెల:—
వార్వే అవుమార్కు రు 11-12. నమలి రు 10-10. చక్కెర (రెడి) రు 86-12-0.
వాయిదాధరలు జూన్ 30-0 జూలై, 30-10. ఆగస్టు 30-6-0 వేరు సెనగ పప్పులు
మార్వల్ సెధరలు.—“సిపిక్” రు 58, రు 62-0.
సాదా పాను రు
వేరు సెనగనూనె
“గానుగ” రు 182, “ప్రెస్” రు 126.

ఆముదము
(గ్రామధర) రు 90.
పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టికె

	మొదలు	వరకు
ఎత్తులోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు)	రు 0 12 9	రు 0 18 0
“ (తేలిక)	రు 1 1 0	రు 1 1 6
“ తెంగునూరు (8 మొదలు 9 1/2)	రు 0 12 10	రు 0 18 1
“ “ (తేలికైనరకము)	రు 1 1 3	రు 1 2 0
“ (విజయనగరం 7 7 1/2)	రు 0 18 6	రు 0 14 0
“ (ఏలూరు 7 1/2 7 3/4)	రు 0 14 6	రు 0 15 0
గజతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 8
గజదూడతోలు	రు 1 0 9	రు 1 1 6
అవుడూగతోలు	రు 1 10 6	రు 1 12 0
మేకతోలు	రు 2 12 0	రు 18 0
గొత్తతోలు	రు 2 12 0	రు 8 0 0

పదునుచేయని పచ్చితోలు
తెంగునూరు మేకతోలు 100-కి రు 175 0 0, రు 180 0 0
తెజవాడ మేకతోలు “ రు 170 0 0 రు 182 8 0
తెంగునూరుగొత్తతోలు “ రు 140 0 0 రు 165 0 0
తెజవాడగొత్తతోలు “ రు 130 0 0 రు 170 0 0
అవారముపట్టు బారువ 1-కి రు 30 0 0 రు 36 0 0
కొన్నంపట్టు “ రు 20 0 0 రు 22 0 0
సరక్కాయలు “ రు 38 0 0 రు 50 0 0

పోర్చుగెలీ మాననప్రవృత్తి

కరాచి, జూన్ 9 :— నిన్న మధ్యాహ్నము నగరమేజిస్ట్రేటు రిచ్చరడగారివద్ద వి. పి. 500 నెక్స్ ప్రకారము డా॥ జి. జి. రెంచిగారిపై ఎఫ్. జి. డబ్లియం. పోర్చుగెలీ తెచ్చిన మాననప్రవృత్తి కేసు విచారణకు వచ్చెను.

పర్వతే డి ఫున్యానీగారు వాదప్రక్కను, జి. జి. ఎలిఫీన్ స్టాగారు ప్రతివాదప్రక్కను వాదించిరి.

తనసాక్ష్యమునిచ్చుచు మేజరుపోర్చుగెలీగారు చెప్పిరి:— “నేను బొంబాయియందు వైద్యముచేయుచుండి 1928 సం. ఏప్రిలు నందు ఇంగ్లాండునకు వెళ్ళితిని. నాకు మరల ఇండియాకు రావలెనను ఇష్టములేకుండెను. కాని కొన్ని ఇబ్బందులవలన అక్టోబరునందు ఇండియాకువచ్చి మెడికల్ కాన్సిలు రిజిస్ట్రారుగారి అనుజ్ఞనుపొంది ప్రతికలయందు నేను వైద్యముచేయుదుననియు ట్రాక్కి యెదురుగా నివసించుచున్నాననియు ప్రకటించితిని. నాభార్యకు దేహస్థితి జబ్బుగా నున్నందున నావైద్యాలయమున అమ్మి బొంబాయియందుగాని, బొంబాయి ద్వీపమునందుగాని వైద్యముచేయనని వ్రాసియుచ్చి 1928 సం॥ డిసెంబరునందు ఇంగ్లాండునకు వెళ్ళియుంటిని. మరల కొన్నికష్టములవలన నేను ఇండియాకు రావలసివచ్చెను. నేను బొంబాయికివచ్చినతోడనే కరాచీకి వెళ్ళదలచుకొంటిని. టైము ఆఫ్ ఇండియా డైరెక్టర్ల వద్దకు పోయి నేను తిరిగివచ్చియున్నాననియు కరాచీయందు వైద్యము చేయదలచుకొన్నాననియు ప్రకటించుచు కొరితిని. 1926 సం॥ ఫిబ్రవరి 4, 5 రోజులలో అది ప్రకటించబడెను. నేను కరాచీకి ఫిబ్రవరి 11 తేదీ వచ్చియుంటిని. నేను ప్రతికాధికారులయొద్దకు పోయి ప్రకటనను ముదించునట్లు చేసితిని”

నీవు ఏదీన కరాచీకి వచ్చియుంటిని అడిగిరి. ఫిబ్రవరి 11 రోజిన కాదనియు 9 రోజిన అనియు వారు చెప్పిరి.

“నేను ప్రతికలకు డబ్బునీయలేదు ఇత్తనని చెప్పియుండనులేదు. ఫిబ్రవరి 9 రోజిన 8-30 గంటలకు ఉదయమున టెలిఫోనుద్వారా డా॥ రెంచిగారిని పిలిచియుంటిని. వారు నాకిదనరకు తెలియును. నాప్రకటనను చూచినరయు, నన్ను చూచుటకిష్టములేదనియు వారు చెప్పిరి. పిమ్మట నేను వారికికావలసిన యిషయ్యులను వ్రాసియుంటిని.

జాబు తనవద్దనున్నదని రెంచిగారు చెప్పిరి.

నేను మెడికల్ కాన్సిలు రిజిస్ట్రారు గారికి వ్రాసిన అనుజ్ఞను ఎథికల్ సజమన్లను తెప్పించుకొంటిని. కార్మిటన్ హోటలునందుండియే నేను వైద్యముచేయుచు డా॥ నాజర్తోగారి వైద్యాలయమున రహదారికితొచ్చియుంటిని. 1926 ఫిబ్రవరి అండ్ మున డా॥ రెంచిగారు నన్ను ప్రకటనలు సలుపువాడని యన్నట్లు చాలమంది వైద్యులవలన వింటిని. నన్ను కరాచీయందు తిరిగివేయుటకు సంఘమునందు నన్నవమానపరుపవలెనని ఆయన ప్రతిజ్ఞయని నేను తలచితిని. డా॥ అద్వానీగారితో నేను ప్రకటనలు సలుపువాడని రెంచి గారనిరని డా॥ నాజర్తోగారు నాతో చెప్పియుండిరి. నేను కరాచీకి వచ్చినపిదప డా॥ పోపల్లాతో, డా॥ రుచిరామ్ గార్లు నన్ను వైద్యసంఘమున చేరుదురాయని యడిగిరి. నేను సమ్మతించితిని. ఎన్నికలు లేనపుడు నన్ను చేర్చుకొననందులకు రెంచిగారు ప్రశ్నించెరట. సంఘపు నిబంధనలు ఏర్పడనందున ఎప్పుడైనను చేర్చుకొనవచ్చునని పోపల్లాలు గారు నుడివిరి. నేనున్నసంఘమున తానుండనని రెంచిగారు చాలించుకొని మర్దింగు చాలించుకొనునట్లుజేసిరి. కరాచీ మునిసిపాలిటీ ఆరోగ్య సంఘసభయందు నేను ప్రకటనలు సలుపువాడననియు, ప్రతికలకుడబ్బునియ్యలేదనియు చెప్పెనట. నన్నే ప్రతికలగుగాని డబ్బుగలేదు. నేను ప్రతికాధికారులవద్దకు పోయి ఆవిధముగా ఉత్తరమును తెచ్చియున్నాను నన్ను సంఘమునం దివమానపరుస జూచుచుండినందున నాకెంతయో నష్టముగలిగెను. ఫిబ్రవరి ఆంత్యమున దావాచేయ దలచుకొంటిని. లండన్ జెనరల్ మెడికల్ కాన్సిలు సెక్రటరీ వద్దనుండి నాకు మందలింపు నోటిసువచ్చెను. అందుకు దానినినింపించి నన్నడుగనోగిరి. అది నా నడతనుగురించి మందలింపుగాదు. దానినినేను వాపసుచేసి చాల మొరకుగా ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసియుంటిని. నేను బొంబాయి వైద్యకాన్సిలునందు రిజిస్టరు చేయబడియుంటిని. వారు నన్ను ప్రశ్నింపలేదు.

ఫున్యానీగారితో డా॥ నాజర్తోగారిని మొదట పరీక్షించిరి. తనసాక్ష్యమున వారిట్లు చెప్పిరి:—“నాకు పోర్చుగెలీగారు 6 సంవత్సరములుగా తెలియును. వారు కరాచీకివచ్చినపిమ్మట నావైద్యశాలయందును ఇతరశాలయందును శస్త్రచికిత్స చేయుచుండిరి. డా॥ అద్వానీగారు నాకు తెలియును. రెంచిగారు పోర్చుగెలీగారిని ప్రకటనసల్పువాడని యనినట్లు అద్వానీగారు నాతో చెప్పియుండిరి.”

ఇదంతయు అబద్ధమని ఎలిఫీన్ స్టాగారు చెప్పగా, అద్వానీగారు రంగీకరింపనియెడల అది త్రోసివేయబడునని మేజిస్ట్రేటుగారు రిసిరి.

“డా॥ అద్వానీగారు నిబంధనలను రెంచిగారికి చూపిరి. కాని వారు సరకుగొనలేదు. నేను పోర్చుగెలీగారిప్రకటనను పత్రికయందు చూచియుంటిని. ప్రథమమున వచ్చినపుడు వైద్యులట్లు చేయుట సహజము. మందలింపునోటిసును పంపుటయందేమియు విశేషములేదు. అది వృత్తినిబంధనలకు వ్యతిరేకముగా నడచినవారికి పంపబడును. నేను రంజాన్ గారిని సహాయునిగానుంచుకొనినందులకు నాకును ఒకమందలింపు నోటిసు ఈయబడెను. దానిని సెక్రటరీ ఇష్టపడినచో కాన్సిలు ముందుంచవచ్చును. అట్లుంచితేమో నాకు తెలియదు. ఇంతవఱకునాకు తెలియును.”

డా॥ నాజర్తోగారి సాక్ష్యము ముగిసినపిదప అతని సాక్ష్యమును చదువవని కొరిగిరి. అతడు చదువుచుండగా పోర్చుగెలీగారు ఆయన దగ్గరకు పోయి మాట్లాడ దొడగిరి. ఎలిఫీన్ స్టాగారుండుల కభ్యంతరమును జూపగా ముఖ్యమైన విషయమును వదలితివని తాననినట్లు పోర్చుగెలీగారు ఒప్పుకొనిరి.

డా॥ జి.జి. అద్వానీగారు సాక్ష్యము నిట్లు చెప్పిరి:—నాకు రెంచిగారు తెలియును. వారు పోర్చుగెలీగారిని గురించి విశేషమేమియు చెప్పలేదు. వారు కరాచీకి వచ్చినారనియు, ప్రకటనను పంపినారనియు చెప్పిరి. ఈర్వతో వారేమియు చెప్పలేదు. కోర్టువారడుగగా తాను డా॥ నాజర్తో గారితో రెంచిగారు పోర్చుగెలీగారిని టాంటాం కొట్టుకొనువాడని అనెనని ఎప్పుడును చెప్పియుండలేదని చెప్పిరి. “ఒక ఆదివారం సాయంకాలమున నేను డా॥ నాజర్తోగారితో మాటలాడుచుండ రెంచిగారు పోర్చుగెలీగారు సలిపిన ప్రకటనలను సంఘమునకు రాలేదేమనని వారనిరి. అందులకు బొంబాయి మెడికల్ సంఘమువారు తండు విధములకు ప్రకటనలను అంగీకరింతురని నేను చెప్పియుంటిని. నేనెప్పుడుగాని కరాచీ మెడికల్ సంఘపు సభ్యుడనగా నుండలేదు. నేను రెంచిగారికి నిబంధనలను చూపలేదు.”

పర్వతే:— మేజరు పోర్చుగెలీగారికి సంఘమునందు కష్టములను కన్పించునని రెంచిగారు నీతో చెప్పియుండిరా?

అద్వానీ:— అట్టిదేదియు నాతో చెప్పియుండలేదు. పిమ్మట డా॥ పోపల్లాలుగారు సాక్ష్యము నీక్షింది విధమున నిచ్చిరి:—

“నేను కరాచీ మెడికల్ సంఘపు జాయింటు కార్యదర్శిని. డా॥ రోచిరాంగారు మరియొక కార్యదర్శి. 1926 ఫిబ్రవరిలో పోర్చుగెలీగారు కరాచీకి వచ్చియుండగా సంఘమునందు చేరవని నే నడిగితిని. వారుచేరిరి. రెంచిగారు పోర్చుగెలీగారు చేరినని నన్ను ప్రశ్నించిరి. అంతవరకును నిబంధన లేరనెందున అందరును చేరినట్లే చేరిరని నేనెంటిని. వారు నాతో మరేమియు మాటలాడలేదు. తన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిత్తు ననియు మరి ఇద్దరుకూడ రాజీనామాలు నిత్తురనియు వారనిరి. మునిసిపల్ సభయందు రెంచిగారితో నేను మాటలాడుచు పోర్చుగెలీగారి సభ్యత్వమును గురించి సంఘమునం దేలప్రస్తావించవలసి అడిగితిని. సభయందు చాలమంది యుండిరి గాని ఎవరైనను మమ్ము వినిరేమో నాకు తెలియదు.”

డా॥ రోచిరాంగారు తమ సాక్ష్యమున నిట్లు చెప్పిరి:— “నేను సింధు అబ్జ్యూరు నందు పోర్చుగెలీగారి రాకను గురించి చదివియుంటిని డా॥ రెంచిగారు కొన్నిదినములైన పిదప పత్రికలందొక డాక్టరు వేసియుండిన టాంటాంను జూచియుంటివాడని నన్నడిగెను. డా॥ నాజర్తోగారిదా యని నేనడిగితిని. కాదు పోర్చుగెలీగారిని వారనిరి. అదిటాంటాంకాదు, వార్తయని నేనెంటిని. వారందులకంగీకరింపనందున నేను వారకుంటిని. ఆ రోగ్యాధికారుల సభయందు రెంచిగారును నేనును కలసినపుడు పోర్చుగెలీగారిని సంఘమునం చెల్లు చేర్చితిని వారడిగిరి. నేను జాయింటు సెక్రటరీనియు నందున చేర్చితిని చెప్పియుంటిని మీరు తప్పుచేసిరి. అందువలన ఈ సంఘమునుండి కొందరు సభ్యులు బయటపొయిరని వారనిరి. సంఘమువారు దానిని తీర్మానించవలెననియు, రిజిస్టరు మెడికల్ వారిని రానీయకుండుటకు నా కధికారములేదనియు నేను చెప్పియుంటిని. “డెయిలీ గెజిటు” వారు బిల్లును పంపగా డబ్బు కట్టుట లేదని పోర్చుగెలీగారినిట్లు వినియున్నాననియు, టాంటాం చేసి న. వైద్యుని వద్దకు నేను పోననియు రెంచిగారనరి. మాతో గూడ డా॥ ప్రాఫ్ గారుండిరి.

డా॥ నాజర్తోగారు చేతిగాని వైద్యుల అభిప్రాయము తీసికొనుచున్నందున వారిని తాను ఏ విషయమునకు మించుట లేదనియు, ప్రస్తుతిము వారట్టిరి ఎదనినందున వారియభిప్రాయము నామీదను చున్నాననియు 1916-1917 సంవత్సరమున బొంబాయి మెడికల్ కాన్సిలు వారు రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టును ప్రవేశపెట్టినదానిగా అన్యులతో తాను కలియుటలేదనియు రెంచిగారు చెప్పిరి.

ఇట్టిసందర్భమున విచారణను జూలై 5 వ రోజుకి వాయిదావేసిరి.

అమృతమునకు

12 బోరుల పొగలేని కార్మిడ్లు. అన్నిరకముల పళ్ళుల వేటకు తగినది. 100 కి ధర రూ 10.

స్పెన్సర్ అందు కో, లిమిటెడ్.

(డి) మద్రాసు, అందు బ్రాంచీలు

మకరధ్వజ రసాయనము

దీనిని నేవించినచో బలము, పుష్టి, కాంతి, లేజన్యు, మనోబలము, రతిదార్శన్యము కలుగజేయును 60 మాత్రలుగల సీసా 1 కి తపాలా పోస్టాఫీసులలో 8-7-0.

1 పి. ఆర్. మెడికల్ హాల్ రామచంద్రపురం, (గోదావరి)

గాంధీ దైవజ్ఞము

జాతకసమయ లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు రూ 1.0.0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలము వ్రాయ. రూ. 2-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, 2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1-టో భాగము:—వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి ననుభవసిద్ధముగా సులభముగా చేయదగిన 600 యోగములును గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి రు. 1-4-0; పి. కి. 0-4-0

2-భాగము:—శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఖజ్జలి, బొంబ ధములు, ఆసవములు, అరిష్టములు, ద్రావకములు, చూర్ణములు మొ॥ 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో యున్నది. (రి) 8851 1-కి రు. 1-12-0; పి. కి. 0-8-0 పి. కి. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి నెల్లూరుజిల్లా.

వేసవికాలములో పుచ్చుకోతగిన హల్వా కూష్మాండ లేహ్యము

సమస్త వైద్యములు నిక్కాళలు పోగొట్టి యింద్రియ బలము రొమ్ముపుష్టి కలుగజేయును ఆనీకులచే గుణముచేసినదిని యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నాము. శేరు డబ్బీరు 2 లు

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

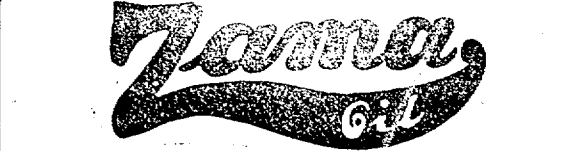
(రాయవరము) గోదావరిజిల్లా.

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ

విల్వారు

బోర్డు, పురపాలక సంఘములకు, వైద్యులకు, ఇతరులకు 35 సం॥లనుంచి వైద్యశాస్త్రమునందు అనుభవము గలవారితోతయారుజేయబడుచున్న శాస్త్రోక్తమైన ఆయుర్వేద బొంబములు సరసమైన ధరలకు సప్తయిజేయబడును. మందుల గుణము గ్యారంటీ యివ్వబడును. (2880)

(క్యాటలాగు ఉచితము)

ఏజంట్లు కావలెను

కలనోప్పి, యిక్తుయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులకు ఒక తుణుములో పోగొట్టగల భ్యాతిజేందిన “జామా తెలమునకు” సమమును మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభా చెందు యింగ్లీషుమందులు పలసరకులు సల్పారీక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు, నెం. 63 వైసప్పనాయనివీధి, మదరాసు.

దక్షిణాఫ్రికా వర్ణభేద శాసనము

ప్రధానమంత్రి తీవ్రప్రసంగము

స్వల్పసేవాని, బ్రిటిషు చర్యలను ఖండించుట
దక్షిణాఫ్రికా వర్ణభేద శాసనము (3లవ రాయ బిల్లు)
పార్లమెంటు లెంకు సభలను ఏకమై ఆఫ్రికా సంఖ్యాసభలచే
సంగీరింపబడెను. ఆచర్యసమయమున ప్రధానమంత్రి యగు
జెంగలు హెన్రీ బాగు గావించిన యుపన్యాసము నీక్రింద
ప్రచురించుచున్నాము:—

స్వల్పసేవాని ప్రసంగము ముగిసిన వెంటనే హెన్రీ
బాగు నేనాని లేచి మంత్రిపక్షవార్షమును చెలరేగ నట్లు ప
వ్యసించిరి.

స్వల్పసేవ నిర్యోకులు

ప్రతిపక్ష నాయకులు గావించిన యుపన్యాసము లె
న్నియో వింటి ని గా ని యీ ఉ ద య ము ఆ య న
గావించిన ప్ర సంగ ము వంటి దాని నెప్పుడు ను
వినలేదు. నేడు గావించితి నీవప్రసంగము నాయనవోల
నెప్పుడు వినలేదు. అదీనీవ మైనదని నేనుగట్టిక జెప్పుచున్నాను.
ఆ రైటినరులును మహాశయుడు భారత సమస్య నెత్తిరి. ప్రభు
త్వమువారు భారతసమస్యను గూర్చి గావించిన శాసనమునుండి
వెనుదగ్గరిన ఆయన చెప్పెను. ఈదేశములో అన్ని తరగతులవారికి
నావేతము గలిగింపబడు ప్రభుత్వోద్దేశ్యముగ గాన్పించుచున్నదని
చెప్పి: పిదప నీ నాచు నాయన చెప్పెను. ఇట్లునుటగా ఆయన
చెప్ప నుద్దేశించినది ప్రభుత్వమువారు భారతసమస్యను పరిష్క
రించుటలో నీ దేశమునందు వారికి భావోద్దేశమును గలగజేయ
నుద్దేశించిరియు ఆ ఉద్దేశమును వారు తాళబాలక వారుశాస
నము జేయుటనుండి వెనుదగ్గరినియు సర్థముచున్నది. అన్ని
సంగతులు దెలిసియుగూడ నిటుల బ గ్గినపుడు ఆమాటలకే
మాత్రము గౌరవము వొసంగబాలను. (మంత్రిపక్ష హర్షము)
మొదటినుండి చివరవరకును తానుజెప్పినమాటలసత్యములస్వల్పసే
వానికి దెలియును. ఆయన యీ సమస్య నెత్తుకొని నేడభి
ప్రది గావించినంతవరకు చెప్పని ఆయనకు ఆంధరకు
గూడ దెలియును. ఆయన వదలి న చోటునుండి
యీ సమస్యను పరిగ్రహింపవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని నిర్బం
ధించినటుల ఆయనకు దెలియును. ఆయన అచటనుండి వెనుకకు
మరలెని నేను జెప్పనగాని ఆయన ప్రభుత్వము దానిని పార్ల
మెంటునందు దెచ్చినప్పుడు దేశీయాంగముత్రిగా నున్న డంక న
గారివారా సభలో ప్రకటించిరి మాత్రము నాకుదెలియును.
జెప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకుడునుచ్చి ప్రభుత్వమువారు భావోద్దే
శము గలిగింప నున్నారనుట నీవమైన విషయము.

మే మేమిచేసితిమి? ఆయనయు ఆయనప్రభుత్వమును
చిందరవందరగ వదలివేసిన పరిస్థితులను మేము చక్కజేయ
నుపక్రమించితిమి. ఇంతవరకు చేలనై సంతవరకు మేముచేసితిమి.
ఇప్పుడు ఆయనవచ్చి మేము ద్వేషమును పురికొల్పుచుంటి ము
నట నీవమును సత్యవిరుద్ధము నై యున్నది. ఆరైటినరులును
నాహాశయుడు రాజకీయజీవితమునందు ప్రవేశించిన దాదిగ
భారతసమస్యను గైకొనినను. ప్రతిపక్ష నాయకునివంటి జూ
దాలోనున్నవారు నేడు మాటాడినటుల నారోపణజేయునెడల
నేదోకొంత ఆధార ముండి అటుల మాటాడుమండ నని యెవ
రైననునొందురు. ప్రభుత్వచర్యలనుగూర్చియు ఉద్దేశ్యముల
గూర్చియు ఆయన పరిగ్రహమును ఆయనకు దగినవి కావని
చెప్పనలసియున్నది.

తెల్లవానిదేశము!

దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న యితర విరోపియదేశము లను
పరించువిధానముగాక ప్రభుత్వమువారు తత్త్వతీకులమగు
దాని ననుసరించుచుండి రని స్వల్పసేవాని చెప్పియుండెను. అట్లే
గావచ్చును. “కొన్నివిషయములందు మీ విరోపియ దేశములు
మిగిలిన దక్షిణాఫ్రికావలెగాక వేరుమార్గము ననుసరింపవచ్చును.
కాని అటులజేయు విరోపియదేశములు దక్షిణాఫ్రికాలో లేరు.
మేము మాదేశమునుకొనుచోటనే యున్నాము. మేమీదేశమును
మాదిగజేయుచున్నాము. దీనిని తెల్లవారిదేశముగానే భావించి
చుకొనెదము. వారికక్కరలేనిదేశమును నల్లవారిదేశముగా వదలి
వేయబడునని వారనుకొనెదరు. స్వల్పసేవాని వచ్చి యిట్లు
మేము నలంకరించుట తప్పని చెప్పబడుట
అవమానకరముగనున్నది. ఇట్టిసత్కర్మములపై నాధారపడి మే
ము దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వమును గావించవలెనని వారుకొరెద
రా? దానికంతకునగ మేమి? దానికంతకెక్కడనని ఆయన అడు
గుచులేదు. అదేమియుకాదు. ఆయన యేసమయానికి ఆసమయా
నికిదగినముగ ముగ్ధులుగుండురు. దక్షిణాఫ్రికా యిక్కడ
ప్రచుధానము ననుసరింపజాలనికాల మాసన్నమైంది. భవిష్య

త్వములు జూనియోనలమును ఎక్కడనున్నామో, మొక్కడికి
బోవుచున్నామో నిర్ణయించుకొనవలయును.

1911 స్వల్పసేవాని

స్వల్పసేవాని 1911 లో నీసభయందు ప్రవేశపెట్టి, బ
లపరచినశాసనమును గూర్చి మాటాడిరి. ఆశాసనముప్రకారము
నేటిపులను గనులలో యూరోపియనవృత్తులలోనికి రాకుండు
నిషేధింపనాదేశించినటుల కేసుత్రయును సందియుములే ఆశాస
నమునకును ఇప్పుడు సభయెరుటనున్న బిల్లునకును ఈభేదము
మాత్రము గలదు. ఈబిల్లు పరి స్థితుల నిట్టి ని శు భ
ముగదలుపుచుండ 1911 శాసనములో స్వల్పసేవాని అసలుస్థి
తిని కప్పిపుచ్చవలయుత్పించెను. ఆయన కావలసిన దాని సంతకు
దొడ్డికాకిల జేరవేయ ప్రయత్నించెను. తన యుద్దేశ్యమును బొ
రంగముగ దెల్పుటకు భవవడెను. 1911 శాసనము గూడ యీ
బిల్లు చేరువలించిన పనినే చేయ నుద్దేశించెను. యంత్రములగా
గాని దగ్గరగాని పనిజేయువారల యోగ్యతాపతములను కొట్టి
వేయుటకుగాని సస్పెండు జేయుటకుగాని గర్హర్యు జెనరలు
కధికారియిచ్చుట కది యుద్దేశింపబడెను. కాని స్వల్పసేవాని
యు ఆయన ప్రభుత్వమును ఇంకను కొంచెము ముందుబో
య 1911 శాసనము ప్రకారము నిబంధనల గొన్నింటిని తమ
రుజేసిరి. వర్ణభేదమును గలగజేయు నుద్దేశ్యము లేదనిచెప్పుట
మాత్రము తుల్యమైన దనవలయును.

(జెనరలు స్వల్పసేవాని:— ఆశాసనమునందు వర్ణభేదము
మాట లేదు.)

ఈసమయమున బాయింటుసమావేశము ముగిసినవరకు
అనగా మే 11 వ తేదీ ముగిసినవరకు కాపిజేయబడెను.

స్వల్పసేవ నిర్యోకులు చెలరేగించుట

అంతట ప్రధానమంత్రి యిట్లుపవ్యసించి ప్రారంభించెను:—

ఇదివరకువలెనే నిన్నగూడ స్వల్పసేవాని మాట్లాడుచు
అవ్యక్తముగ నీటిపులను వర్ణభేదకారణముచే వెనుకకు నె
ట్టుట కుద్దేశించి ప్రవేశపెట్టబడెనని చెప్పిరి. ఇంతకన్న నిరాధార
వాక్యములు దక్షిణాఫ్రికాలో ఏమాత్రమైతిగని యెవరినె
త్తినగాని బడవేయబాలరు. ఇట్టి ఆరోపణ గావించుటలన నెట్టి
ఫలితము గల్గునో మీరాలోచింపవలయును. అందరికన్న నె
క్కువగ ఆరైటినరులును మహాశయునకే యీ ఫలితములు
దెలియును. ఈ ప్రభుత్వము వ్యవహారములను నడుప ప్రారంభించినది
మొదలు కొన్ని సంవత్సరములనుండియు ఆయన తెల్ల
వారికి ప్రతిహతులుగా నేటిపులను చెలరేపటలు జేయుటకు
పని జేయుచుండెను. (సిగ్గు— సభ్యులు కాదు అను కేకలు)
మే మీబిల్లును కావలెనని ఒత్తిడి చేయుటకు కారణము ఇట్టి
వాని నాలుకపెట్టుట యొకటై యున్నది.

చర్చి మిమోరియలు అసత్యము

ఈ దేశములో కొన్ని చర్యలయందు గౌరవము గల్గి పెద్ద
హోదాగలిగినవారు నాకు వ్రాసిన లేఖ యొకటి గలదు. నాకిం
దులకు మాత్రము చాల విచారకరముగ నున్నది. నూరు సంవత్స
రములక్రింద తూర్పుసరిహద్దుల నుండి బోతున్న మాషించి
మిషనరీలు చాలమంది వారి నీ దేశమునుండి వెడలుకొట్టిన తరు
వాత నీటి అప్రాశ్యపు పత్రమును అంగులో గొప్పగొప్పవారు
వ్రాసినదానిని నేను జూచియుండలేదు.

అధ్యక్ష! నేను దీనిని అప్రాశ్యపురని యేల యనవలెను.
ఈ పత్రమునందు అనేక చర్యల యందలి సభ్యులు సంతకము
జేసి అందరకన్న ముందు కేఫులను ఆర్పివినపు సంతకముజేసి
పంపెను. ఈ సంతకము చేసినవారిలో నేనెరిగినవారు చాలగౌర
వనీయులు గలరు. అందు చేత నీ పత్రము గౌ
రవార్హమైనదిగాదు. ఇది అసత్యమును, అసర్వమును, అప్రా
శ్యముమైయుండును. ఈ బిల్లు శాసనముగావించుకొనడని వా
రుగోరిరి. ఎందుకు? అది నైతిక మతస్థర్యములకు విరుద్ధముగ
నున్నదని వారుచెప్పుచున్నారు. అందులకు వారుదెల్పు కారణ
మేమి? అంగులన నేటిపులన వర్ణభేదకారణముచే లాభించు
వృత్తులలోనికి రాకుండజేయుటకుదురని ముందుచెప్పిరి. (క్లోజు
గారు:—నిజముగానంతే). ఇంతటితో నాకక వారికను యిట్లు
వ్రాసిరి. “వర్ణభేదకారణముచే నెనరినైన నను శాసించి నిషేధించుట
తప్పియనవలెను” (వినుడు, వినుడు) ఇదివినుటకునాకు
సంతోషముగనేయున్నది. నేనిపుడు మరింత స్వేచ్ఛగ మాట్లాడ
గలను. అది అబద్ధమనిచెప్పు గొల్ల సభ్యులకు నేనీమాట జెప్పచు
న్నాను. (సిగ్గు— అనికేకలు)

కర్నూలు రీటు:— బహు చక్కని భావ ము మా!
ప్రధాన మంత్రి:— ఇందు సంతకము
జేసిన వారిని నిర్ణయించుట దీనిని బలపరుచువారినిని

యందులను నివర్తనముల జూపవలెనని సవాలుజేయుచున్నాను.
క్లోజు గారు:— వారు అటులజేయగోరిరి కాని మీరువా
రినాపితిరి. మీటుల వారి నాపగూడదు.

డచ్చిచర్చిలవారి సంతకములేదు

ఇందు సంతకము జేసినవారెవరు? వారు ఈదేశములోని
విరోపియజనసంఖ్యలో సగమునుండికైన ప్రాతినిధ్య మొసంగని
కొన్ని చర్యలపరిధియై యున్నారు. ఇతరచర్యల ప్రతినిధుల
సంతకము దీని కొనుటకు గూడ ప్రజ
లాతుర పడిరి. అయితే డచ్చి ప్రాతినిధ్య
మువహించు చర్యలు సంతకముల జేసినా? లేవు, చేయలేవు
ఈడచ్చిచర్చిలను మిగిలినవారికిని భేదము గలదని నేనొప్పుకొనె
దను. దక్షిణాఫ్రికాలోని తెల్లవారిలో సగమునుండికి పైగా
వారు నల్లవారన్న ద్వేషముతో నుండి ఆ భావముతోనే యీ
బిల్లును సభయందు బలపరచుచున్నారని యిచ్చట నున్న మహాశ
యులను యిందు సంతకములు జేసినవారును జెప్పుట కేమి కా
రణ మున్నదో నేనడిగెదను? ఇందుకు కారణము మరేమియును
లేదు. గొల్ల సభ్యుల అసహనము మాత్రము గాన్పించుచున్నది.
స్వల్పసేవాని మాట్లాడుచు ఉన్నత నైతికమతస్థర్యమాత్రము
నాలు జెప్పినపుడు అసహనము వెంటనే గాన్పించెను. భగవం
తుని దయవలన చక్కెరమాత్రము మనపై పాల్గొందుటలేదు. అది
యొక అవ్యవస్థ. ఇటుల నారోపణ దక్షిణాఫ్రికాలో సగము
జనముకు పైగా జేయబడెను. అందు కారణ మేమియులేదు
అదంతయు అబద్ధము. బాధ్యతగలవా రెవరును అట్టి ఆరోపణ
జేయజాలరు.

ఇట్టి అసత్యారోపణ జేయుటలో నుద్దేశ్యము దక్షిణాఫ్రి
కాలోని విరోపియజనసంఖ్యను చాలమందిని దూషించుట తప్ప
నరేమియు గాదు. ఇట్టి దూషణలకు నే బోయర్లు కేఫుకాలనీ
నుండి గ్రూటునదివరకు వెడలగొట్టబడిరి. (మంత్రి పక్షహర్షము)
ఇప్పుడుగూడ మరల నట్టి దూషణ మార్గములే అచరింపబడు
చున్నవి. (మంత్రి పక్షహర్షము) ఇదిదూషణ, తిట్టదప్ప మరే
మియు గాదు. నైతిక ధర్మబుద్ధితో మాట్లాడువా రెవరును
అటుల చేయజాలరు.

నేను యిప్పుడు దేశమును పరిస్థితులను దెల్పి యిట్టి
లేఖలనల ప్రజలావేశము గాంచెద రనియు అందువలన
చాల హాని గల దనియు చెలు ప గోరెద ను.
అందుచేత యిటుల బాధ్యత లేకుండ నిష్క్రము వచ్చినటుల
ప్రతిబింబర కెప్పుడును ప్రయత్నింపబడలేదని చెప్పితిని. నూరు
సంవత్సరములక్రింద జరిగినదానినిబట్టి కొద్దిసంవత్సరములక్రింద
వరకును దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలు మిషనరీలను యిచ్చట నుండదగని
నీమలుగ పరిగణించుచుండిరి. ఇట్టి దానిలకునే యచూచున్న
మాకు గొప్ప ఆటంకముగనుండెను. మీ రెటుబోవుచున్నారో
ఆలోచించుకొనవలెనని నేను హెచ్చరించుచున్నాను. మన
కిప్పుడు దెలియనిపరిస్థితులు దియించియిట్టి భావములే గలగ
వచ్చును. నేడు ప్రతిపక్ష నాయకుడు జేసినటులు రెండేడ్ల
నుండియు జేయుచున్నట్లును, యెన్నడుగాని నేటిపులకును తెల్ల
వారికిని, తెల్లవారికి తెల్లవారికిని వైషమ్యము గలుగునటుల
జేయజాలరు.

తెల్లవాని అసమానహోరాలము

దక్షిణాఫ్రికాలోని తెల్లవారు తమకు సమానులుగాని నేటి
పులతో హోరాడవలసియుండును. వారికిగల అసమానత్వమును,
పాటిని, నేటిపులను, యూరోపియనుకును గూడ చోటుండు
నటుల జేయుకున్న యెడల యిట్లు జెప్పవలసియుండును. 1928
లో జరిగిన సమ్మెరక్తపాతము మరల జరుగుటయేగాక దక్షిణా
ఫ్రికాలో మరింతతీవ్రమును వింతలు జరుగునని చెప్పవలయును
స్వల్పసేవాని ఉన్నతనీతి వేదిక నెక్కి ధర్మబోధజేయ
వొడగిరి. అటువంటిదానినెల్ల నే అంతయు మూయబడెను. ఇటు
వంటిమాటలనెల్ల నే నేటిపులు మోసపోయి తెల్లవారు తమనాగ
ద్రొక్కమండెరనియు, దక్షిణాఫ్రికాలో నిలువనడలేకుండ
జేయుచుండిరినియు భావించెదరు. (మంత్రి పక్షహర్షము)
అంతట డంకనగారును, కర్నూలు క్రెస్టెలుగారు మాటా
డిన పిదపబిల్లు అంగీకరింపబడెను. 88 మంది అనుకూలముగను
87 మంది ప్రతిహతులుగాను వోటు జేసిరి.

వర్ణభేదశాసనము బహిరంగముగ

తగుల బెట్టుట

మే 10 వ తేదీని కేఫులనులో పాఠశాలమీద నేటిపు
లను, నల్లవారును పెద్దపభుజేసి వర్ణభేద శాసనము కాపి నొక
దానిని అత్యుత్సాహముతో తగల బెట్టిరి.

స్వాతంత్ర్యమా? బానిసత్వమా?

కాంగ్రెసు ప్రముఖుల యుద్బోధము

సౌందర్యమహాలనందు బహిరంగసభ

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటు నొసగుదు

“భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమా? బానిసత్వమా?” అను విషయము రాబోవు ఎన్నికలయందు తలవలసి యున్నదని కాంగ్రెసు ప్రముఖులు, సౌందర్య మహాలనందు నిన్న సాయంత్రము జరిగిన బహిరంగసభయందు దుద్బోధించిరి. సభకు చాలా నుండి అరుదెంచిరి. సామి వెంకటాచలం, కె. శ్రీరామయ్య నాయుడు, డా. మల్లయ్య, బుర్రా సత్యనారాయణ, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్, సుఫీహహమ్మద్, అదికేశవులునాయకరు, గడ్డ రంగయ్యనాయుడు, క. రామస్వామిప్రసాద్, కళా వెంకటరావుగార్లు మొదలగు ప్రముఖుల చాలమంది సభ నలంకరించిరి. భారతకానకసభ్యులగు ఎం. కె. ఆచార్యగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

వాదించలేక ఎదుటివారిని దూషించుట

అభ్యర్థుడు ప్రధమమున మాటలాడుచు కొలదికోజాలకు పూర్వము ఆ భవనమునందే జరిగిన జస్టిసు పక్ష సభను జ్ఞప్తికి తెచ్చిరి. ఆ సమయమున జస్టిసుపక్ష నాయకులు ఎదుటి పక్షమును దూషించుటతో ప్రార్థించుచు గత ఆరువత్సరములనుండియు తా మధికారమునందుండి ప్రజలకు గావించిన మేల్మోహము చెలయజెప్పుట కెత్తినపుడే. ఇది చాల విచారకరము. జస్టిసు పక్ష ప్రముఖుడగు తణికాచలం చెట్టిగారు అధ్యక్షులుగా చాలకాలము అనుభవము సంపాదించిరి. అందుచేతనే “నీవాదములో బలము లేకపోతే ఎదుటిపక్షపు న్యాయవాదిని చెడదెట్టుము” అనే సలహాను చెట్టిగారు చాల బాగుగ అనుసరించిరి. స్వరాజ్యపక్షమును అయ్యంగారుపక్ష మని శ్రీనివాస అయ్యంగారిని జియ్యంగారిని పెద్ద చెట్టి తిట్టుచుండటవలన తణికాచలం చెట్టిగారి వాదము బలమైనదని ప్రజలను భ్రమింపజేయజాలరు. చెన్నపురి ప్రజలు చాల జ్ఞానానుభవములు గలవారు. చెట్టిగారి తిట్లు వారిని మోసపుచ్చజాలవు. శ్రీనివాస అయ్యంగారు తనధనమును, కక్కిరి, జీవితమును, సమస్తమును మాతృదేశపక్షమునందు నర్పించి రాత్రింజగట్లు దేశసేవ యొనర్చుచున్న విషయమును, మదరాసు ప్రజలదృష్టినుండి ఎన్నగును మరుగుపరచజాలరు. ఇట్టి నిష్కల్మష స్వార్థత్యాగియగు నాయకుడొక్కడైన జస్టిసుపక్షమునందుగలదా? అట్టివాని క్కరైనను తమపక్షమునందు లేనందుకు చెట్టిగారు దుఃఖింపవలసినదేగాని శ్రీనివాస అయ్యంగారిని దూషింపబూనుట అవివేకకర మగునని.

కాంగ్రెసుపక్షమునందొక్కప్పుడు శేషముగలదు. దేశము కొరకు తమ సర్వస్వమును అర్పించి, ప్రాణములగుడ నర్పింప సిద్ధుడై నేవజేయు మహాదేశభక్తులు వందలకొలది కాంగ్రెసునందుగలరు. దేశబంధు చిత్తరంజనవంటి సర్వస్వపరిత్యాగులు, వెల్మూరపండితునివంటి త్యాగులు, లాలాజహపరి రాయవంటి దేశరాధులు, మాపక్షమునందే గలరు. వీరు మావాడుకులు. ఇక జస్టిసు పక్ష నాయకులెట్టివాలో మీరే గమనింపుడు. వా రొనర్చినత్యాగములేమి? రెండుపక్షముల యర్హత నర్హతలనుగురించి విచారించునపుడు ప్రజ లీవిషయమును గమనింపవలెను.

ఇతరులను విమర్శించుటకుపూర్వము వారిలోపముల నవరించుకొనవలెను

అభ్యర్థుడు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగురించి మాటలాడుచు, తణికాచలం చెట్టిగారి విమర్శలకు ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు మాసిలామణిశిల్లె, డా. మల్లయ్యగార్లు మదరాసు నందు జన్మించినవారుగాని చెట్టిగారు కాతేమిచిరి. జస్టిసు పక్షమువా రిట్టివంటి ఆక్షేపణల నొనర్చుటకు పూర్వము తమకు గూడవాదాక్షేపణలనువరించునవిషయమును జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. జస్టిసుపక్ష ప్రధానకార్యనిర్వాహకాధికారియగు ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగారు చెంగల్పట్టుజిల్లా తరపున కానకసభ కెట్లు నిలిచిరి. వారికి, చెంగల్పట్టులో ఒక యకరము భూమి యైనను లేదు. సంవత్సరమున కొక 20 రోజులైనను చెంగల్పట్టుజిల్లా యందుండునట్లు లేదు. ఇక మాసిలామణి శిల్లె, డా. మల్లయ్యగార్లన్ననీ, చాదాపు 30 సంవత్సరములుగ

చెన్నపట్టణమునందే యుండి చెన్నపురి పొరులకే నేవ జేయుచున్నారు.

కానకసభలో సాధించిన పని

స్వరాజ్యపక్షమువా రింతవరకు కానకసభలలో సాధించిన పనిని క్లుప్తముగ వివరించుచు అభ్యర్థుడు తరువాత ప్రసంగించెను. స్వరాజ్యపక్షమువా లేమి జేయ గలిగినను ఏమి జేయలేక పోయినను కద్దరును మాత్రము కానకసభలలోను, సిమ్లా కొండల శిఖరముల పైనను ప్రవేశపెట్టిరి. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులందరును కద్దరు వస్త్రములతోడనే కానకసభల ప్రవేశించుచున్నారు. కద్దరిప్పుడు భారతకానక సభాధ్యక్షులమును గూడ నలంకరించి యున్నది. యూరపీయను నిరంకుశాధికార వర్గ ప్రతినిధులెల్లరును గూడ ప్రతిదినమును ఈ కద్దరు మూర్తి కే నమస్కృతు లొనర్చి భయభక్తులతో మెలగుచున్నారు. (హర్షధ్వనులు) ఇట్టి కాంగ్రెసు పక్షము వారిని జూడుదు. కాంగ్రెసు లేమి మధ్యయులకు కద్దరు దుస్తుల నొసగవలె ననినంతమాత్రమున భయపడిచెదరిపోవు పట్టి పక్షమును జూడుదు. అంతయిగాదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కానకసభలలోనికి వెళ్లి భారత మాతృదాస్యస్థితిని బ్రటిషు నిరంకుశాధికారవర్గ పద్ధతులను తీవ్రముగ ఖండించి భీకరముగ సత్యపరిస్థితులను స్పష్టముగ వెల్లడించిరి. ఈ సత్య విషయముల నింతవరకెవరును ఇంత తీవ్రముగ విమర్శించి యుండలేదు. సంస్కరణములను గురించి విచారించుటకు భారత ప్రభుత్వమువా రొకయుపసంఘమును నియమించియుండుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు గలుగజేసినయొ త్తిడేమో కారణము. దీనిఫలితముగా గలిగిన విచారణ సంఘమునందలి అల్పసంఖ్యాకులనికే దికయందు రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగవలసినదని కోరిరి. భారత రాజకీయ పరిణామము దీనివల్ల సంఖ్యాకుల నివేదిక చాల ప్రయోజనకరము గాగలదు.

ద్వంద్వపరిపాలన-జస్టిసుపక్ష విచిత్రవిధానము

ద్వంద్వపరిపాలనము, ఆచరణ యోగ్యము గాదనియు దానిని పెంటనే తొలగింపవలెననియు అందరును అంగీకరించిన విషయమే. స్వరాజ్యము గావలెనని అందరును గోరుచున్నాను ని చెప్పుచున్నారు. వీరు నిజముగా నిట్లు గోరుచున్న యెడల ద్వంద్వపరిపాలనను తొలగించుటకును స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకును ఇతరపక్షములు జేయుచున్న ప్రయత్నము లేక్కడ? ఈ ఆచరణము సాధించుటకు నిరంకుశాధికారవర్గముతో సహకార నిరాకరణము సాధనముగనా, సహకారము సాధనముగనా? స్వరాజ్యపక్షమువా రవలంబించినపద్ధతి వలన మధ్య రాష్ట్రములలోను బెంగాలులోను స్వరాజ్య పక్షమువారు ద్వంద్వ పరిపాలనను నంతరింపజేసియున్న విషయము ప్రజలందరకును తెలిసియే యున్నది. ద్వంద్వపరిపాలనము పోయిన యెడల, ఉన్న సంస్కరణములు గూడ పోవునని కొందరు జస్టిసు పక్షమువారు భయపెట్టి జూచుచున్నారు. ప్రస్తుత సంస్కరణలను తొలగించినంతమాత్రమున ఆకాశము నేలగులుపని భయపడనక్కరలేదు. బూటక పు సంస్కరణ లుండుటకంటె పోవుటయే మంచిది. ఎన్నికలలో నోడిపోయిన స్వపక్షములను తిరిగి నామినేటు జేయుటలేవ్వు అంతకంటె ఎక్కువ అధికారము లేని మంత్రుల నడ్డుపెట్టుకొని, నిరంకుశాధికారవర్గమువారు సాగించు బూటకము లంతటితో ముగియును. (హర్షధ్వనులు.) ఇంతకంటె నెక్కువ అధికారములేదని రామస్వామి మొదలియారుగారే అంగీకరించిరి. ఇది పోయిన నింతకంటె మంచిన సంస్కరణములే వచ్చును.

ఇంతకాలము వీరేమి జేయుచుండిరి?

ప్రజామతమున వైద్యకాఖయందు సర్వశాసనమున నియమించుటకు మంత్రి పానుగల్లు రాజాగారి కధికారములేదని రామస్వామి మొదలియారుగారు మొన్ననే ఒప్పుకొనిరి. ఈయధికారమును సంపాదించుటకు, పానుగల్లు రాజాగారును, వారిపక్షమువారును ఏమైన ప్రయత్న మొనర్చియుండిరా? మంత్రుల కెట్టి అధికారమును లేదనియు, ద్వంద్వపరిపాలనమువలన వారేమియు జేయజాలకు న్నారనియు చింతా మణి వంటి మిత్రవాద మంత్రి ఆసేకులులేరి.

యుండిరి. మంత్రిపదవి ముగిసినతరువాత సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారే 18-8-24 లేదన, కానకసభలో నుపన్యసించుచు ఈవిషయము నంగీకరించెను. రెడ్డినాయుడుగారు, జస్టిసుపక్షముల స్తంభములలో నొకరుగాని ఇతరుడుగాదు. ప్రభుత్వముం దేవిధముగ బాధ్యతయులేదని అతడప్పు డంగీకరించెను. ఎట్టిబాధ్యతయు లేనప్పుడు జస్టిసుపక్షమువా రామంత్రిపదవులం దెందుకుండవలెను. ప్రజలను భ్రమపెట్టుటకా? ద్వంద్వ పరిపాలన నింతఖండించుచు నటిండు జస్టిసుపక్షమువా రాద్వంద్వపరిపాలనను తొలగించుటకు పోరాడుట కెందుకు ముందుకురారు? బెంగాలు, మధ్యరాష్ట్రములందువలెనే మదరాసు నందు గూడ ద్వంద్వపరిపాలనమును తొలగింపవలెననిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నెన్నుకొనవలెను. (హర్షధ్వనులు.)

అభ్యర్థుడు ముగించుచు బ్రిటిషు దేశీయులు ఆత్మాతృతతో రాబోవు ఎన్నికల ఫలితములకొర కెదురుగ నున్నారని నుడివిరి. భారతదేశ భవిష్యత్తు ఎన్నికలయందు నిర్ణయము గావలసియున్నది. భారతదేశము నిజముగ స్వరాజ్యమును గోరుచున్నదా? స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు కృతనిశ్చయమై యున్నదా? విషయము ఈయెన్నికలందే తేలవలసియున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కొసగిన ప్రతిపోటును భారతదాస్యవిముక్తి కావగుట యగును. భారతీయులందరును రాబోవు ఎన్నికలలో ఒక్క కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్ల నొసగవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాను.

డా. కొలంబెగారు

రాబోవు ఎన్నికలయందు వేర్వేరు రాజకీయ పక్షముల విధానములను బట్టియు కార్యక్రమముల బట్టియు అర్హత నర్హతల నిర్ణయించు కొని మన వోటుల నొసగవలెనేగాని వ్యస్తము బట్టిగాని డాక్టరు కొలంబె (క్రైస్తవ) గారు దుద్బోధించిరి. రాబోవు ఎన్నికలయందు చెందుపక్షములు ప్రజల వోటుల నర్పించుచున్నవి. అందొకటి కాంగ్రెసు, రెండవది జస్టిసు పక్షము. ఈ రెంటిలో నేపక్ష మేమాద్యముకొరకు పని జేయునని మనము మొదట విచారించుకొనవలెను. కాంగ్రెసు, భారతదేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు నిలచుచున్నది. జస్టిసు పక్షము విదేశీయ నిరంకుశాధికార ప్రభుత్వమును చిరస్థాయిగ సాగించుటకు నిలచుచున్నది. మొదటిపక్షము మనల స్వతంత్రుల జేయుట కెత్తించుచున్నది. రెండవపక్షము మనల బానిసత్వమునందుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. ఈ రెంటిలో నేపక్షమును బలపరచవలెనో భారతీయులకు వేరుగ జెప్ప వనవలెను లేదు. అయినచేల మైక్లడూరముననున్న కొలదినుండి ఆంగ్లేయుల క్రింద రెం కొట్ల భారతీయు లెట్లు దాస్యమొనర్చుచుండిరాయని, ప్రపంచ జాతుల వారంద రాశ్చర్యమునంది భారతీయుల నీవముగ జూచుచున్నారు. భారతీయు లింకను తమలోతాము పోట్లాడుకొనుచు, ఇంకను ఆంగ్లేయుల క్రింద బానిసలుగానే యుండవలెరా? తమహృదయ సీమలయందు స్వాతంత్ర్యాభిలాష లేనివా రీదేశమున నెచ్చటను లేరని నమ్ముచున్నాను.

ఉపన్యాసకుడింకను మాటలాడుచు, దేశమందన్ని ఇతర రాజకీయ సంస్థలకంటెను కాంగ్రెసే ఉక్కిల్పవైవధినియు బలవత్తర మైనదనియు నుడివిరి. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు పాటుబడుట కింతకంటె బలవత్తరముగ సంస్థ మరియొకటి లభింపజాలదు. అందుచే ప్రతివారును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే బలపరచవలెను. ఇతరపక్షములవారు వచ్చి తమను వోటు లడిగినను, కాంగ్రెసుకంటె వారు బలవంతులాయని ప్రశ్నించవలెను. ఇట్టిస్వాతంత్ర్య సంగ్రామములో కాంగ్రెసువంటి బలవంతును సంస్థయే విజయమందగలదు గాని ఇతరు లేమాత్రమును గలికిరారు.

షఫీ మహమ్మదుగారు

జస్టిసు పక్షమువంటి పక్షమును స్వరాజ్యము కొర కిది వరకు పోరాడిన ప్రతిదేశములలోను గలవనియు అందుచేజస్టిసు పక్షమునుజూచి ఎన్నరును విషాదము జెందవలననియు షఫీమహమ్మదుగారు నుడివిరి. జస్టిసు పక్షము వంటిదే వెనుక మహాభారత సంగ్రామములో శిఖండి యుండెనని మనము లెచుచునే యున్నాము. మొన్న నీ హాలులో జరిగిన జస్టిసు పక్షసభలో తణికాచలం చెట్టిగారు; కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు మల్లయ్యగారు పాట్రినాడని ఆక్షేపించిరి. తణికాచలం చెట్టిగారు పాడగియను విషయము నిజమే. కాని తనకంటె పాడుగు తాటిచెట్టుగూడ గలవనువి షయమును నామిత్రుడు చెట్టిగారు మరచిపోరాదు. (పక పక నవ్వు) ఇకవిూద చెట్టిగారిట్టి ఆక్షేపణలకు దిగకుండునని నమ్మెదను. ఇది అధ్యక్షుని దీని ఆకోపణలు భారతదేశమునకుస్వాతంత్ర్యము కావలెనని

గ్రామ అభివృద్ధికి వోయినియ్యవలెను. కాంగ్రెసుపక్షములోగల త్యాగశీలులను నాయకులు, జస్తి సుపక్షములో ముచ్చసకై నా గనుపించరు. జస్తి సుపక్షములో డా॥ సి. నళేశ్ మొదలియారు గారు చాలమందివారే. ఆతనుచేప్పేది, ఆతనుచేసేది ఆతనికి దే లియ్యదు. వీరొకమారు జస్తిను పార్టీలోవుంటారు. మరొకమారు రెక్కలువచ్చి మరొకరివద్దకు ఎగిరిపోతూవుంటారు. రామస్వామి మొదలియారు గారు ప్రతిసభలోను, తాను 7000 వైశ్ణవ మార్గమునందున్న ఇంగ్లాండు నెల్లినచ్చితిని శిష్యులనుమనును. వీరింతమారును ప్రయాణమొనర్చినను, వీరు దేశమున కొనర్చిన నేవయేమి?

వశీ మహమ్మదుగారు ముగించును, ఇప్పుడు కాంగ్రెసు నకు ప్రతికూలముగనున్న వారుగూడ కొలికాలములో కాంగ్రెసులోకేరి, కాంగ్రెసునకు జయభవాదము లానవ్యదరియలు కాంగ్రెసు మహారథము నెవ్వరును అడ్డవాలరనియు, ప్రతివా రును కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వోటుల నొసగవలసి నటుల నుద్ఘోషించిరి.

డా. మల్లయ్యగారు

బెంగళూరు గూటలమును జస్తిను పార్టీవారి చర్యలనుబట్టిందిరి. డా॥ మల్లయ్యగారు మహమ్మదుగారు తమిళనాడు నువచ్చునందును కాంగ్రెసునువలెను జస్తి సుపక్షమువా కొనర్చుచున్న అభ్యర్థియును వివరించి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ఎన్నుకొనవలసిన దని చెప్పిందిరి.

డా. బి. వి. కందసామి చెట్టిగారు

నీరంధరాధికార వర్గమునకును ప్రజలకును తీవ్రమును సోకాలము నడచుచున్నది. ఏమిటయిందో మహమ్మదునన్న ప్రతిఘటనలు వ్యతిరేకమును నీరంధరాధికారవర్గమునందున్న ప్రతిఘటనలతోనెదుర్కొన్నది. భారతదేశీయుల కిరవైన కాంగ్రెసు నిలబడియున్నది. మనమీ విషయమును మాత్రమే గమనింపవలెనుగాని వ్యక్తులను, బాంధవ్యమును కలగులను గమనింపరాదు.

జస్తి సుపక్షము-బ్రాహ్మణేతరపక్షముగారు

కందసామిచెట్టిగారు జస్తి సుపక్షమునుగూర్చి మాటలాడుచు బ్రాహ్మణేతరవర్గముపక్షములో దానొకడనని నుడిచెను. అప్పుడు బ్రాహ్మణు లిరికలములవారిని అన్నివిషయములందును దూరముగ నుంచుమండెడివారు. నీనిని తొలగించి అన్ని కలములను వరసరముదగ్గరకు చెచ్చుటకుగా నీయుద్దమము స్థాపించబడెనుగాని, బ్రాహ్మణులను దూరముగనుంచు నుద్దేశముతో స్థాపించబడలేదు. కాని క్రమముగా నీయుద్దమము మారి, బ్రాహ్మణులకేవలించి, కొన్నియుద్దోగముల సంపాదించుటయే జస్తి సుపక్షమువారు పరమావధిగ బెట్టుకొనిరి. ఇది నిజమైన బ్రాహ్మణేతరవర్గముగాదు. జస్తి సుపక్షము బ్రాహ్మణేతర ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుటలేదు.

జస్తి సుపక్షమువారు రాజ్యపు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పోటీ చేయుచున్నారు. వీరు మీ వోటుల నొసగక పూర్వము ఈ అభ్యర్థి భారత ప్రజల ఆదర్శముకొరకు తన వోటునువయోగించునా లేక విదేశీయ నిరంధరాధికార వర్గమును బంధించుటకు పయోగించునా అను విషయమును ఆలోచించుకొనవలెను. ఆ అభ్యర్థి పాడుగా ఈ అభ్యర్థి ఎక్కువ పాడుగా అను విషయము నాలోచించుకొనినయెడల కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటు నొసగదరనట కేమాత్రమును సందేహములేదు.(వినుడు వినుడు)

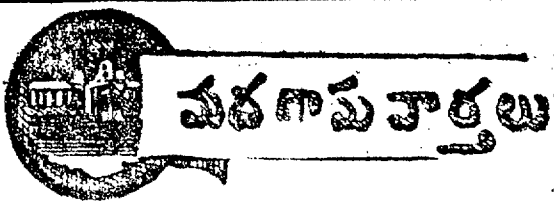
జస్తి సుపక్షము కంగ్రెసుగంపు

ఉపన్యాసకు డింకను మాటలాడుచు రెండు పక్షములయొక్కతా యొక్కతల విమర్శించుచు జస్తి సుపక్షము కంగ్రెసుగంపని నుడిచిరి. కాంగ్రెసుపక్షము, భారత జాతీయంతకొరకును పాటుపడుచున్నది. జస్తి సుపక్షము భారతజాతీయంతకెక్కితే మాకనసరములేదు. కొన్ని కలముల అభివృద్ధియే మాపరమధర్మమని చెప్పుచున్నది. వేరేవరు కలముల అభివృద్ధి అవసరములేమీ నేను చెప్పుటలేదు. కాని వారి అభివృద్ధిని సాధించుట కవలంబించు పద్ధతులు జాతీయాభివృద్ధికి భంకరముగ నుండెయ్యదు. వారిపద్ధతులు, జాతీయాభివృద్ధికి ననుకూలముగ నుండవలెను. జస్తి సుపక్షమిప్పుడవలంబించుచున్న విధానమిందుకు సంపూర్ణముగ విరుద్ధముగనున్నది. జస్తి సుపక్షమువారిప్పుడెటులున్నారో ఇంచుమక్ గమనింపుడు. నిరంధరాధికార వర్గము వారి రాజకీయ కంగ్రెసు గంపువలె నున్నదిగాని అంతకంటె వేరుగాదు (వినుడు వినుడు) ఉద్దోగముల వేతనముల రూపమున ఈకంగ్రెసు వారివిషయము ముట్టుచుండును.

బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధి కాంగ్రెసు

బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధి జస్తి సుపక్షములోకంటె కాంగ్రెసులోకంటె ఎక్కువ పాడుగా అను విషయము బ్రాహ్మణేతర వర్గమునందున్నది. కాని జస్తి సుపక్షమువారు గానరావు. జస్తి సుపక్షము అభివృద్ధికిని బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధికిని మధ్యలో మధ్యలో చాల విభిన్నముగానున్నది.

భారతదేశీయుల అభివృద్ధి కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వోటుల నొసగవలసినదని యుద్ఘోషించిరి. వందేమాతర ధ్వజములో సభముగ నెను.

తపాలనోటీసు:—కొలంబోమిదుగ దక్షిణాఫ్రికాకు బోయేడి టపా 16 వ తేదీన సాయంకాలము 6-25 గా వరకు జనరలుపోస్టాఫీసువద్ద వుచ్చుకొనబడును.

కార్పొరేషను స్కూలు:—నెం 20 రామవాయ కనుపిధి నుగంబాకమునందు సోమవారము 14 వ తేదీ ఉద 8 గంటల కార్పొరేషను సెకండరీస్కూలు తెరువబడును.

రాకపోకలు:—వెంకటగిరి రాజాగారు నేడుదయము వచ్చిరి. పొన్నూరు జనరలుగారు బెంగళూరునకు, ఎఫ్. వి. ఇవాన్సుగారు ఇంగ్లాండునకు నిన్న రాత్రిపోయిరి.

ఆత్మహత్య:—చాకలిపేటలో నొకతోటయందు నరసింహులు అను 20 ఏండ్లవాడు ఉరిదీసికొని చచ్చెను. వేసిన ద్విద్విన్నవ మాలీ కొంపలు మాడు తగులబడినవి. సమయమునకు పోలీసువాడువచ్చి సహాయము చేయవచ్చునయితను నష్టము కలిగియుండును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఉదకమండలము, జూన్ 11:— బొబ్బిలి మహారాజాగారిని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు ప్రోచాన్సలరునుగా నియమించిరి. (అ. ప్రె.)

మానుమార్కెట్టు, విల్లి వాక్కం:—పైక్ల బుబ్బి యజమాన్యమున చిల్ల సంగం బాబుగారు బి. ఏ., యల్. యస్. జి. సెక్రటేరియటు, బాలికాబోర్డు పాఠశాలయందు ఆదివారం 18 వ తారీఖున 4 గంటలకు “అప్పొక్కేతను” గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఉపన్యాసం అయినతరువాత చర్చజరుగును.

కళా వెంకటరావుగారు:—శ్రీయుత కళా వెంకటరావుగారు, అప్పొండిటిను జబ్బుతో బాధపడుచు చెన్నపురి కిటీవలవచ్చిరి. వీరికి డాక్టరు పాండ్లకేగారు ఆపరేటు చేసిరి. ఆపరేషన్ జయప్రకముగజరిగెను. వీరిపుడు స్వస్థదేహులయిరి. త్వరలో స్వగ్రామమునకు వెడలెదరు.

గవర్నరుగారి పర్యటనము
ఉదకమండలము, జూన్ 10:—కానసభ సమావేశానంతరము గవర్నరుగారు జూలై అంత్యభాగమున మధుర, రాంనాడు జిల్లాలలో పర్యటనమొనర్చు, త్రోవలో తింజా పూరునందు కొన్నిగంటలు నిలుతురు. పర్యటనము 8, 9 రోజు లుజరుగును. పిమ్మట వారు ఉదకమండలమునకు వచ్చురు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి ఫిపుజస్తిను:—గా॥ సర్. ఆంబర్కసు బి. మార్కసు ఎం. ఎ. ఎల్. ఎల్. డి. బారిష్టరు బొంబాయి హైకోర్టు ఫిపుజస్తి సుగారు నిలోనుండి నేడుదయమువచ్చిరి. వీరు రాత్రి బొంబాయిబోయెదరు. వీరిపతి అక్టోబరులో వచ్చును. వీరు సర్ లాలుభాయి ఆశ్రమసాగారివద్ద వచ్చేవారములో ఛార్జి తీసికొందురు.

స్తీమరు నిలచిపోవుట:—రంగూను మెయిలు స్తీమరు “ఎరింపుర” ప్రాపెరు చేడిపోవుటచే నేడుదయము పోజాలపండెను. బెరునుండి హార్బరుగోడ ఒడ్డునకు తెచ్చు మండగా దాని ప్రాపెరుబోయి గొలుసులలో చిక్కుకొనెను. నేడుసాయంకాలము లోపున బయలుదేరగలదు. వానిపై 2000 మంది ప్రయాణీకులు బోవనున్నారు. (అ. ప్రె.)

తిరువాలూరురథము కాలిపోవుట:—తిరువాలూరు రథము ఉదయముండగా ప్రమాదవశమున బుధవారం సాయంకాలము కాలిపోయినది. త్యాగరాయదేవుని విగ్రహము భక్తుల ప్రయత్నములవలన రక్షింపబడెను. రథముపూర్తిగా కాలి జొంగులుపోయెను. చేరువనున్న ఒక కాఫీహోటలు, రెండావులు పూర్తిగా కాలిపోయినవి. మనుష్యు లెవ్వరు చచ్చలేదు.

హార్బరులో ప్రమాదము:—హార్బరులో 40 ఏండ్ల కూలివాడు పడవపై బోవుచుండ స్తీమరు ప్రక్కకు తగిలి పడవ బోరిగిలపడి నీటబడెను. మెరైను పోలీసువారు సమయము నకు వచ్చి రక్షించిరి. వెంటనే ఆస్పత్రికిబోయిరి.

ఎండవేడికి వేరొక మరణము తలపించెను. చూలయిలో 28 ఏండ్ల స్త్రీనిన్న ఉదయం జనరలు ఆస్పత్రిలో వేయబడి మరణించెను.

దక్షిణ ఇండియా రైల్వేమార్కు:—రైల్వేకంవే నీవారు మెయిలురైల్వే వేళ్లు మార్చిరి. ఎగ్జూరునుండి తిరుమనాపల్లికి నూతనముగ నొకరైలు వేసిరి. మదరాసులో శాంతి గం, పు బోవుచుండేసి నీలోను బోటుమెయిలు 10 తేదీనుండి రాత్రి 8, 40 గం, పు బోవుచుండును తిరునందపురం ఎక్స్ ప్రెస్ రాత్రి 9, 10 గ బడులు 9, 30 గ బయలుదేరును. తిరుమనాపల్లి ప్యాసింజరురైలు ఎగ్జూరులో మధ్యాహ్నము 3, 25 గ బడులు దేరును బోటుమెయిలులో రెప్పురెంటు భోజనముల పెట్టె తీసివేయబడెను.

ఆర్యవైశ్యసభ:—శ్రీవాసవాంబా వైశ్యసమాజము వారి యేర్పాటుప్రకారము 14-6-26 సోమవారం 5-30 గంటలకు ప్లాటినం ముత్యామొదటిపిధి నెం 29 రు సాధమునందు [నుంకువారి సందులో] వైశ్యుల అభివృద్ధినిగూర్చి సభజరుగును. బుబ్బి వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు అగ్రాసాధిపత్యము వహించుటకు దయతో అంగీకరించిరి. వైశ్యరత్న బిరుదము పొందిన శేషగపల్లి రామస్వామి గుప్తగారు వైశ్యుల అభివృద్ధినిగూర్చి ఉపన్యసించురు.

కొల్ల వెల్ల రామబ్రహ్మం, స్థాపకుడు, మరిన్ని గౌరవ కార్యదర్శి.

శ్రీ శారదా సమాజము, అనంతపురం
ఈ ఆత్మయ నామసంవత్సర శ్రేష్ఠ శుద్ధ విదియ శనివారమునకు సరియైన 12-6-26 తేదీని శ్రీవతి యశ-వి-మినాక్షి నుందరమ్మగారి ఆధిపత్యముక్రింద శ్రీశారదా సమాజపు సప్తమ వార్షికోత్సవమును, శారదా సమాజ భవనప్రవేశమును, 4 గంటలకు ఆచ్చటనే సభ ప్రారంభింపబడి జరుపబడును.

హట్టి గిరియమ్మ, హట్టి పిళ్లమ్మ, యన్ కమలమ్మ, హిందూపురం సుబ్బమ్మ, కార్యదర్శినులు. టి.డి. నుందరాబాయిమ్మ అధ్యక్షురాలు.

లిట్టను ప్రభుని ఇంగ్లాండు ప్రయాణము

స్తీ వెన్నునగారికి ఉద్దోగము నర్పించుట
కలకత్తా, జూన్ 10:—డాక్టర్లనుండి ఉదయమున కలకత్తాకు మారునితోసహా వచ్చిరి. నేటిరాత్రి బొంబాయి హోరానుండి ప్రయాణమైరి. చాలమంది ప్రముఖులు స్టేషను వద్దకువచ్చి సాగనంపిరి. ఉదయముననే స్తీ వెన్నునగారికి గవర్నరుపదవిని తిండిద్వారా నమ్రగించిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూన్ 11:—గా॥ సర్. హ్యూజ్ స్టీఫ్ క్ గారు బెంగాలు ఆక్టింగ్ గవర్నరుగా డార్జిలింగ్ గవర్నమెంటు హాసునందు ప్రమాణమును చేసిరి. అచ్చట నానాప్రభుత్వాధికారులుండిరి. శై డొనాల్డు గారును, ఎల్. మిల్లెగారును వారితో శంభముచేయించిరి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు స్త్రీసమాజము

ప్రభుత్వభవనమున సమావేశ మగుట
కలకత్తా జూన్ 10—బెంగాలు (పెసిడెన్సీ) స్త్రీసమాజము ఈసాయంకాలము ప్రభుత్వభవనమున సమావేశమయ్యెను. ఆంధ్రపత్రికనుంచి ఆంగ్లోహైందవ నిరుద్యోగ సహాయసంఘాధ్యక్షుడు సర్ జార్జి గాడ్సే గారు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఆంగ్లోహైందవ యువకులు కష్టజీవన గౌరవమును గుర్రెగిరితరువాత భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము దగ్గిరలోనుండును. రాట్టుము స్వరాజ్యమును తోజాలదు. స్వరాజ్యపక్షయుక్తులను స్వరాజ్యమును తోజాలవు. అ. ప్రె.

పోలీసు సూపరెంటు హత్యవిచారణ

ఫైదీ సాక్షులు విచారించబడిరి

కలకత్తా, జూన్ 10:—ఆలిపురం తెయిలనందు జరిగిన సూపరెంటు హత్యకేసు తిరిగి నేడుదయమున విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. ముద్దాయిల చేతులనుండి సంతెళ్లు తీసివేయబడెను. వార్డరు రామరావుపాండే, ఇరువురు యూరపియను ఫైదీలు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

“హత్య జరిగినరోజున రోగుడు ముద్దాయిలు కనరతుచే యుమండిరి. తరువాత మిగిలిన రోగుడు వాతొకరిని. తరువాత ఇరువర వచ్చి నన్ను తాళపుచేసి నీచమని దబాయించిరి. నా ద్వారా తాళపుచేసి లేచనగా ఇరువురు నన్ను సోదాచేసిరి. ఒకరు నన్ను గ్రుద్దగానే క్రిందపడిపోయిరి. అప్పుడు 4 వ వాడు నా కేబుల్ నుండి తాళపుచేసిని లాగుకొనెను. పశ్చిమద్వారమును తెరిచిరి. నేను బిగులునూదితిని. మరియొకడువచ్చి నన్ను కత్తితో పొడిచి బిగులును లాగుకొనెను. తరువాత ఏమి జరిగినదియు చూడలేదుగాని కేకలుమాత్రము వినినదెను. అని వార్డరు పాండే సాక్ష్యమిచ్చెను.

రెండవసాక్షి యూరపియను ఫైదీ రాల్యడీ: ఆయన ఇట్లుచెప్పెను. నే నాసాయంకాలము ఒకతెల్లనినూటు పెద్దమనిషిని ఒకరిని చూచితిని. వారిని మువ్వరు పెబడికొట్టిరి. వారొక ప్రక్కను తిరుగగా వేరొకప్రక్కన పొడిచిరి. 4,5 దెబ్బలకు చాతు పడిపోయిరి. అక్కడకు యూరపియను వార్డరువచ్చెను. బిగులు లాగెను. అప్పుడు ముద్దాయిలు పారిపోయిరి. వారి గదులలోనికి పోయి ప్రక్కవొడ్డిలోనికి పుస్తకముల గొన్నింటిని పారవేసిరి.

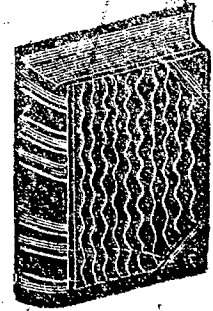
మరియొక యూరపియను ఫైదీ సాక్షి ఇదే మాదిరిగా చెప్పెను. “సూపరెంటుగారిని గునపముతో పొడిచిరని” చెప్పెను తాను వరాండాలో నిలువబడి బిగులులాదమని కేకలు వేయగా బిగు లూదబడెను. అప్పుడు ముద్దాయిలు పారిపోయిరి.

సబిస్టెంటు సర్జను రామేశ చంద్ర గోఖగారు తాను సూపరెంటు గాయములు తగిలిన వని మాడగనే ప్రథమ చికిత్స చేసినది చెప్పిరి. ముఖముమీదను తలమీదను గాయములు రక్తము గారుమందెనని చెప్పిరి. సూపరెంటుగారు సృతి దప్పియుండినది నెల విచ్చిరి.

ఇంటిలిజెన్సు కాఫీ హెడు కానిస్టేబులు సూపరెంటు గారితో తాను వచ్చి యుంటిననియు తరువాత కారులో నూదరింపెంటుగారిని వైద్యశాలకు గొనిపోయిననియు చెప్పెను. ఇతర సాక్షులు సామాన్యసాక్ష్యము నిచ్చిరి. నాటికి కోర్టు చాలింపబడెను. (ఆ.ప్రె.)

ఇప్పుడే రెండవసారి ముద్రితమైనది. బ్రహ్మశ్రీ ఆంధ్రదేశమునందును సుప్రసిద్ధి వడసిన కథలను !! పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థులుగాచే పరిశోధింపబడినది. 2239 శ్రీరమరశాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించడం! నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు చాలరోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే. ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్వరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరిచేతను బయటరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో స్త్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క ఆవయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును. మొగ ఆడ అను శకు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాముఖులు ముగ్ధులుగా వ్రాసిపెట్టినప్రశ్నమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

రూ 1-0-0 వి. పి. చార్జీ 7 అణాలు. కలియుగశూర్యణఖ 1వ భాగము ప్రతి 13 ధర రూ 0-12-0 ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంచెసి, నెం. 11; ఆర్థముగంపిధి, మదరాసు.

పరలోకరహస్యములు

యథార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకెవ్వరూ ఎరుగని అపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇంద్రుని పరలోక విశ్లేషణనుండి ములు చిత్రించితములు రహస్యములు రుజువులతో వివరింపబడినది. మరణాంతరహంసము లోకములదివర కుదరికొని తెలియ నవి యందుప్రచురింపబడినవి. ప్రతివారును ముఖమును నమ్మించు తీరవలెను. పోస్టల్ కాక ప్రతివెల రూ 1-0-0 ఆధ్యాత్మికవిద్యాలయం గర్భాంగిపురుషుని పోస్టు-విశాఖపట్నం జిల్లా

నేల్లూరు జిల్లా సభలు

పినాకినీ సత్యాగ్రహశ్రమము-పల్లి పాడున జూన్ ౧౬, ౧౭ తేదీలలో-బుధ గురువారములలో జరుగును

రాజకీయసభ-ప్రేమసభ-సూర్య పోటీపరీక్షలు

౧౭ వ తేదీ గురువారమున ఆదివ్యూహముతో భయము అందని సమయము ప్రారంభము

యథోచిత సహకార ప్రచారము

ముఖ్యి ఈశ్వర శరణుగారి ప్రయత్నములు హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ కరిష్కార ప్రయత్నములు

మాలానా అజదు సోభానిగారి విశ్వాసము (అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సైపలు సర్వీసు) అలహాబాదు, జూన్ 10:—యథోచిత సహకారపక్షమున ఇచ్చట స్థాపించుటకు బహుప్రయత్నములు సల్పబడుచున్నవి. ఒకప్పుడు కాంగ్రెసునందు చురుకుగ కృషిచేసినవారును ఇప్పటివరకును విశేషముగ రాజకీయ వ్యవహార కాండలో పాల్గొనకుండినట్టియు మన్షీ ఈశ్వరశరణుగారు ఈ ప్రయత్నములకు గారకులు. సమావేశమున జరపుటకును సూతనపక్షము తరపున ప్రచారము చేయుటకును ఒకమీటింగును సమావేశ పరచుటకు ఈశ్వరశరణుగారు ప్రకటించిరి. ఈనెల 27-వ తేదీన ప్రాయశః సమావేశము జరుగవచ్చును. ఈలోపున స్థానిక సంఘముల స్థాపించవలసినదని వారు మిత్రుల గోరుచున్నారు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారును వారికుటుంబములోనివారును సాహాయ్యముచేయుటకు ఆహ్వానించిరి.

కేంద్ర విద్యసంఘము ప్రయత్నములు హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ బిస్మగించుటకు యిటీవల స్థాపింపబడిన కేంద్ర విద్యసంఘము నగరమందు ప్రతి ముహూర్తమున స్థానికసంఘముల స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు సాగించుచున్నది. ఇందుకొరకు నగరము 22 భాగములుగా విభజింపబడినది. ప్రతిభాగమందును పలుకుబడిగల హిందువులు మహమ్మదీయులు గలసి విద్యసంఘములు స్థాపించుచున్నారు.

ప్రజాసామాన్యముందు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ లేదు ప్రస్తుతపరిస్థితులపై ఆలోచయించునపుడెందుచు మహమ్మది కార్యక్రమమునెడ తమకు దృఢనిశ్చయము గలదనియు సాంఘికపోరాటములకు నాయకులే ఉత్తరవాదు లనియు ప్రజాసామాన్యముందు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ లేదనియు మాలానా అజదు సోభానిగారు చెప్పిరి.

మరికొన్ని వివరములు అలహాబాదు, జూన్ 10:—యథోచిత సహకారపక్షమిచ్చట స్థాపించుటకు మహాప్రయత్నములు సల్పబడుచున్నవి. ఈ ప్రయత్నములు చేయుచున్న వారిలో మన్షీ ఈశ్వరశరణుగారు ముఖ్యులు. వీ రొకప్పుడు కాంగ్రెసువాదిగ చురుకుగ బనిచేసి, యింపివరకును రాజకీయకార్యకలాపములలోనికి రాకుండ ప్రయత్నముగనుండిరి. యథోచితసహకారపక్షమును స్థాపించుటకును ప్రచారము సల్పుటకును యూనెల 27-వ తేదీన సమావేశము జరగవచ్చునని ఈశ్వరశరణుగారు ప్రకటించిరి. ఈలోపున స్థానికసంఘముల స్థాపించవలసినదని మన్షీగారు మిత్రుల హెచ్చరించుచున్నారు. పండిత మదనమోహన మాలవ్య, మాలవ్యగారి కుటుంబీకులతోసహా చేపట్టినది ప్రయత్నములు సమాచారముచేయుటకు యాశ్చర్యకరముగారికి వాగ్దానములుచేసిరిని తెలియుచున్నది.

హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ బిస్మగించుట కిటీవల స్థాపింపబడిన కేంద్ర విద్యసంఘము ప్రతి ముహూర్తమున స్థానికసంఘముల స్థాపించుచున్నది. ఇందుకొరకు 22 భాగములుగ నగరము విభజింపబడినది. పలుకుబడిగల హిందూను మహమ్మదీయులు విద్యసంఘముల స్థాపించుచున్నారు.

అపూర్వమున ప్రత్యేకరీతిలోనిది. దీనివల్లను మునుపటివిధానముగారి కార్యక్రమమును తినివేసి సంఖ్యార్థవిశ్వాసముగలదియును, కాంక్షితబాంధవ్యములకు కారణము జూచునట్లే యనియును, ప్రజాసామాన్యముందు సాంఘికతగవులు లేననియు మాలానా అజదు సోభానిగారు చెప్పిరి. (ఆ.ప్రె.)

శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీ స్టేటుమెంటు

మాధ్యస్థులనిర్ణయము నామోదించెను

అన్యతసరము, జూన్ 9:—మాధ్యస్థుల తీర్పును అంగీకరించినట్లును, సంఘము తీర్మానము ప్రకారముగ నడచుకొనవలయు ననియు ఒకస్టేటుమెంటును శిరోమణిగురుద్వారా ప్రబంధకకమిటీ ప్రకటించెను. (ఆ.ప్రె.)

రావల్పిండి నగర కాంగ్రెసు కమిటీ కృతనిశ్చయము

పంజాబు కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యనిర్వాహకవర్గ అభిప్రాయము

అలహాబాదు, జూన్ 9:—పంజాబు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కమిటీ కనుబంధముగనుండుటకు మానటకును తీర్మానముగ ప్రచురించుటయు/సక్రమముగను రాష్ట్రీయముగను లేదుఅని పంజాబు కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యనిర్వాహకవర్గము తీర్మానించెను. రావల్ పిండి కాంగ్రెసుకమిటీ తీర్మానమునుగించి మౌ ఆలోచించుటకు పూర్వము అగ్రముడును కొందగు సభ్యులును అనసరమైనయెడ విషయమునుగించి సంపూర్ణముగ పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీతో చర్చించవలయును. సాధ్యమైనయెడ తిన్నూలమున వ్యవహారము సంతృప్తికరముగ బిస్మగింపబడవచ్చును. (ఆ.ప్రె.)

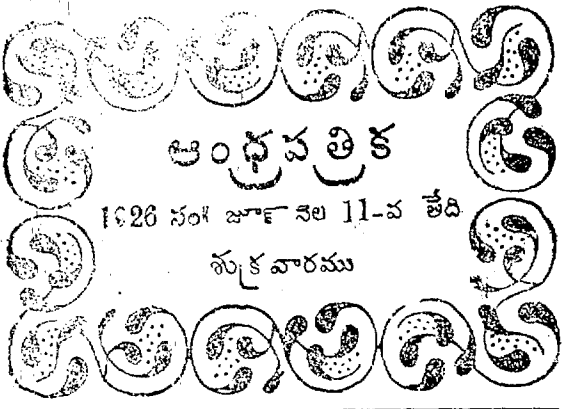
పంజాబు పాపాలకారుల చట్టము

స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభా సమావేశమునకు వెడలగోరుట

అలహాబాదు, జూన్ 10:—రాబోవు పంజాబు శాసనసభా సమావేశమునందు విచారణకువచ్చు పంజాబు పాపాలకారుల చట్టమును మరొకరచయితల వర్తకులనును పూర్తిగాను కనుమరీ నీచములరిచివని పంజాబు శాసనసభ స్వరాజ్యవాదులు కాంగ్రెసు ప్రత్యేకసభ్యులందు గోరిరి. ప్రత్యేకమును సమావేశమింకనవలసి ఇటువలెను సాధ్యముకావోయెను. పంజాబు స్వరాజ్యవాదులతోక ప్రత్యేకకమిటీ ఉభయసభ్యులచే ఏర్పాదింపబడి తిన్నూలమున, పంజాబు స్వరాజ్యవాదుల నాయకులతో నాను ప్రత్యేకముగ వారి అభిప్రాయముల తెలుపుటకు ప్రత్యేకముటి సభ్యుల చేర ప్రావచుబడినది. యిప్పటికి శాసనసభ్యులు అందులనుగ ప్రావచయించి తీర్మాన సభ్యుల వివాదానికి పంజాబు స్వరాజ్యవాదులతోను జూరమునకు వచ్చునని. (ఆ.ప్రె.)

ఫార్వర్డ్ కలెక్టర్ లేదు

కలకత్తా, జూన్ 11:—ప్రభావప్రసిద్ధి కలెక్టర్ యధిపతి కొరతనులు ఫార్వర్డ్ ప్రతికా సంపాదకుడు రూ 500 లకు గుఱ్యారిటీ బాండుపై సంతకముచేసెను. (ఆ.ప్రె.)

హిందూ మహమ్మదీయసమస్య

—

హిందూమహమ్మదీయసమస్య పరిష్కార మగుటకు, ఉభయసంఘములవారును ప్రత్యేక రాజకీయసంఘములుగ బనిచేయుటవలన ఇసుమంతయు ప్రయోజనముండదు. పంజాబు హిందూమహాసభ, రాజ్ పుత్ ఎన్నికలలో పాల్గొన నిశ్చయించుట మిగుల శోచనీయము. కాంగ్రెసు స్థానమును సాంఘిక మతసంఘము లెవ్వియు నాక్రమింపజాలవు. మతసంఘములలో, అనేక రాజకీయాభిప్రాయములు గలవా రుండురు. మిత వాదులు, స్వరాజ్యవాదులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు మున్నగువారందరను, కులభేదమును మతభేదము ననుసరించి ఒక్కదాని ననువుటకు సాధ్యమగునా? ఇట్టిప్రయత్నము ఆత్మహత్యకు కారణము. భారత జాతీయత నడుగంటజేయును. శాసనసభలలో నుదయించెడి వివిధ సమస్యలు దేశమునకంతకును సంబంధించినవిగాని, ఒక్కకులమునకుగాని ఒక్క మతమునకుగాని సంబంధించినవిగావు. భూమి, ఆరోగ్యము, వ్యవసాయము, విద్య, అడవులు, పరిశ్రమలు మున్నగు శాఖలలో జాతిమతభేదముల నెంచుట పాడిగాదు. దేశాభివృద్ధికి మితిమీరిన సాంఘికాభిమానము ప్రతికూలమగుట నిశ్చయము. సాంఘిక మతాభిమానము దేశాభిమాన మునకు భిన్నముగ నుండజనదు. రాజకీయవ్యవహారములు జనులకందరకును సమానముగ వర్తించు నవి. వానియందు సంకుచిత దృక్పథము జొప్పించుట చేతనే ఉత్తరహిందూస్థానమున హిందూమహమ్మదీయ విభేదములును, దక్షిణ హిందూదేశమున బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర వివాదములును బయలుదేరినవి. మాలానా అజద్ సోభానీగారు ఆల్మోరాలో నుపన్యసించుచు గాంధీ మహాత్ముని కార్యక్రమమునందే తమకు పరమవిశ్వాసము గలదనియు ప్రస్తుత సాంఘిక వివాదములకు వివిధపక్ష నాయకులే కారకులనియు, జనసామాన్యమునందెట్టివైషమ్యము లేదనియు స్పష్టపరచిరి. పెక్కుతావుల హిందువులును మహమ్మదీయులును కలసి ఉత్సవములందు పాల్గొనుచున్నారు. నాయకులలో విభేదములు పొడసూపగనే, అవి జనసామాన్యము నందును వ్యాపించును. స్వలాభము ముఖ్యవిషయమయినపుడు కలవర మతిశయించును. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమువలన నిట్టి మనఃస్పర్థ లతిశయించుట నింత గాదు. ఇట్టి విభేదములు కాంగ్రెసునందు గూడ వ్యాపించుచో ఇక జెప్పవలసిన దేమున్నది? సోభానీగారివలె ఇతర మహమ్మదీయ నాయకులును గాంధీ మహాత్ముని కార్యక్రమమునందు తమ విశ్వాసమును సువ్యక్తపరచుట ధర్మము. సం దిగ్ధసమయములందు ధైర్యము వహించి కృషి నలిపిన గాని కలవర మణగజాలదు. పలుకుబడిగల నాయకు లీ సమయమున తలస్థులుగ నుండుచో, వ్యవహారపరిష్కారము దుష్కర మగును. దేశ భక్తిని జాతీయతను ముఖ్యమని భావించువా రెల్లరును ముందుకువచ్చి తమ విశ్వాసమును ప్రకటించుచో, వారే నాయకు లగుదురు. జనసామాన్యమునందు తీవ్రమగు ఎడబాటు వ్యాపింపక ముందే, దూరదృష్టి గల ప్రముఖులు నమరసభావమును నెలకొల్పుట యవసరము. అలహాబాదునందు ఐక మత్యసంఘమువారు తగిన ప్రచారము నలుపుట శుభచిహ్నము. పలుకుబడి గల హిందువులును మహమ్మదీయులును ఐకమత్యసంఘములలో చేరుచున్నటుల దెలియుచున్నది. శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారు సంయుక్తరాష్ట్రములలో నద్భుతప్రబోధము గలిగించు చున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. అన్నిరాష్ట్రములలో గూడ నిట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచో, పరిస్థితులు త్వరలో మారకబోవు. రాజ్ పుత్ బెంగాలు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘసభ లో, హిందువులును మహమ్మదీయులును గలసిన విచారణ సంఘము నేర్పరచి, పరిష్కారమాచనల గావించునటుల జేయవలయు నని, వ్యక్తీశచంద్ర రాయ గారొకతీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. కాంగ్రెసు నాయకులు స్వప్రయత్నములవలన అనుకూలవాతావరణము గలిగించుచో, ఐకమత్యము సుస్థిర మగును. మనీదులముందు వాద్యముల వాయింపుట గూర్చి బెంగాలులో హిందువులును మహమ్మదీయులును తమలోదాము పరిష్కరించు కొనజాలక బోవుటవలన, ప్రభుత్వమువారి అసంతృప్తికరమగు పరిష్కారమునకు లోబడవలసివచ్చినది. ఇక ముందయినను, మూడవవారికి సంబంధించు కుండు నటుల మెలగుట ధర్మము. లక్నో కాంగ్రెసులో హిందూ మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమును నిర్ణయించుకొనుట చేతనేగద, పిమ్మట ప్రభుత్వమువారుగూడ దాని నామోదించవలసినదెచ్చు. అప్పటి ఒడంబడిక నేడు అనుకూలముగ లేనిచో, పేరొకవిధమున నిర్ణయము గావించుకొనవచ్చును. అంతియగాని, స్వరాజ్య సిద్ధికి అడ్డము దగులుటలే? అన్యోన్యద్వేష మే? ఒకప్రముఖుడు దెలిపినటుల, హిందువులును మహమ్మదీయులును తమహక్కులతోపాటు విధులను గూర్చిగూడ యోచించునెడల ప్రస్తుతకలవర ముదయించెడిది గాదు. హక్కులకన్నగూడ విధులు ముఖ్యము. విధులను మరచి హక్కులనే ప్రధానముగ జేసికొనుటవలన, ప్రస్తుత కలహము లుదయించినవి. తాత్కాలికపరిస్థితు లెంత నిరుత్సాహకరముగ నున్నను, విషమస్థితి త్వరలో తొలగిపోయి, మరల స్వరాజ్యవాంఛ ప్రజలహృదయములలో గాఢముగ నాటుకొనునని నమ్మెదము. హిందూమహాసభ రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనుట పాడి గాదని స్వామి శ్రద్ధానందులు గూడ తమ పత్రికలో స్పష్టముగ దెలిపిరి. శ్రద్ధానందస్వామికన్నను హిందూసంఘాధ్యక్షమువిషయమున ఎక్కుడుపట్టుదల జూపినవారు గనుపింపరు. హిందూసభ రాజ్ పుత్ ఎన్నికలలో పాల్గొనుచో,

హిందూమహాసభ గోల్కొత్తననియు, హిందూమహాసభ రాజకీయ విభేదములలో దగుల్కొని భగ్గు మగు ననియు శ్రద్ధానందులు తలచుచున్నారు. హిందూసభలు రాజకీయరూపము దాల్చుటచే, ప్రభుత్వసేవకులు వానిలో పాల్గొనగూడదని, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు శాసించుచున్నవి. అందుచే ప్రభుత్వోద్యోగులు తొలగిపోవుదురు. ఎన్నికలలో పాల్గొనుట చే, కాంగ్రెసు సభ్యులు హిందూమహాసభ సభిమానింప జాలరు. నూతనజాతీయపక్షమువారు తా మెటుల యి నను ముందుకు వచ్చుటకు, హిందూమహాసభ రాజకీయవిషయములలో పాల్గొనుటకు పురికొల్పుచున్నారు. కాని యిట్టి మితవాదుల ప్రోద్బలము, జన్మిస్తుపక్షముబోలు మరియొక పక్షము నేర్పరచుటకు సాధనమగును. అంతియ గాని, జాతీయపక్ష మను పేరున కది తగియుండదు. శ్రద్ధానందునిహిత మును విని హిందూమహాసభ తన కర్తవ్యమగు ధర్మములను నిర్వర్తించుట లాభకరము. సాంఘికము గను, మతసంబంధముగను, నిర్వహింప వలసిన విధు లెన్నియో యుండగ వానిని వదలి, అనవసర కార్యములలో ప్రవేశించుట భావ్యము గాజాలదు. కిలాఫాత్ సంఘమువారును మతరక్షణము నావలనుంచి, కాంగ్రెసుస్థానము నాక్రమించుట మిక్కిలి అవివేకము. నేడు వివిధసంఘముల ఐకమత్యమునకై పాటుబడువా రెల్లరును ధన్యులు. ద్వేషమును పురికొల్పుట అతిసులభము. జాతీయతను కాపాడుటకు మాత్రము నిరంతరకృషి యావశ్యకము.

బొగ్గుగనుల పనివాండ్ర సమ్మె

బొగ్గుపనివాండ్ర సమ్మె ఇంకను సాగుచునే యున్నది. ఇతర కార్మికుల సమ్మె యంతరించినను అసలు సమ్మె యింకను అంతరించు సూచనలు గనుపించుట లేదు. గనుల యజమానులకును బొగ్గుపనివాండ్రకును మధ్య జరిగిన సంప్రతింపులు నిష్ఫల మయ్యెను. పనివారలే బిరబ్రగిసి రనియు, సమాధానమున కంగీకరింప లేదనియు, గనుల యజమానులు ప్రకటించినను, పనివాండ్ర నాయకుడగు కుక్కుగా రిందుకు సముచితరీతిని జవాబిచ్చిరి. యజమానులు తమ మొదటిస్థానమునుండి ఏమాత్రము క్రిందకు దిగలేదు. వేతనములను తగ్గింపవలయునని పట్టుబట్టిరి. బొగ్గుగనుల పునర్నిర్మాణము విషయమై వీరు ఉపేక్షాభావము జూపిరి. ఇట్టిస్థితిలో పనివార లేమి జేయగలరు? యజమానులకు లొంగిపోవుట దప్ప పేరుమార్గము లేదు. పునర్నిర్మాణము ముందు జరుగవలయు నని పనివారలు కోరుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో వ్యవహారము స్తంభించుట వింతగాదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తగిన ధైర్యము వహించి పనిచేసియున్నచో, బొగ్గు యజమాను లింత నిర్లక్ష్యము జూపెడివారు గారు. అందుకు మూరుగ, ముందుగ ప్రభుత్వపు గ్రాంటును మాత్రము తీసికైచిరి. వేతనములను తగ్గించుటకు యజమానుల కిందువలన మరింత సందు దొరకినది. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల విషయమున నెట్టి జోక్యము కలుగజేసికొనరాదను ప్రాతసిద్ధాంతమును, బాల్టువిను ప్రభుత్వమువారింకను అనుసరించుచున్నా గుగాని, ఇది ఆచరణ సాధ్యము గా

మతము-మేళము

ఉత్సవపు టూరేగింపుల అర్థమేమి?

తగాదాలకారణము

ఇండియన్ బారిష్టర్ కల 'ఇంగ్లీషును' పత్రిక కిటుల వ్రాయుచున్నాడు:—

క్రిందటి బుధవారము పురమందిరమున జరిగిన ఆసమ్మతి సభ నిజేదిక న త్యక్తాను ము తో జదివితిని. నేను కలకత్తాను చూడవచ్చితిని. భారతీయుడనేగాని నాకే మతము నక్కరలేదు. ఇదివరకు జరిగిన అల్లగులమాట నాకక్కరలేదు. కాని మతభర్తయులు భగ్నము జేయబడుచుండేనేయని మాత్రము విచారచుచున్నది.

కలకత్తాలో ఉద్ధరభాగమును హిందువులను మహమ్మదీయులను తలలుపలగొట్టుకొని చచ్చినయెడల మిగిలిన భారతదేశమేమిట్లు యెంగులకన్నచాలగు. సెలలు పగులగొట్టుకొనుట మంచి ఆశేకాని యితిగతులు దానివలన నపాయముగలదు. దూరమొనైనను సరే అపాయమేయున్నది. నేను కలకత్తాకు రివంల మైజ్దురముననున్న భర్తృభంగము గావించబడినపుడు నాకుగాని నావంటివారికి గాని ప్రాయశ్చిత్తము దప్పదు. పండిత మోతీలాలు నేహ్రూ ప్రస్తుతము బోయిన సోరిలో నున్నను తప్పించుకొనజాలరు.

మతముపేరిటనా?

ఇక నసలుపంగితి చెప్పెదను. రాజరాజేశ్వరి ఉన్నవము నాడు నేను హరిసను రోడ్డుమీద బోవుట తలపెట్టించెను. దేవతా విగ్రహమునధిష్ఠించిన బండ్లుమట్టును మూగినహిందువులను జూచితిని. అందు యెందరు నిజమైనపూజారులు గలరో యెందరు బద్మాష్ట్రులు చెబులాట కెదురుజూచుచున్నవారగులరో జెప్పజాలను. కాని కొన్నిసంవత్సరముల క్రిందటివరకు యీఉత్సవమున కింతజనము వచ్చుటలేదని తరువాత చెలిసెను.

దారిలో ఆటంకముజేయవలెనని చేసినదేమియులేదు. కాని ఉత్సవపు టూరేగింపు నడువకుండుటవల్లనే ఆటంకముగ నుండెను.

ఇంతలో నేను నాబండిలో హరిసనురోడ్డుమీద మకీమనద్దకు వచ్చితిని. అచటచాలామంది మహమ్మదీయులు దారిలోకిగూడ రోడ్డులోకొంతభాగమువరకునుండి వంగిప్రార్థనలజేయుచుండిరి. ఇవంతయు జూచుసరికి యింతమహాపట్టుములో సంకరముగ నుండుననుకొనుచోట యింతమతభ్యానమేమాయని యాశ్చర్యబోతిని. ఇదేమియు దీర్ఘిలోని జామ్యమకీదుగాదు. మహమ్మదీయులలో నింతమతవిశ్వాసము గలుగజేసిన మాలానా యెవరా? లక్నోలో చాకులాని మహమ్మదీయులుగూడ యింతతీవ్రతతో టక్కినవైముకు నమాజుజేయలే యని ఆశ్చర్యబోతిని.

ఇప్పటికిని సర్ జేమ్స్ మెస్టన్ లెప్పెనెంటు గవర్నరు వదలిపోవునంతటిపనిజేసిన కాన్పూరు వశీదుకేసు ప్రతిస్పందింపబడుచుండెను. బ్రిటిషు పరిపాలనముక్రింద బ్రిటిషువిద్య అవిశ్వాసమును ప్రోత్సహించునని ఆక్షేపణ జేయువాగుండ హిందూమహమ్మదీయులముతములు పునర్ధరింపబడుట ఆశ్చర్యముగనేయున్నది.

హిందువులు మతోత్సవసంగళ్లనుయములందు మేళములజేయు సిద్ధాంతము న్యాయసమ్మతమే యైయున్నది. కాని యిట్టి విషయములందు యేజోక్యమును కలుగజేసికొనని ప్రభుము కొట్టుతాము పొడుస్తామని ఆ పాకుకును బలవంత పెట్టి ఆ పు ధ ర్మ ము లేదు. స ను స్వయమే నాగరక జీవనలక్షణము. మహమ్మదీయుల హక్కులను గూడ వివరింపవలయును. మకీదుల యెదుట మేళము వాయింపకుండ జేయవలసిన యెడల, వోకింగు వద్ద నున్న క్రొత్త మకీదులోని భక్తుడు వచ్చి సార్వేషము ఆర్పిబాండు ఆప్రకృత బోవుచున్నపుడాపవలదా? ఒక్క హిందూమేళమే గాక యేదైనను సరే ఆపవలసినదే యని నాఅభిప్రాయము.

రాజరాజేశ్వరి ఉత్సవసందర్భమున 40 మంది మేళగాళ్లును 75 మంది పూజారులు కన్న యెక్కువమంది ఊరేగింపు వెంట బోరాదని పోలీసువారు విధింపులు నియమభంగముగ గాన్పించుచున్నది. 40 మంది మేళగాళ్లు 400 మంది జేయు మేళమును జేయవచ్చును. ఊరేగింపు వెంట వచ్చు వారి సంఖ్య గూడ పోలీసువారికి విషయ బుట్టించునదే. పోలీసు వారు తుదకు మంచి పనియే జేసిరి. వారి నేమియు నిందించకుండ న్యాయముగ విచారించెనము.

ఒకదారిని చిన్న ఊరేగింపు పోవుట అచటి మహమ్మదీయుల కిష్టమైనపుడు పెద్ద ఊరేగింపు యెటులు యిష్టము గావ

చ్చును? మనకు గావలసినది యిందలి మతభావముగాని యేమో మోకట్టుములు గలవని సిద్ధము జేసినవికావు.

హిందువులు ఊరేగింపును నవలకొన నొప్పుకొనుట తప్పని నే నొప్పుకొనవలసియున్నది. ఇది ఒప్పుని పురమందిరసభ వారు సమర్థింపజాలరు. ఉత్సవముయొక్క ఉద్దేశ్యము దేవతను నదిలో నొక చోట కలుపుట యైనపుడు అక్కడికి బోవుమార్గము హరిసనురోడ్డు మీదుగానో, లేదా చిట్టూరు రోడ్డుమీదుగానో, లేక స్ట్రాండురోడ్డు మీదుగానో, లేదా చారింగీరోడ్డు మీదుగానో యెత్తిన నేమి?

కైలాసమును, వైకుంఠమును జేరుటకనేక మార్గముగలవు. దేవుడు కావలసినది స్నానముగాని మార్గముగాదు. అన్నట్టికి దేవతను విమానములో (ఏరోప్లేను) బంపిన నేమి? మన జీవిత

జింటార్వరు గారు

ప్రపంచముం దెల్ల పొడుగొటివారు. 8 అడుగుల 9 అంగుళముల పొడవు. వీరి కాళ్ల యొద్ద మేజరు మిట్టీఅనువారు గలరు. వీరు ప్రపంచముం దెల్ల పొట్టివారు. వీరిపొడుగు 23 అంగుళములు. బరువు 21 పౌండు.

జాల్ ముర్ఖు బాక గారు

వీరిటీవల బొంబాయి దగ్గర జూహూలో సముద్రస్నానము జేయుచు మునిగిపోయిరి. వీరు పార్సీ ప్రముఖులు. పత్రికాధిపతులు. వీరితో నొక పార్సీస్త్రీగూడ మునిగిపోయెను. వీరిశవము 5 వ తేదిన బయల్పడెను.

వ్యవహారము లన్నిటియందును “సర్వే జనా స్సుఖినోభవంతి”ను సమన్వయ సిద్ధాంతమును మతమొప్పుకొనును. పురమందిరసభ నేర్పాటు జేసినవారు ఉత్సవమును పోలీసువారు మార్పుజేసిన మార్గమున బోవుటకు తీర్పు జేసినయెడల హిందువుల ప్రయత్నము విజయము గాంచెడిది. కాని విచక్షణతో పని జరుగక పోవుటవలన తప్పు జరిగెను.

ప్రభుత్వలోపములు

ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వమువారి లోపములను కొంత వరకు చెప్పక విడువజాలను. బర్లెనుచెడు రీడింగు ప్రభువు

లెంత లేదన్నను, బ్రిటిషరు కొంతవరకు హిందూ మహమ్మదీయుల తగవుకు బాధ్యుడనుభావము భారతదేశమందు వ్యాపించినది. అతిశయోక్తులు, అసత్యములు దీనివేసినను యిట్టివిశ్వాసము నకు కొంతకారణము గలదు.

ప్రభుత్వమువారు వివిధమతస్వత్వముల నిర్ణయించుటలో జూపు పక్ష పాతము వలన హిందువులకును మహమ్మదీయులకును తగవుకు కారణమయ్యెను. కామన్సునభిలో సర్ రిచర్డు టెంపెలు బ్రిటను భారతదేశమున విభజించి పాలించు నూత్రముతోనే నెగ్గగలరని చెప్పినమాట టెంగాలువకును భారతదేశమునకును యెప్పటికిని జ్ఞాపకముండగలదు. మన్నోకసారి సర్ రాష్ట్రములందును పంజాబునందును యూరోపియను జాతి కీ|| శీ|| సర్ సయ్యగు అహమ్మదు, అలిగరులను ముఖ్యముగ నాధారము జేసికొనియుండెను. జారీ టీలో చెట్టునరికిన విషయము హిందువుల పనియేయని వర్తింపజేయలేదా?

పూర్వపు దోషములు నివారణ యేవిధమున నయ్యెను? కమిషను ద్వారానా? మెస్టన్ ప్రభువు బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములకు బోయి ప్రచారము జేయుటవల్లనా? భారతదేశమున ఆంగ్లేయుడు జేయు సంస్కరణములను లెప్పని సరిగా వచ్చినపుడు జేయుచుండును. దానివలన బ్రిటిషు పరిపాలనము ఉన్నతస్థితిని గాంచుటలేదు. మాంటాగుగారు రాకమునపు ప్రజలెట్టిస్థితిలో నున్నారో యిప్పుడును అట్టి స్థితిలోనే యున్నాడు. కృతఘ్నతానదని యెందునటుల జేయుటకు మాటలు జాలవు. అందుకనియే లిట్టుప్రభువును జూడ నాకు విచారమగుచున్నది. పరిపాలనా మార్గదర్శము సంకుచితముగ నున్నను నిరాశాజనకముగ లేదు.

వికమపురము గుంపుకేసు

థక్కా జాన, 9:— థక్కా సెషన్సుజడ్జి ఎల్లిను గారు విక్రమపురం గుంపుకేసు నేడు ముగించిరి. దానిలో ప జేక్ టెన్ట్, అబుల మజాహ్దరుగార్లును ఇంకను 18 గురును ముద్దాయిలు. ముద్దాయిలందరను నేరములని తీర్పుచెప్పబడెను. న్యాయమూర్తి టెన్ట్గారికి ద్వీపాంశరవాసశిక్షయు, మిగిలిన వారికి అనేకతరగతులగకెడు విధింపబడెను. 5 ఏండ్లశిక్ష తక్కువ శిక్ష. అప్రావరు నురేను గోనును విడుదలచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రభుత్వము తరపున కేసు ప్రారంభించుచు టెన్ట్గారిట్లు చెప్పిరి. పోలీసు అధికారులలో విప్లవోద్యమముల గూర్చి పనిచేసి కొద్దినందిలో పీఠోకరు. వీరు ఆ ఉద్యమముల గూర్చి సమాచారముల నన్నింటికిని 50, 28 వ తేదీ సాయంకాలము రాయి బహదరు ఆలిపూరు జెయిలులో కొందరి టైడిలను చూచెను. రాయిబహదరుగారు వచ్చుచున్న దోషము తెరచుటకు తాళము నిమ్మని వార్డరుపై టైడిలు పడిరి. ఆతాళపు చెవి తన వద్ద లేదని వార్డరసగా వానిపై బడి తాళపుచెవిని లాగికొనిరి. 4 గురు వానిని పట్టుకొని యుండగా, తలప తెరవబడి టైడిలు బైటకు వచ్చిరి. ప్రమాద రంజన చౌదరి చేతిలో గునపముండెను. వార్డరు లాతు దేపి ప్రసాద ఛట్టి చేతిలో నుండెను. రాయి బహదరుగారు బాంబు యాగ్ధు దాటుటతోడనే నలుగురైనగురు వానిపై బడిరి యూరపియను టైడిల సాక్ష్యము వలన అనంత హరిచంద్ర ప్రమాద ఓకేంద్ర కుమార టెన్ర్ నిఖిలబంధు టెన్ర్గార్లు వారిపై బడినవార్లలో నుండిరి. జెయిలరును ఇతరులును ఆ పథిలమునకు రాగా ముద్దాయిలు చొక్కాలమాత్రము తొడిగికొనియుండిరి. ప్రక్కనున్న నైడుకాటవలో సృష్టిపిప్పి తలపనిల రక్తముకార్చుకొనుచు నూపర్చెంటుగారుండిరి. వైద్యశాలలో వారు మృతిచేసిరి. సోదాయబడినపుడు తాళపుచెవియు లాతీయు వారివద్ద నుండెను. ప్రమాద నిఖిలకుమారులగులయందు రక్తపుమరకలు పడియున్నవి. శవమునుగోయగా తలయంతయు పూర్తిగా పగిలియుండెను. గునపముతో తల పగులగొట్టబడెను. టెంగాలీలో కీర్తనలు ఉపన్యాసములు త్వరలో త్యాగము నుడ్రేకిం ముట్టివి వారివద్దనుండెను. కేసు రేపు చేపట్టబడును. ఆ. ప్రె.

కలకత్తా కార్పొరేషన్

కలకత్తా, జూన్ 9:—ప్రొవర్టు హోగ్ మార్కెటుద్వార మునద్దలెప్పి పీరునుబయటికిదీయు సమస్యచర్చను వినుటకు కార్పొరేషన్ భవనమునకు చాలమంది వచ్చియుండిరి. నేటిసభ యందు దానిని చర్చింపనందున అందరును నిరుత్సాహముతో పోయిరి.

11 తేదీ సి. ఆర్. దాసుగారిమరణినపైనందున ఆ నాడు కార్పొరేషన్ కార్యాలయములను మూయవలయునని సభ వారు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

హాయిశల శిల్పము

(ఇండియన్ ఇంజనీరింగు)

చాళుక్యుల కాలమున భారతదేశమునందు విలసిల్లిన హాయిశల శిల్పపు నిదర్శనమున దక్షిణ భారతదేశమునం దచ్చు లున్న ముఖ్యముగ మైసూరునందును కనుపడుచున్నవి. శిల్ప కళాస్థానములగు దేవాలయములను రక్షించుటకై మైసూరు ప్రభుత్వమువారు గొప్ప మొత్తములను వ్యయపరచుచున్నారు. హైదర్ దేవరాయనందలి దేవాలయములు మిగుల ముఖ్యమైనవి. హాయిశల రాజుల విఖ్యాతి శిల్పకళాభిమానము నిదర్శించుచున్నవి. సోమనాథపురము దేవాలయముకూడ వీటి వెనుకనే చెప్పవలయును. హైదర్ దేవాలయమును చూడగోరువారు బెంగళూరు పునా రైలమార్గమునందున్న బనారసు స్టేషనునందు దిగి 20 మైళ్లదూరము పోవలయును అదేమార్గమున 10 మైళ్ల దూరమున బెలూరు దేవాలయమున్నది. ఈ రెండు ప్రదేశములందు ప్రయాణికులకు విశిష్టతలము లున్నవి.

భారతదేశమునందుని నిర్మాణము లన్నియు ఆధికముగ గవ్వాయన, అద్భుతముగ కళానైపుణ్యమును, ఓర్పుతో కూడిన కాగితమును, అమితోత్సాహమును నిదర్శించుచున్నవి. నిర్మాణములందు కళానైపుణ్యము చూపబడుట అచ్చెరువు కలగకేముందును కాని హాయిశల శిల్పములు ప్రకటించు వైపున ముచ్చట కనుపడుటలేదని గూఢిగ చెప్పవచ్చును. హాయిశల రాజుల విఖ్యాతిని ప్రకటించి ఈ దేవాలయములు ఇంతకాలము నిలిచియుండుట మన అద్భుతము. దేవాలయములు బహు కోణాకారముగ నిర్మింపబడుట హాయిశల శిల్పముయొక్క ప్రధానతత్వము. దేవాలయమునకు నాలుగు ముఖద్వారము లుండును. అందులో ప్రధానద్వారముకంటె మెట్లతో కూడిన గోపురము లుండును. గొప్ప స్తంభములతో కూడిన కాలరంగును, ప్రధానద్వారములందు నిదర్శింపబడు శిల్పకళానైపుణ్యము అద్వితీయమైయుండును. గాలి వెలుతురు ప్రవేశించుటకు అనుకూలముగ రాతికిటికీలు చేయబడియున్నవి. గాలి వెలుతురు కావలసినప్పుడు రాతి తలుపును తెరచుచును. ఇతర సహాయములందు మూసియుంచుచున్నవి. శాలయందలి స్తంభములందు శిల్పకళానైపుణ్యముతో యధికముగ తేకున్నను మిగులనున్నగ పని తీర్చబడియున్నది. దేవాలయములందంతలను స్తంభములు జంటగనున్నవి.

హైదర్ దేవాలయము విషయమై ప్రత్యేకముగ కొంత వ్రాసెదము. ఇచ్చట రెండు దేవాలయము లున్నవి. ఒకటి జెయిసుల కాలమున నిర్మింపబడినది. రెండవ దేవాలయము 1047-1100 సంవత్సరములందు పరిపాలన మొనర్చుచున్న హాయిశలేశ్వరడగు వినయాదిత్యునికాలమున ప్రారంభింపబడినది. 86 సంవత్సరములు పని జరిగినట్లు దేవాలయము అసంపూర్ణముగ నిరవశియబడినది. సోమనాథపురపు దేవాలయమువలె వ్యభిచారముగోపురములను నిర్మించుటయునని శిల్ప బద్ధింపబడినది. ఎండ తగలకొద్ది గట్టిపడు రాత్రితో ఈ దేవాలయము నిర్మింపబడినది. దేవాలయము రెండుభాగములుగ నున్నది. ఒక్కొక్క భాగము ఒక పెద్దదేవాలయమునలె నున్నది. తూర్పుద్వారమున చక్రవర్తి స్తంభములతో రెండుమంటపము లున్నవి. వాటియందు సంచిగ్రహము లున్నవి. అల్పఖ్యాతి సంపాదించుకొనవలయునను ఉద్దేశముతో కాబోలు దేవాలయమును చూడవచ్చినవారు కొందరు తమకేర్లు నందిగ్రహముపై చెక్కియున్నారు. దేవాలయము నంతయు 40 కేల చదరపు టడుగుల విస్తీర్ణమున్నది. దేవాలయప్రధాన భాగము 100 అడుగులు పొడుగు, 122 అడుగులు వెడల్పు నున్నది. దేవాలయము లోపలిభాగములందందు ఆత్మదృక్తుత మగు శిల్పకళానైపుణ్యమును ప్రకటించు నిదర్శనములు అధికముగ నున్నవి కొన్నిటినిమాత్రము ఈదిగున వివరించుచున్నాము:

- (1) 700 అడుగుల పొడుగున ఏనుగులు చెక్కబడియున్నవి. ప్రకటింపబడిన శిల్పకళ అద్వితీయ మని చెప్పవచ్చును.
- (2) హాయిశలరాజుల రాజ్యచిహ్న మగు పులక మరియొకపైపున చెక్కబడియున్నవి.
- (3) క్షేత్రగణిత విజ్ఞానమును సూచించు చిత్రములు రెండువరుసలు చెక్కబడియున్నవి.
- (4) మరియొకపైపున ఆశ్వీకులదశము చెక్కబడియున్నవి.
- (5) దేవాలయపు పటులు మృగములు మరియొక పైపున చెక్కబడియున్నవి.

(6) 700 అడుగుల పొడుగుగ లంకనుపట్టుకొను కథా భాగమును సూచించు రామాయణకథ చిత్రంపబడినది. ఈ చిత్రములే చూపబడుట అచ్చెరువు ఆనందము కలగజేయుచున్నవి.

(7) మరియొకపైపున కళావంతులు హిందుపురాణములందలి కొన్ని కథాభాగములు మిగులనేర్పుతో చిత్రంపబడినవి. చూచిన శిల్పకళావిశేషమును మరల చూడనివిధమున ఈదేవాలయము శిల్పకళా ప్రస్థానముల ఆకర్షించుచున్నవి. అద్వితీయముగ నైపుణ్యమును ప్రకటించిన శిల్పముల తమనామాత్యములను అచ్చులచ్చుట చేర్చియున్నారు. గాలి వెలుతురు పుట్టుకై కావలసిన పోకర్లును ప్రవచనశిల్పకళయందు అద్వితీయములైయున్నవి. పైభాగములందు చిత్రంపబడిన పురాణకథాభాగ వివరములు వంకరదూపును సమముగ కనుపడు విధమున మిగుల నేర్పుతో చిత్రంపబడినవి. చిత్రములకు వెంట నడుమ సమప్రదేశమున చిత్రించుటయు, సమగమి పైభాగములందు చిత్రించుట తలపై కెత్తి చూచుచు రికి సమముగ గనుపడు విధమున చిత్రించుట గొప్పనైపుణ్యమును సూచించుచున్నది.

హైదరునందలి రెండవ దేవాలయము కేదారేశ్వర దేవాలయము నామముతో వ్యవహరింపబడుచున్నది. 1219 సంవత్సరమున వీరబల్లలరాజుభార్య అభినవ కేతాళి దేవి ఈదేవాలయ నిర్మాణమును ప్రారంభించెను. దేవాలయమునందు విమానమున ఒకచెట్టు మొలచుటచే కొన్ని భాగములు శిథిలమయ్యెను. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు మరల విమానమును నిర్మింపజేయించిరి. కాని ఈకాలపు శిల్పాల పనికిని పూర్వకాలపు శిల్పాల పనికిని ఎంతయో వ్యత్యాసముండెను. అందుచే శిథిలమైన భాగములనే ఒకవిధమున మరల ఆతుకుపెట్టుటకు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. దేవాలయము అచ్చులచ్చుట శిథిలమైయున్నను ఆకాలపు శిల్పకళల అద్భుతనైపుణ్యమును ప్రకటించుచున్నది.

బెలూరు దేవాలయము హైదర్ దేవాలయమున నున్నది. అది నైపుణ్య దేవాలయము. ప్రధాన దేవాలయముతో నాలుగైదు దేవాలయములు కలసియున్నవి. 8 కోణములుగలగిన గోపురమున్నది. 1910 సంవత్సరము మైసూరు ఆర్కియాలజి డైరెక్టరుగారు ప్రకటించిన నివేదికమున ఈదేవాలయపు సొం దర్యము చక్కగ వివరింపబడినది. దేవాలయము చుట్టు భారత పురాణ గాథల కథాభాగములు చిత్రంపబడినవి. ఒకచోట ఒక ఫలము దానిపై ఒక ఈగ ఆ ఈగను మ్రింగుటకై ఒకబల్లి కాచుకొనియుండుట ఆత్మదృక్తుతముగ చెక్కబడియున్నది. మరియొకచోట ఒకవృక్ష తనగుడ్డుతో తేలునుచుచి గడ్డును విప్పుచుండుట మిగులనేర్పుతో చెక్కబడినది.

“సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీ”

జూను 12-వ తేదీనుండి థ్యాన్ ప్రకాశ్ సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా పత్రికలు తిరిగి వెలువడుచున్నవి. పునహా, జూను 10— దైనికపత్రికయగు థ్యాన్ ప్రకాశ్, వారపత్రికయగు సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా పత్రికలు జూను 12-వ తేదీనుండి వెలువడునని “సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ” డెల్చుచున్నది. దైనికపత్రిక కె. జి. విమెగారి సంపాదకత్వము క్రిందను వారపత్రిక వేజుగారి ఆధ్వర్యమున వెలువడును. (ఆ. ప్రె.)

శాసనసభా సభ్యులుగ నుండుటకు

ప్రతిపక్ష ఆంక్ష తొలగింప ప్రయత్నములు

డా. ఆర్. పి. పరంజిపాయి ఎం. ఎల్. సి. తీర్మానము. పునహా, జూను 10:—రాబోవు గొంబాయి శాసనసభా సమావేశమందు స్త్రీలు శాసనసభా సభ్యురాలైనందుకు నుండుటకు ఆంక్షను తొలగించుటకు ఒక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టినట్లు గున్నారని డాక్టరు ఆర్. పి. పరంజిపాయిగారు ప్రకటించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ శిష్టసభ (నె నె టు)

ఉన్నత పాఠశాలాంధ్రపండిత ప్రాతినిధ్యము

తే నె తె నె గు
సీ. మనకత్త రాభ్యాసమును గురువుగ వుం
దేభావలో నొసరించినాడో
రామభద్రుడు పోతరాజుచే నవ్యతోక్తు
తేభావలో బరికించినాడో
త్యాగయ్య తనదివ్యతరమైన కృతిరాజి
నేభావలో రచించినాడో
గోపన్న రాముపై కూర్చుని హాయిగా
నేభావలో వెల్లడించినాడో
అట్టి ఆంధ్రభావకు సాటియైనదేది
తే నె తె నె గున్న ఆంధ్రాంబుగాని ఆంధ్రుఁ
డాంధ్రదేశానంద అనర్థుడో.
“ఇంగ్లీష్ చాంలు”న బడి యిల్లరాద.
ఆంధ్రభావను గుర్చి అట్టి ఆభి నాయకులందఱు
గావుననే నె నె టు’ని ఆంధ్రపండిత ప్రతినిధి స్థానమునకు
నేనుగూడ నొక అభ్యర్థిగా నిలువ సాహసించితిని. కవిత్వ
పాండిత్యాలలో నన్ను తోసి రాజనజాలు మహనీయులెంద
లో ఉండురు. కాని, మాస్విభావభిమానమున ఎక్కురికిని నేను
తీసిపోను నేను నె నె టు’ బ్రవేశింపఁగలిగియుండెను. అనంత
మై సప్తదెల్లను ఆంధ్రోపకారార్థమై నడచు బెదగు లేక మా
ట్లాడి, చేతనైసంత నేవచే తీరుచును. ఇది “నె టు” కొంత
దాటుగాదు. భావమతల్లి నాకీగా మనవిచేయుచున్నాను. నా
మాటయందు నమ్మక మున్నట్లుయితే, తమ “నె టు” నాకు దయ
చేయుడని ఆంధ్ర పండితులను ప్రార్థించుచున్నాను.
జనమంచి సీతారామస్వామి
ఆంధ్రోపాధ్యాయుడు
మృగిసీపల్ హైస్కూలు, అనకాపల్లి.

బొంబాయి ఆంధ్ర ప్రముఖుని విజయము

రావుసాహెబ్ మాజిసాహజీగారు బైకుల్లావాడకు కార్పరేషను సభ్యులుగ నేనుకొనబడుట.

స్వకీయవిశేషం

బొంబాయి, జూను 9:—ఎస్. ఆర్. జి. కారు గారి మరణముచే బొంబాయి మునిసిపల్ కౌన్సిలునందు బైకుల్లావాడకు జరిగిన బైకుల్లాక పర్యవసానము నేడు ప్రకటింపబడినది. బొంబాయి సగరముందు నివసించు సుప్రసిద్ధ ఆంధ్రులగు రావు మాసాజి రాజాజీగారు అధిక ఖ్యాతులచే నెచ్చుకొనబడినది. తెలుగు విద్యాధికి రాజాజీగారు అధ్యక్షులు. ఆంధ్రసంఘముందు వీరు నాయకులు. గృహనిర్మాతగ వీరు విశేషధనము నాడించిరి. విదుసంపత్సరములక్రితము రా. సా. మాసాజీగారు యీ వాడకు కార్పరేషను ప్రతినిధులగుచుండిరి. వృద్ధులైనను వీరు కార్యోత్సాహులు. వీరితో అయిదుగురు ప్రత్యర్థులు ఎన్నికయందు పోటీజేసిరి. రాజాజీగారికి ఎన్నికయందు 1715 వోట్లువచ్చెను. ప్రత్యర్థులలో మొవటివానికి 1200 వోట్లుమాత్రమేవచ్చెను.

మువ్వరు లారీ డ్రైవర్ల కేసు

కలకత్తా, జూను 10:—జోరాభాగను న్యాయాధిపతి ఎ. జడ్ జానుగారు మువ్వరు లారీ డ్రైవర్ల త్రోవనడ్డగించిరను కేసు విచారణ పూర్తిచేసిరి. వారు రాజరాజేశ్వరీ విగ్రహములను తమ బండ్లలో పెట్టుకొని దోచ నట్లుకావించిరి. ముద్దాయల విడుదలచేయుచు కనియలాల్లిగారికి విగ్రహములను తీయవలయునని 144 సెక్షను ప్రయోగింపబడినది. దోచ ఆటకాయం పబడినను లారీ డ్రైవర్లు బాధ్యులుకారు. వారికేమియు తోచలేదు. ఒకప్రక్క పోలీసువారు మరొకప్రక్క ఆరక్షితములగు విగ్రహములు. వారిందు దోషులు గారు. వారిని విడుదలచేయుచున్నాను అని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

నేరదు. వివాదపరిష్కారమును పూర్తిగ యజమానులకును, పనివారలకును విడిచిపెట్టుచో, సందర్భము లింతలో అనుకూలంపవు.

బాల్కవినుగారు ఎడింబరోలో అభినందనముల నందుకొను చున్నారు. కార్మికుల నమ్మెను అంత రింపజేసినందులకు ఎడింబరో పౌరులు వీరిని ప్రస్తుతించిరి. కాని బాగ్గు పనివారల నమ్మె ముగియ లేదని వీరు గ్రహింపలేదు గాబోలు. బాల్కవిను గారు నేడే కామన్సునభలో బాగ్గునమ్మెనుగూరించి ముచ్చటించెదరట. కాని ఉపన్యాసములవలన వ్యవహారములు పరిష్కారమగునా? మంత్రివర్గము వారేర్పరచిన ఉపసంఘమువారు గూడ ప్రస్తుత సిద్ధినిగూర్చి చర్చించిరట. ఏవిధమగు చర్య దీసికొన వలయునో యోచించిరట. ఇండియా మంత్రి యగు బర్క్ హెడ్డు ప్రభువుగారు యజమానులు పనివారలమధ్య రాజీ గుదుర్చుటకు మారుగ అనవసరముగ నుద్దేశమును పురికొల్పుట అవివేకము. ఏ విధమున నయినను ఎడ బాటును తగ్గించుట యవసరము. బర్క్ హెడ్డు ప్రభువుగారు ప్రభుత్వ ధర్మమును మరచినటుల దోచును. రుమ్మా కార్మికులు బ్రిటీషు కార్మికుల నహాయము నిమిత్తమై కొంత ధనము పంపినటుల కుక్కుగారు చెలిపిరి. ఈ విషయము నాధారము జేసికొని బర్క్ హెడ్డుగారు మండిపడిరి. ఈ సొమ్మును రుమ్మ కార్మికులు పంపియుండ రనియు వారికంత సొమ్ము లేదనియు రుమ్మా ప్రభుత్వమువారు ఇంగ్లండులో విప్లవమును పురికొల్పు నిమిత్త మిటుల జేసియుండురనియు బర్క్ హెడ్డుగా రూహించుచున్నారు. అందుచే నీవిషయమున తక్షణ చర్యదీసికొన వలయునని వీరి యుద్దేశ్యము. ఏ తిరున నయినను పనివారల యుద్యమమును నిరసించి వారిని అణగద్రొక్క నంచుచో ఇట్టి యూహల గావింప వచ్చును. బాల్కవిను మంత్రిగారు, బర్క్ హెడ్డు ప్రభువుగారి నలహాలనువిని అనవసర నిర్బంధములకు దిగుచో, బ్రిటీషు కార్మికోద్యమము నయితము తీవ్రరూపము దాల్చవచ్చును. బర్క్ హెడ్డు ప్రభువుగారికి దెలిసిన దంతయు నిర్బంధ విధానమే గావున, వారి నలహాల నామోదించుకుండుట శ్రేయస్కరము. యజమానులకును కార్మికులకును మధ్య పరిష్కారము జరుగుట కిది మార్గము గానేరదు.

స్త్రీలు : శాసనసభ్యత్వము

స్త్రీలు శాసనసభ్యరాండ్రగుటకు గల ఆటంకములు తొలగింపబడెనని పాఠకు లెరుంగుదురు. శాసనసభ లిందు కనుకూలముగ తీర్మానించిన చాలును. డాక్టరు పరాంజువైగారు, రాబోవు బొంబాయి శాసనసభలో నీ విషయము గూర్చి తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరని నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. బొంబాయి రాజధాని మున్యుందుగ చర్యను దీసికొనుచున్నది. ఇతరరాజధానులు గూడ యీ మార్గము ననుసరించుట యవసరము. రాబోవు మదరాసు శాసనసభలో నిట్టి తీర్మానము ప్రతిపాదించబడి, యంగీకరింపబడునని నమ్మెదము. ప్రాతినిధ్యము లేకుండ పన్నుల నీయగూడదను సూత్రముబట్టి, స్త్రీలను దేశ వ్యవహారములలో పాల్గొనకుండ

అటంకపరచుట అక్రమము. సంఘములో నర్థ భాగమునకు ప్రాతినిధ్యము లేకుండుటవలన పెక్కు సమస్యలు తగినరీతిని పరిష్కారమగుటలేదు. ఇంగ్లండులో గూడ నిన్న మొన్నటివరకు ఇట్టి యాటంకముండెను గాని సప్రజి యుద్యమమునకు ఫలముగ స్త్రీలకు పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశము గలిగెను. వీరు ప్రవేశించినప్పటికి నష్టము గలుగుటకు మారుగ జాతీయ సమస్య పరిష్కార మెక్కుడు సవ్యముగ జరుగుచున్నది. స్త్రీలకు సంబంధించిన సమస్యలగూర్చి పార్లమెంటు సభవారిపు డెక్కుడుశ్రద్ధ వహించుచున్నారు. హిందూ దేశమునగూడ స్థానికసంఘములలో స్త్రీసభ్యులు తగినసమర్థత జూపుచున్నటుల నిదర్శనములుగలవు. స్త్రీలకు నూతనముగ ప్రసాదించిన హక్కులు రాజ్యాంగ వ్యవహారములను సాష్టవస్థితికి దెచ్చుటకే తోడ్పడును. అసహాయోద్యమారంభమునుండియు, పురుషులతోబాటు స్త్రీలు గూడ కాంగ్రెసు వ్యవహారములందధికశ్రద్ధవహించి కృషిసలిపిన సంగతి ఎల్లరికను విదితమే. గత కాంగ్రెసుసభకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారధ్యక్షత వహించియుండిరి. దేశాభ్యుదయమునకై ఆమె సలిపిన కృషి నెవరును మరవజాలరు. ఖండారములందుగూడ ఆమెశక్తికి నచ్చెరువొందిరి. రాజకీయపక్ష సమ్మేళనమునకును, హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములను తొలగించుటకును, ఆమె నిరంతరము ప్రచారము సలుపుచున్నది. సరోజినీ దేవిగారివంటి సమర్థులగు స్త్రీలు, శాసనసభ్యరాండ్రగుటకు వీలులేదనుట హాస్యాస్పదము. రాష్ట్రీయ శాసనసభలును, సామ్రాజ్యశాసనసభలు, ప్లేటుకొన్నిసభయు, స్త్రీలు సభ్యరాండ్రగుటకుగల యడ్డంకులను తొలగించి, హిందూదేశము స్త్రీస్వాతంత్ర్యము నభిలషించునని నిరూపించుట శ్రేయస్కరము.

రీడింగు ప్రభువుగారి మాధ్యస్థము.

లిబరలు పక్షములో నిపుడు గలిగిన చీలికను మాన్చి, ఉభయములమధ్య సఖ్యము గుదుర్చుటకు, రీడింగు ప్రభువుగారిని మధ్యవర్తిగ నియమించెదరని హిందూ పత్రికకు జేరిన ప్రత్యేకతంతివార్త యొకటి దెలుపుచున్నది. ఈవిషయమై శ్రీప్రభువుగారు ముచ్చటించుచు, హిందూమహమ్మదీయ విభేదముల నవలీలగ పరిష్కరించిన రీడింగు ప్రభువుగారికి లిబరలుపక్షపు వివాదమును పరిష్కరించుట తృణప్రాయమని, పలికిరట. రీడింగు ప్రభువుగారిని పొగడుటలో, కొందరు ప్రముఖులు ఔచిత్యమును బాత్రిగ మరచుచున్నారు. ఇందుకు కారణమును దెలుప నక్కరలేదు. రీడింగు ప్రభువుగారు నిర్బంధవిధానమును కొనసాగించి, ప్రజాశయములను నిరోధించుటయే కారణము. అటుగాక వీరు ప్రజాశయములకు తోడ్పడియున్నయెడల, కన్నర్యేటిపు ప్రముఖుల కెంత యాగ్రహము కలిగిడిదో యూహింపవచ్చును. ఆవిషయమటుండ హిందూమహమ్మదీయవిభేదములను రీడింగు ప్రభువుగారెపుడు పరిష్కరించిరో తెలియదు. సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించియున్నయెడల, దేశమునందు నేడు వ్యాపించియున్న సంక్షోభమున కేమికారణముండును? హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ విషయమై వీరు నిరాశనుగూడ దెలిపియుండిరి. రీడింగు ప్రభు

వుగారు పరిపాలనమును ప్రారంభించిన నాటికన్న, చివరకు దేశస్థితి మిక్కిలి తీగించెను. వైషమ్యము లెక్కుడుగ విస్తరించెను. రీడింగు ప్రభువుగారు లిబరలు పక్షములకు రెంటికిని సంయోగము గుదుర్చవచ్చును. అందులకెవరును అభ్యంతరము చెప్పరు. కాని, రీడింగు ప్రభువుగారు హిందూదేశమున చూపిన అనమర్థతను సత్యదూరము లగు పొగడ్డలతో కప్పి పుచ్చుట మాత్రము, అప్రశస్తము.

గాంధీ మహాత్ముడు : వర్ణవిభేద చట్టము

వర్ణవిభేదచట్టము గూర్చి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు గామించిన ప్రతిపాదనమును, గాంధీ మహాత్ముడు ఖండించుచున్నాడు. 'మహాత్మున కది ఏమాత్రము రుచింపలేదు. కారణము సువిదితమే. స్మిత్తు కేసులో, తీర్పు నిచ్చిన పూర్వముకన్నను ముందుకు బోదలంపలేదని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు సూచించిరి. ఆ కేసుకు ముందే వర్ణవ్యత్యాసము అమలులో నుండెను. కాని అందువిషయమై గామించిన నిబంధనలు అశాస్త్రీయ మని కోర్టువారు నిర్ణయించిరి. వర్ణభేదచట్టము పెనుకటి వర్ణవ్యత్యాసమును శాసనరూపము దాల్చ జేయుచున్నది. అందుచే దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులకు గలిగించిన ప్రత్యేకసౌకర్య మేమియు గనుపింపదు. బంగారు గనులలో పనిజేయు భారతీయులకు మాత్రమే యీసూత్రము వర్తించు నని నిర్ణయించియున్న యెడల కొంతలాభ ముండును. అట్టి వాగ్దానమును తాముచేయలేదని హరిగాజుగారు నుడివియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు విన్నపములను పంపుకొనవచ్చు ననుటవలన ప్రయోజన ముండ దని మహాత్ముని తలంపు. తమ యిచ్చను సాధించుకొన లేనివా రెన్ని మొరల బెట్టిన నేమిఫలము? రాబోవు రాండుటేబిలు సమావేశములో ఈ విషయమును గూర్చి విచారించి నిర్ణయించుటకు వీలు లేనియెడల సమావేశోపయోగము మృగ్యమగును.

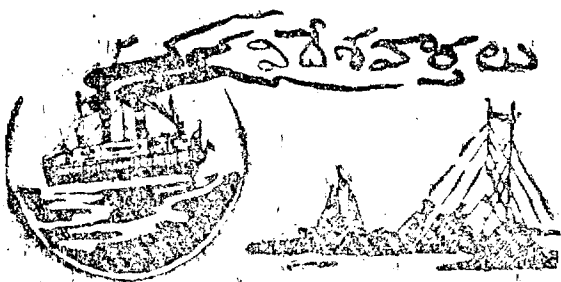
విదేశపు ఇంజనులు

టారిఫ్ బోర్డు మున్నగు ఆర్థికము లొక వంక జరుగుచున్నవి. హిందూదేశపు సరకులను కొనవలయునను ఉత్తరువు అమలులోనే యున్నది. కాని కార్యచరణమునందు అన్యధా జరుగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు జి. ఐ. పి. రైల్వేకు గావలసిన లోకమోటివులకు మాంచెస్టరు కంపెనీవారికి ఆర్డరులను పంపినటుల తెలియుచున్నది. హిందూదేశమునందే ఆర్డరుల నీయలేదో తెలియదు. ధరవ్యత్యాసము కారణమని చెప్పవచ్చును. కాని స్వల్పపు తేడా కారణముగ బెట్టుకొనుట స్వదేశవస్తు ప్రోత్సాహమునకు మార్గము కాజాలదు.

బటన్ సింగుగారి నిశ్చయము

గురుద్వారాసంస్కరణములకు కృషిసల్పదలచుట

అమృతసరము, జూను 9— బానిసయిచ్చి విడుదలయైన బటన్ సింగుగారు బామినాథకారముగ తాను నడవకొనవలసిన బాధ్యత లేదనియు, పర్యవేక్షణములందు గురుద్వారా సంస్కరణ ఉద్యమమునందు కృషిసల్పదలచుచుంటి ననియు వార్తాపత్రికలకు వ్రాయుచున్నాడు. — ఆ. పై.

కార్మిక సభ

అంతర్జాతీయ నావికుల సంఘము

జూన్ 9:—నావికుల సంఘము కార్యకర్తల సభ 6 తేదీనో యుగిసెను. 9 వ సభ సన్నివేశములను సముద్ర నౌకాధిపతులను గూర్చి అంతర్జాతీయ నావికుల ఒకటే ఒకటిగా సంబంధించిన అంతర్జాతీయ నావికుల ఒక సన్నివేశములను చర్చించిరి.

బ్రిటిషు యజమానుల ప్రతినిధి కుర్చీలను నావికుల సంబంధించిన నౌకాధిపతులను ఒకే మోస్తరుగ పరిష్కారముచేయుగల జనీవాసభ తీర్మానములను వర్తింపజేయ లేదు అంతర్జాతీయ కార్యకర్తల కార్యాలయమువారిని మరల ప్రభుత్వమునా రెన్నడును విమర్శించని ఒకటే ఒకటిగా జేయుటలో జనీవా నిధానమును ఆనవలించు కార్యకర్తల కార్యాలయమువారు ప్రసరించినది.

జనీవాలో ఏర్పరచిన అంతర్జాతీయ నావికుల కాస నములను రియాయతులను ముప్పైయేడుగాను యజమానుల తరపున రెలవేల మానవలను బ్రిటిషు కార్యకర్తల ప్రతినిధి హెన్రీ గారు నిరూపించిరి.

జనీవా, జూన్ 9:—కార్యకర్తల కార్యాలయపువారి నూ చలననే చర్చించుటకు కార్యకర్తల తీర్మానంబి యజమానుల ఏర్పాటులను నిరూపించిరి.

ఉత్తర అమెరికన్ చర్చి జూనులను మూడు కమిషను లను వేర్వేరుగ నియమించుట కే కార్యకర్తల సవరణ నామోదించిరి.

కిచినరు సారిక చిహ్నము

యునైటెడ్ ప్రెస్

లండన్, జూన్ 9:—కిచినరు ప్రభుని బహుగ్రహము ను సారిక చిహ్నముగా తయారుచేసిరి. దానిని యునైటెడ్ బహుగ్రహము కేసుకు తీర్చిదిద్దిన కిచినరు ప్రభుని ఎంతయు పొగడిరి.

ఈ ప్రభుని తేలికతను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. నూదా నును నేర్చుకొనినది. ఈ ప్రభు ప్రజల భాగ్యవంతులను కేంద్రపాదించెనయ్యె, దక్షిణ అఫ్రికాలో లెవెల్ తిరుగబడినవారిని జయించుటకు అంతగా లక్ష్యముచేయక ఆ 'ఫ్రామిలియనుల సాధన సంపదను సామ్రాజ్యాధిపతులను వినియోగించుటకు ప్రయత్నించెనయ్యె నాచిరి. కిచినరు ప్రభువు ప్రాజ్ఞములను ఏర్పాటుచేసియుండెను ఇండియా యంతయును జేసిన గొప్ప సహాయమును జేసియుండెడిగాను.

అస్త్రేయా, న్యూజిలాండులో నైరవశిస్థులను చక్కని ద్రోవకుదెచ్చినందుక జయించుకొని అంజను నైపుములు సహాయమునెచ్చినవి. బోహా మహాసంగ్రామములో అశ్రద్ధుత్వముగ ఓడినది. ఇంగ్లండును గొప్ప నైరవశిస్థులను ప్రభుత్వముగ జేసి ప్రపంచములో అంచరించి ముగ్ధులైన నుండునానందించిరి. ఇంగ్లండ్ కు ద్వారాలను బ్రతికెయ్యును సుధి బూతల తప్పుక విజయము గాంచెడినాచేయ యు యునైటెడ్ కొనియోగించెను.

బానిస వ్యాపారము

అంతర్జాతీయ ఒడంబడిక

జనీవా, జూన్ 9:—జనీవా అంతర్జాతీయ బానిస వ్యాపారమును నిషేధించిన ఒడంబడికను బానిస వ్యాపారమును నిషేధించిన ఒడంబడికను జాతి సమితి సభనా రచయించిరి. అంతర్జాతీయ బానిస వ్యాపార ఒడంబడికను జేసికొన ప్రయత్నించుకొన కార్యక్రమములలో జేర్చించిరి. అట్టి ఒడంబడికను అంతర్జాతీయ సంఘముచేయుటకు జాతిసమితివారు తమ ప్రతినిధుల కుత్తెరువు నీయవలె ననుచున్నారు.

నాంబల్లెగారి తీర్మానము సంగీకరించిరి.

జాతీయమితి

భావినభానిర్యాణము

లండన్, జూన్ 9:—సీమప్రభువు ఇట్లు జెప్పెను. కాశ్మీరీ తీర్మానములు 6 నుండి 9 ను చుండునెను. వీరు మూడు సంవత్సరములు ఉద్యోగములో నుండునెను. కాశ్మీరీ సభ్యులు గానినారు ప్రభుత్వము 1/3 వంతుమారుమండలము, సభ్యులను చాచిండుకొని విరాళము జేయవలెను. ఇంగ్లండ్ బారి నే నుండు సభ్యులను సభ్యులనుండి విరాళము జేయవలెను ప్రభుత్వము సమీక్షించుకొని సభ్యులను బానిసముగా అంతర్జాతీయ తీర్మానములను విమర్శించుకొని. ఎన్నోసార్లు విమర్శించుకొని భావినభానిర్యాణమును వేరుచేయుటకు విమర్శించుకొని తీర్మానములను స్వీకరించు అంతర్జాతీయ నావికుల సంఘములను. బ్రిటిషులలో జగ్గనీ తీర్మానము 12 ను చుండును. యునైటెడ్ ప్రెస్, రషియా వచ్చి 16 ను చుండును. ఇది శత్రుత్వముగ చాల పెద్దసంఖ్యయే కాని జయప్రదముగ నుండును. పనిచేయుటకు బావునో యను కారణమునందలంబును. విప్లవ జయప్రదముగ నిర్వహించెద రనిరి.

తాత్కాలిక ప్రభుత్వములను చాల జేసికొనిరి. 28 తేదీని జాతీయమితి ప్రభుత్వము సంఘమువారు మరల సమావేశమగునపుడు ఈ ఒడంబడికల నాలోచించెదరు.

తీర్మానములను జేసికొనకుండగనే కొన్ని విషయములను చర్చించిరి.

ముగ్గురికి తక్కువగానుండ కాశ్మీరీ తీర్మానములను దక్షిణ అమెరికా రాజ్యములను ఇవ్వవలెననిరి. అసంఖ్యి వారిసంఖ్యనుబట్టి కొంతమంది ప్రకారము వారికి సభ్యత్వము నీయవలసి యున్నది. జాతిసమితిలో దక్షిణ అమెరికా జేసిన ఘనతేను అందరును ఎటించిన. యూరపురములలో నూడ దక్షిణ అమెరికా జోక్యము కలుగజేసికొనుటవలెనని తోచెను.

అసియా జేసికొనుటకు తేలికత ప్రాతినిధ్యము నీయవలెనని కమిటీవానిరి. ఈ తాత్కాలిక ప్రభుత్వములను ఆమెించుట ముఖ్యమే అయినను ప్రస్తుత మిదియే చాలవలెనని యనించుచున్నది. దీనివలన ఈ సభ్యత్వసంఖ్య తగవు చాలవలెనని పరిష్కారమును ననుచున్నాడు. ఇట్టితగవు చాల ప్రమాదకరముగాను ఎంతర్వేరలో పరిష్కారమైన అంత శ్రేయస్కరమనిరి. పూర్తిగ సభానిర్యాణమునందే సృష్టికంతు జాతి సమితివారు నిగిడించుట తృప్తికరముగ గల్గెనయ్యె.

ఇవవరలో స్పెయినుకు కాశ్మీరీ తీర్మానము నీయవలెనని గ్రేటు బ్రిటను తోడ్కొనిన మైక్సు ప్రతిక వ్రాయుచున్నది. కాని ఈ కాలపుసంవత్సరములంబట్టి జూడ ఆ వాచము చెల్లదని తేలుచున్నది. అందుచే పూర్తిగ కాశ్మీరీ తీర్మానము నీయవలెనని అట్టితీర్మానము నీయవలెనని గ్రేటు బ్రిటను అనుచున్నది. తమ హక్కు లెల్లు పరిమించినందులకు బ్రెజిలు స్పెయినుకుగగిన ఆకాభంగమును దీహించుకొన్న చక్కగ తెలియుననుచున్నది. జాతిసమితికి వారిద్దరును ఎంతయో అమూల్యము సభ్యులు. వారి ప్రతికము భంగముకాకుండగనే వ్యవహారమునంతను ఏర్పాటు జేసిరనుచున్నది. అసలుసభ్యుల నెన్నుకొను విషయమంతయు అసంఖ్యి సంబంధించినదే యని జేరుగజేప్ప నక్కరలేదు. వారి హక్కులను నిరసనభావముతో జూచిరి.

రిఫులు ఎటు పోరాడగల్గి?

అల్బులుకరింగారి సామర్థ్యముచేతనే

లండన్, జూన్ 7:—అల్బులుకరింగారి ప్రధానమంత్రియందు పలుకబడిన యుగవిషయము లున్నాననుచు అంతర్జాతీయ కేంద్ర మైక్సు ప్రకాశింపజేసి యెరువుచున్నాడు. ప్రభుత్వ స్పెయినుకు ప్రతిక యూనైటెడ్ గాని అట్టి యూరపియన్ లెనుకు తగవుచున్నాడు.

కంతుకములను త్రవ్వటకు సులభమిచ్చువారును, బ్రిటు కెప్పనారును ఎంతో కొద్దియందు విశేషపూజమునుండి వారి పోయినవారును త్రవ్వమున్నాడు. స్పెయిను ప్రభుత్వవారు పక్షి కట్టుము లన్నియు అల్బులు కరింగారి సామర్థ్యములనే యనుచున్నాడు.

రీడింగు ప్రభువు

లండన్, జూన్ 9:—రీడింగు ప్రభువు ప్రభుత్వ ప్రమాదము జేసి ప్రభుత్వసభలో మాట్లాడెను.

గనులపనివాండ్ల తగవు

రాయబారములు మరల భగ్గుమగుట

ప్రభుత్వమువారి క్రొత్తవిధానము

లండన్, జూన్ 9:—బొగ్గు రాయబారముల భగ్గు మగుటకుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము ఆ లో చించుచున్నారు. ప్రభుత్వపు బొగ్గు సంఘమువారు తక్షణము భూతే శమై పరిశీలనకుగూర్చి ఆలోచించిరి.

కుక్కుగారి కలన

లండన్, జూన్ 9:—నిక్కు సిడినము 28 తేదీ బొగ్గు యజమానుల భాగ్యతంత్రము పరిశీలన నన్నిటిని విప్లవ జరిపెను. సంతతి ప్రభుత్వమును దీక్షించు ఏర్పాటులను గాని ప్రతి మిడలు గనుల పనివాండ్ల యజమానులకు కలిసికొనరు. యజమానులు 1 కి 8 గంటలు పనిచేయవలెననియు 1921 లో నన్నుల వేతనములను తగ్గించవలెననియు, నడిబిరి. కొన్ని జిల్లాలలో మరింత తక్కువగా జేయవలెననిరి. యజమానులు తమ సంకల్పమును ఇందుకగూడ మానుకొనలేదు. లాభము లేని బొగ్గు గోతులను మూసివేయుటకుగూర్చి ఆతి నిరసనభావముతో యజమానులు ప్రసరించిరి. గనులపని వాండ్ల కాశ్మీరీ రాజ్యసభ్యులవారు తమ ఇండ్ల కేగిరి. తమ పోరాటమును సాగించెదరట. సమ్మెకు పూర్వమున్న పక్షికుల సంగీకరించినగాని పనివాండ్ల పనిలోనికి రాదని కుక్కుగారినిరి.

బర్మెట్ హెడ్డు ప్రభుని యభిప్రాయము

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వాణిజ్యసంఘమువారి వచ్చిన విందు సందర్భమున బర్మెట్ హెడ్డు ప్రభువు బొగ్గుపరిశీలనకుగూర్చి ప్రస్తావించి గనుల పనివాండ్ల నాయకుల నూచలను నిరంబి పరిహాసముగ మాట్లాడిరి. విశేషముల పోటీకి తాళలేక. ఇవివరకే బాధపడుచున్న బొగ్గుపరిశీలన విలపించుచున్నారు. అట్టి సమయమున బొగ్గుపరిశీలన హెచ్చించుట హాస్యాస్పదమనిరి రషియానుండి గనుల పనివాండ్ల సంఘము గ్రహించుచున్న సామ్యుకుగూర్చి చెప్పుడు ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారికి తీర్మానమును జేసికొన్నను, విశేష ప్రభుత్వములనుండి వచ్చు సామ్యుకును, ప్రయిక్టు ప్రజలచేయు సహాయమునకును తేడా చేర్చుట జేయవలెననిరి. రెంటిని వేరుగ నెంచవలెననిరి.

రషియానులు ఇచ్చుసామ్యు తప్పక విప్లవములను ప్రోత్సహించుటకే యనిరి

రుగ్బీ, జూన్ 9:—నిక్కు గనులపనివాండ్ల ప్రతినిధులను యజమానులు ప్రతినిధులు సమావేశమైనదిప తక్షణము వ్యవహారము పరిష్కారమును నూచలు కన్పించలేదని విప్లవకొనుచున్నారు. మరల ఉభయపక్షములవారును, సంప్రతించు ఏర్పాటులను జేయకనే సభ ముగిసెను.

బొగ్గుయజమానుల ఉదాసీనత

రుగ్బీ, జూన్ 10:—నిక్కు జిడినము యజమానులు గనుల పనివాండ్ల ప్రతినిధులగుండిన సభ వ్యర్థమెందులకు ఎంతయు విచారిండుచున్నారు. గనులపనివాండ్ల ప్రతినిధులు ఇవివరలో పాడుచున్న పాటనే పాడి తమవట్టు నెంతమాత్రము వదల మని రని యజమానులు ప్రకటించిరి.

గనుల యజమానులు తమపాటనే యథా ప్రకారము పాడుచున్నారని ఎంతమాత్రము తపవై ఖరీద మాన్యుకొనలేదని కుక్కుగారినిరి. ప్రస్తుతము రాయబారములు మరల ప్రారంభమగునను ఆశలు పటాపంచలైనవి. బొగ్గుయజమానుల ప్రతినిధులు లండనునుండి పోవుటకు సిద్ధుయించిరి. గనులపని వాండ్ల ప్రతినిధులు సమ్మెకు పూర్వమున్న పక్షికుల ప్రకారము విప్లవకొనువరకు పోరాడమనిరి. రేపు కామ్యునిస్టుల ప్రధానామాత్యుడు బొగ్గురాయబారములకుగూర్చి ప్రకటించు ననుచున్నారు.

రషియా సామ్యు

ఈ బ్రిటిషు గనులపనివాండ్లమీద ఆధారపడియున్న వాటి సహా సభ్యులు రషియా గనులపనివాండ్ల 4,00,000 పోతులను సహాయము నంకినానని కుక్కుగారి తీర్మానముగలది ఎత్తుకొనిరి. బర్మెట్ హెడ్డు ప్రభువు బ్రిటిషు పనివాండ్ల 8 గంటల పని చేయ నిరూపించుచుండ రషియా పనివాండ్ల బ్రిటిషు పని వాండ్లకు సహాయమునగుటకు 10 గంటలు 1 కి పనిచేయుట బాధికరమనిరి. తమ జీతములో 28 పిల్లింగలను విరాళము నిచ్చెదమనుచున్నారు. కాని ఈసామ్యును రషియాగనుల పనివాండ్ల ఇమ్మెలు లేదనియు రషియా ప్రభుత్వమువారి బంధువులను మరల సామ్యులో ఒక అధికారి దెలిపె ననిరి. అచటి పనివాండ్ల వేతనములు అంతగొప్పవిగావు. ఈసామ్యును విప్లవములను గణగజేయుటకే బంధువున్నారు. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి విషయమును ఎట్టి తీర్మానమును జేయలేదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మెట్టి తీర్మానము జేసినను ఈభేదమును ప్రజల భూతదయతో బంధు సామ్యుకును, విశేష ప్రభుత్వమువారు విప్లవమునని తమ మంథుసామ్యుకును మరలరాదనిరి.

జి. వి. పి. రైల్వే

41 ఇంజనుల కంట్రాక్టు

లండన్, జూన్ 9:—బొంబాయి నుండి ఇగితపూర్, పూనాకు విద్యుచ్ఛక్తిచే రైళ్లను నడిపెదరు. అందులకు 41 ఇంజనులు గావలసియున్నవి. ఆ కంట్రాక్టును మెట్రోపాలిటన్ వికర్యు విద్యుచ్ఛక్తి కంపెనీ కిచ్చిరి. ఇది మాంచెస్టరులో నున్నది.

రషియా ప్రభుత్వ మంపుసాము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్ జూన్ 10:—కామన్వెల్త్ లో ప్రత్యేకత ప్రభుత్వము నిర్మించు రషియా ప్రభుత్వమువారు బిటనుకు బంపిన సామును బ్రిటిషుపనివాండ్లు సమ్మె ట్టుటకే యని విచే కాంగ్ కార్యాలయమువారికి తక్షణ సచ్చిన దని జోయన్స్ హిక్సుగారు ప్రభుత్వముగ చెబుచున్నది. (ప్రభుత్వపక్ష పార్టీ)

మగ్నోనాలుగారు

సమ్మెనాయకులు రషియా ప్రభుత్వ మంపుసామును నిరాకరించినది చెబిరి. సోవియటుప్రభుత్వములో జేరిన చూడవ అంతర్జాతీయ సోవియటుసంఘము మున్నగు ఇతరులు గలిసి బ్రిటనులో నున్న గనులపనివాండ సంఘమునకు సామును బంపిరని జోయన్స్ హిక్సుగారు వరలచెప్పిరి. సోవియటు ప్రభుత్వమువారే ప్రత్యేకతముగ ఈసామును బంపిరని నిరాకరణ జేయలేకపోయినను సోవియటుప్రభుత్వముతో సంబంధ మున్న సంఘమువా రంపుచున్నారనిరి.

ఈజిప్టు సంగతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కయిరో, జూన్ 10:—నేడు లాయిడ్ ప్రభువు జేతు స్థలమున కేగుచున్నారు. అచట రెండరోజులు పుణ్యక్షేత్రమునకు అతిథిగ నుండురు.

పార్లమెంటు అధ్యక్షుడవనికి జనలులపాసాగానికి 202 ఓట్లువచ్చినవి. పార్లమెంటులో అన్ని ఉద్యోగములు నా పు పక్షమువారికే లభించుననున్నారు.

మరణవార్తలు

లండన్, జూన్ 9:—సర్ విలియం రీగారు చనిపోయి రని ప్రకటించిరి.

ఘననైర్దుడన సర్ ఎం. మాటుగారు చనిపోయిరి. చనిపోవునదికి ఇరవినయను 72.

మగ్నోలు ఒడంబడిక

చమురు రోయల్టీలు తగ్గి భాగము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 9:—కామన్వెల్త్ సభలో కమాండరు కెన్యోగారికి ప్రత్యేకతము నిర్మించు అన్ని పక్షముల వారను మగ్నోలు ఒడంబడికను ప్రసవించిన వెంటనే జాతీయమితి కార్యాలయమున నమోదుజే సెదమని లాకరు ల్యాంపున్ గారనిరి. ఇరాకు ప్రభుత్వమునకు వచ్చు రోయల్టీని తగ్గికి చమురు దాని పలన కల్లు ఇతరపదార్థములకును ఇచ్చెదరు. బస్రా గ్రామము 1914లో పెరిషియా తగ్గికిచ్చిన ప్రదేశములందు తప్ప ఇరాకు షిథిలోను చమురువిషయమై తగ్గికి రోయల్టీనిచ్చెదరు.

ఈసందర్భములో ఇతరప్రభుత్వములతో ఆలోచించెదరాయని యడుగ లేదని ల్యాంపున్ గారనిరి. ఈఒడంబడికవలన ప్రభుత్వమునకు అచిట్ల ఎక్కువ ఖర్చయగునాయని యడుగ ఎంతమాత్రము గాదనిరి.

పయనిరుపత్రికా ప్రాతసంపాదకుడు

ఆత్మహత్య

లండన్, జూన్ 9:—పూర్వము పయనిరు పత్రికకు సంపాదకుడగునన్న చేస్టిగారు మతిస్థిరత తప్పినపుడు కత్తిరో పొడుచుకొని ఆత్మహత్య గావించుకొనిరని పంచాయతీ జేసిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక

కార్యాలయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ఇండియా సహాయము

జనీవా, జూన్ 9:—క్రొత్తగ అంతర్జాతీయ కార్యాలయ భవనమును నిర్మించుటకు ఆయా దేశములు తమను తోవి నట్లు సహాయముచేయుచున్నవి. సభ్యులు సహాజేశముల మందర మునకు గావలసిన కలపను ఇండియా ప్రభుత్వమువా రిచ్చిరి. కాని పనినంతను గ్రేటుబ్రిటను చేయుచును.

రైలు ప్రమాదము

కేపుటవూక్, జూన్ 9:—కేపుటవూక్కు రెండుమైళ్ల దూరములో ఒకపల్లె గలదు. దానిచేరు సాల్పు రివరు. అచట రైలు ప్రమాదముచే 15 గరు చనిపోయిరి; 50 మందికి బలము గాయములు తగినవి.

చనిపోయిన 15 గరులో ఒకటి ఆఫ్రికా ముస్లిములొక్క జిజి సర్ మాల్గం పెట్టిగారు ఒకరు. రైలు రెండు చెక్కులుగ బ్రద్దలైనది. చెనుకబండ్లు పంపెనమీద బ్రద్దలైనవి. ప్రక్కలన్ని యు ఊడిపోయినవి.

సివిలు సర్వీసు విందు

సివిలు సర్వీసు ఆశయములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

యవరాజు నభిప్రాయము ఇండియను సివిలు సర్వీసు వారు సివిలు హోటెలులో విందుజేసిరి. ఓర్వయరు గారొక్క యిను వహించిరి. ఈ విందు కిదివరలో రాజములంబునువా రెవరును రాలేదు. యవరాజు ఈ పర్యాయము విందుకు దయ చేసిరి.

ఓర్వయరుగారు

సివిలు సర్వీస్ ఉద్యోగుల ఆశయములు యవరాజు ఆశయములే. ఉదారభావముతో గూఢుకొన్నవి. నేనజేయుటకు కంకణముదాల్చినారు. భారతీయులుగూడ తగిన అర్హతను సంపాదించి సర్వీసులో జేరు మెంతయు బాగున్నది. ఉన్నతపరిపాలనయందు పాల్గొనుచుండుట సంతోషదాయకమనిరి. కాని లంచగొండితనము లేక పనిజనులకు బ్రిటిషువ్యక్తులు గట్టిగ అవసరము. నిష్పాక్షికముగ, సామర్థ్యముతో పాలనము జరుగుటకు బ్రిటిషువ్యక్తు లవసరము.

యవరాజు

ఇండియాలో కొంతపదేశములందు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు చాల శ్రమపడి నేనుజేయుచున్నాను. వీరికి ఆర్థిక పరిస్థితులు చిక్కుగనున్నవి. (తీరములు చాలటలేనట్లు). వీరి కష్టములను కొంతవరకు లేకవిషయ సాధనము నివర్తిజేయగల విని ఆశించుచున్నాను. వీరు సహించుబాధ్యతలు చాలగొప్పవి. గొప్పభారమును నిర్వహించుచున్నారు. వీరికితోడు ఆర్థిక చిక్కులుగూడ జేరినవారి కన్యాయముగావించుటయగును. ఇండియాలో ఇంకను యోగ్యులగు బ్రిటిషువారికి అవకాశముగలదు. ప్రపంచమంతటను బ్రిటిషువారుచేయు పనినిగూర్చి సంపూర్ణ చరిత్రను వ్రాసిన, ఇండియాలో బ్రిటిషువారుచేసిన ఘోసేనను గూర్చి వ్రాయుటకన్న సాఫల్యము సంపూర్ణికంపై ఎక్కువ వేరొకటియుండదోదు. దానినిజూచి యన మెంతయు గర్వపడవచ్చుననిరి.

సూర్యారాతము

డిల్లీ, జూన్ 10:—గతపదిదినములుగా డిల్లీ సూర్యారాతముచే నాడిపోవుచున్నది. మే నెలయందు చల్లగా నుండిన దానికిది ఫలము. మిడిమిడికాలు ఎండయు, సూర్యముతో చేరిన గాలివీసనలను సహాయుని. వర్షజేష్ఠితికియను, విద్యుచ్ఛక్తి పంకాలును తీక్ష్ణమును తగ్గింపజాలినట్లున్నది. ఈఎండలన హిందూ చాకునందు అస్తాల్లు రోడ్డుగయిలము మెత్తబడుచున్నది. ఈవేడిమినల పెక్కులందు చిన్నబిడ్డలు చనిపోవుచున్నాను. పెద్దవాండ్లు నిశ్చయము ముట్టించుటలేదు.

(ఆ. ప్ర. ప్రత్యేకతంతి)

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ మే నెల 11-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ఆంధ్రప్రదేశ్	ఆంధ్రప్రదేశ్	ఆంధ్రప్రదేశ్	ఆంధ్రప్రదేశ్	ఆంధ్రప్రదేశ్
గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	92.2	84.2	...	0.70	— 0.0
విశాఖపట్నం	92.4	85.5	...	0.16	— 1.5
కాకినాడ	109.4	87.1	...	0.16	— 0.8
చుచిల్పట్నం	103.5	88.8	...	0.08	— 1.57
కర్నూలు	101.9	89.6	...	0.79	+ 0.02
బల్లారి	97.4	78.2	...	0.57	— 0.80
అనంతపురం	0.93	— 0.81
కడప	104.4	85.2	...	0.82	— 0.74
నెల్లూరు	107.6	83.5	...	0.06	— 0.81
మద్రాసు	103.0	86.2	...	0	— 0.73
కడపూరు	101.2	84.0	...	0.43	+ 0.10
వేలము	95.9	77.1	...	0.23	— 1.25
కోయంబూరు	84.9	70.3	0.04	0.04	— 0.52
తిరుమనాపల్లి	101.2	80.4	...	0.55	+ 0.10
నాగపట్నం	93.1	81.6	...	0	— 0.40
మధుర	97.2	82.1	...	0.44	— 0.19
పాంబుల్	87.3	80.2	...	0	— 0.09
తిరునల్వేలి	0	— 0.83
తిరువేండూరు	81.1	75.5	0.40	4.14	— 1.60
కొచ్చిన్	82.6	78.5	1.9	2.30	+ 2.03
కాకినాడ	85.1	72.5	2.58	6.61	— 5.71
మంగళూరు	82.8	74.4	3.15	9.63	— 3.54
బెంగళూరు	87.3	68.9	...	0.02	— 1.59
మేకర	69.6	64.0	0.10	1.25	— 5.88
కొడైకనాల్	65.4	55.4	...	1.25	— 0.48

సర్కారులు:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. విశాఖపట్నం చుచిల్పట్నం వలంపు ఆర్ద్రమైనవి. కాకినాడలో 15, చుచిల్పట్నం 10, విశాఖపట్నం 2, డిల్లీ పగటివేడిమి ఎక్కువ రాత్రివేడిమి 3 నుండి 7 డిగ్రీలు. ఎక్కువ డక్క:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాలెక్కువ. సగటి రాత్రివేడిమి 3 నుండి 7 డిల్లీ ఎక్కువ. కర్నూటకు:—మేఘము కొంచెము పెస్తారముగను న్నవి. ఆర్ద్రత చాలెక్కువ. నెల్లూరులో 6, మద్రాసులో 4, కడపూరులో 2 డిల్లీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 నుండి 5 డిల్లీలు ఎక్కువ. పవనటి తీరముననే వర్షము సాగవచ్చును. స్థానిక చినుములు ఇతరచోట్ల బడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్యము

వాతావరణస్థితి

కావలెను

దినమంతయు మార్పడనే పరిస్థితులకు తెనుగు, సంస్కృతము చక్కగా తెలిసిన గుర్రుని కావలెను. పూర్తి వివరములతో ఈదిగువ విభాగమునకు దరఖాస్తును పంపుకొనవలెను.

లండన్ మిషన్ ఆస్పత్రి, జమ్మలమడుగు.

కడప డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No 429 Of 1925

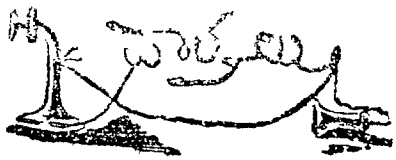
వాది:—యస్. అబ్దుల్ బాదు మహ్మద్

ప్రతివాది:—క్రైస్తవ్యుడు రావు.

వాది జమీలంగిలో ప్రతివాది జరిగించిన లావాదేవి బాబు బాకి రు 23-13-0 లకు ప్రతివాదిచేసిన వాది వ్యాజ్యము దాఖలుచేయుండగా నందు వ్యాజ్యము చే 22-6-1925 దిన ప్రతివాది హాజరునందు వాయిదాజేయుచు యున్నది. ఆతేదిన ప్రతివాది కోర్టులో హాజరు కానియందు ప్రతివాదిని ఎక్కుపార్టీ చేసి వ్యాజ్యము తీర్మానింపబడును.

కడప 9-6-25

జె. పిచ్చయ్య
వాక్ ప్రతినిధి

విందు

బొంబాయి, జూన్ 10 :— పూనాలో టర్క్లబ్బు సంఘం 9 తేదీన లాఠెస్సు సభియు బొంబాయి గవర్నరుగారును సభ్యులతోగూడ విందుసర్పిరి. (అ. ప్రె.)

పత్రికలపై నిర్బంధములను తీసివేయుట

పూనా, జూన్ 9 :— గ్వాలియరు హాజరుదర్బారు కాసననిర్మాణ న్యాయశాఖలపై క్రిటరీగాడ మరాటా, కేసరి పత్రికలకు వ్రాయుటలో రీజన్సీసంఘమువారు ఈరెండుపత్రికలపైను నిర్బంధములను తొలగించిరని వ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

80 వేల రూపాయల నోట్ల దొంగతనము

లాహోరు, జూన్ 9 :— అమృత సరమునకు లాహోరు నకును నడుమ కొన్ని నెలలక్రితము జరిగిన దొంగ తనములో పోలీసు వారైదుగురును ఆరెస్టు చేసిరి. వారిపై ట్యరలోనే కేసు చేయబడును. (అ. ప్రె.)

మునిగినయోడ నెత్తుట

కలకత్తా, జూన్ 10 :— గతవారమున హుగ్లీనదియందు మునిగిపోయిన ఓడను ఎత్తులకు పోర్టుట్రాప్స్టులు ప్రయత్నించుచున్నారు. 'దో' అను ఓడ నుమారు 8 మాసములక్రింద వచ్చియుండెను. అది ఓటిచెయ్యునందున మునిగియుండెను. దానివలన రాత్రులందు ఆపార్యయన తిరుగు ఓడలకు ఇబ్బందిగా నున్నందున దానిని బయటికి దీయుచున్నారు. అ. ప్రె.

భారతవర్తకసంఘము

బొంబాయి, జూన్ 9 :— భారతవర్తకసంఘమువారు శేషివా 9వ అంతర్జాతీయకార్మిక సమావేశాధికారులకు తంత్రివార్తను పంపుచు, 8వ అంతర్జాతీయ సమావేశమున సర్ లూయి హువాగారు బొంబాయి, బెంగాలు కామర్స్ ఛేంబర్లకు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యసంఘములనుగా ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారని చెప్పిన మాటలను ఖండించి పైఛేంబర్స్ భారతీయుల మేలును కోరక యూరపియనుల మేలును కోరుచున్నవనియు 9 వ అంతర్జాతీయ కార్మికసమావేశాధికారులకు ఏప్రిల్ 28వ తేదీన వ్రాసియుండి రెండుదినములక్రిందు ప్రయరించిన ఉత్తరమును చూచినయెట్ల తెల్లముగుననియు తెలియజేసిరి. (అ. ప్రె.)

లారెన్సుగారి దాతృత్వము

పూనా, జూన్ 9 :— భారత సేవాసంఘస్థు కార్యాలయములను మరల గట్టుట కేర్వచిన నిధికి 800 రూపాయలను పంపుచు లారెన్సుగారి నెక్రెటరీ దేవధార్ గారి కిట్లువ్రాయుచున్నాడును

మిర్డోయ్ ప్రకాశ్ ముద్రణ యంత్రశాల మొదలగునవి కాలిఫోర్నియానందున జనులకెంతయో మేలుచేయుచుండినమిషన్ కలు నిలిచిపోయినవని అతిదుఃఖముతో వింటినని లారెన్సుగారు వ్రాయుచునిరి. ధార్మికులు మిషన్ చొప్పునచేయ మొనర్తురుగా క మద్రాసు అడ్వొకేటు జరల్ గారు 1000 స్కీ, అప్పాసా పాబు సబ్బర్క గారు 500 స్కీ, మిరాపెంటు జోషీ గారు 500 స్కీ, జె. ఎ. వడక గారు 400 స్కీ, తొండోకేకోకార్వి గారు 100 రూపాయలను ఇచ్చిరి. అ. ప్రె.

మహ్మజు బేగం కేసు

అబ్దురు రహీమానుగారిని అరెస్టు చేయుట

అమృతసరం, జూన్ 9 :— కోర్టువారి అనుజ్ఞ ధిక్కారము చేసిన కారణమున సాక్ష్యమిచ్చుటకు రమ్మనగా రాసం దులకు 174 స్కీను వి. సి. సి. క్రింద మహ్మజు బేగముగారి భర్త అబ్దురు రహీమానుగారిని ఇతరులను ఆరెస్టు చేసిరి.

కేసు కొట్టివేయబడెను

అమృతసరము, జూన్ 9 :— అధిక జిల్లాన్యాయాధికారి రాయసాహెబు లాల్ అమరనాథుగారు శేడు 288 వి. సి. సి. క్రింద తల్లి వసేరు తండ్రిమహమదాలీగార్లపై మహ్మజు బేగం తెచ్చిన కేసును కొట్టివేసిరి. తన తీర్పునందు న్యాయాధికారి ఈకేసుకు సంబంధించిన పరిస్థితులను వెల్లడించిరి. బాన్సాగారి ఆస్తి సంపాదించుటకు వాదియు వాదిభర్తయుచేసిన కుయుక్తి ఈన్యాజ్ఞను తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

మోటారు కారుల గల వారికి !!

ర్పు 100 కి ర్పు 10 చొప్పున తగ్గించి

డన్లప్ మోటారు కవరులు

డన్లప్ మోటారు ట్యూబులు

7-6-1926 తేది నుండి యివ్వబడును

బాగుగా మోటారులను నడపుటకు

జార న ట్టి పైరులకు

“ డన్లప్ చే అమర్చి, తృప్తి చెందుడు ”

డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

(యింగ్లాండులో ఇక కార్పొరేటు చేయబడినది)

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, డెల్లి, కరాచి, లాహోరు, రావల్ పిండి, బెంగళూరు, రంగూన్, కొలంబొ.

పశువుల ఎగుమతి నిరోధనము

పండిత శ్యామభాలు నెహ్రుగారి చట్టము

కలకత్తా, జూన్ 10 :— కలకత్తా కార్యకేషను సభ్యులకు లలిత కుమార్ మిత్రగారి అధ్యక్షతక్రింద ఆల్బర్టు యిక్స్ ప్రిట్యూట్ హాలులో శేటి మధ్యాహ్నమున ఒక సభ జరిగెను. భారత దేశమందుండి పశువుల ఎగుమతి నిరోధించుటకు గురించి పండిత శ్యామభాలు నెహ్రుగారు ఉద్బోధనయందు బ్రసంగించిరి. ఇందుకోరకు వారు అసంబ్ధియందు ఒక చట్టమును బ్రవేశపెట్టిరి. రెండవసారి ఆగష్టుమాసమున ప్రారంభమున సమావేశమంది చట్టము విచారణకు వచ్చును. ఆ సమావేశమునకు వచ్చి చట్టమున కనుకూలముగ వోటు నీయవలసినదనిపండితుడు శ్వరాజ్యనాథుల గోరుచున్నారు. వారు అందులకు నిరాకరించిరి గాన పండితుడు ప్రజల సహాయము నపేక్షించుటకు బయలుదేరెను. ఈచట్టము ఆసెంబ్లీయందు ఆమోదింపబడినయెడ దేశమునకు గలుగులాభముల గురించి పండితుడు వివరించెను. అసంబ్ధి సమావేశమునకు ఎల్లస్వరాజ్యపత్నీ సభ్యులును హాజరై చట్టమున కనుకూలముగ వోటు నీయవలసిన దని కలకత్తా సమావేశము తుదకు తీర్మానించెను. అ. ప్రె.

ఇర్విక్ దంపతులు

సన్మా, జూన్ 11 :— ఇర్విక్ దంపతులు జూలై అంతర్జాగమున నాగపూరు పూనా మొదలగు ప్రదేశములకు వెళ్లుదురు, అ. ప్రె.

ప్రభుత్వ ప్రకటన

సిన్హ, జూన్ 11 :— ఇండియా యందు బ్రిటిషు సర్వీసు నందుండు అధికారులుగారి, ఇండియన్ సేనయందుండువారు గారి మిలిటరీ నియమముగా విమానస్థులందు బ్రెయినింగుకై నను, లేక ఏదైన మిలిటరీపనిని నిర్వర్తించుటకై నను పంపబడవచ్చును అని ప్రకటింపబడినది. [అ. ప్రె.]

తెప్పెనెంటు క్రోంబీగారిపై కేసు

సామ్యపరిహరించినందులకు తేబడుట

పూనా :— 20 వ రాజపుట్ దళ యనకు చందిన తెప్పెనెంటు దేవికు వెస్టి క్రోంబీగారిని అక్రీ ఆక్టు 16 వ సెక్షను క్రింద విచారించిరి. కోర్టువారు అధ్యక్షుడు కల్లులు ఎ. క్లె మెంటుగారు. అపహరింపబడిన సామ్యును 1058-7-4. ప్రావిక్యూవను తరఫున చాలమంది సాక్షులను విచారించిరి. ఆడిటర్లను ఆక్సాంట్లెంటు వారు విచారించిరి. వారు ఆక్సాంట్లు పరిగా లేవనియు వారుతీసికొనిన మొత్తములు పద్దులలో లేవనియు చెప్పిరి. ముద్రయి తనది నేరమని ఒప్పుకొని డబ్బు తిరిగి విచ్చివేయు సుదేశముతోనే తీసికొనెనని చెప్పిరి. తన ఆర్థిక స్థితి డబ్బు ఇచ్చివేయుటకు జంకుస్థితిగాదని తెలిపిరి. తమకు రు 1000 వరకును అప్పున్నదని చెప్పిరి. విచారణ వాయిదా వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి తంత్రివార్త

రంగూను, జూన్ 10 :— అరఖాకానందు కుపానవలసిన భాగపడు వారికి నాసానుధూరిని తెలియజేయుడని రాజప్రతినిధిగారు బర్మాగవర్నరుగారికి తంత్రివార్త నంపిరి. (అ. ప్రె.)

పోస్టు ద్వారా విద్యు

మిషన్ ఉద్దేశించి— ఇంగ్లీషు-సంస్కృతము-పంచాంగ గణితము జ్యోతిషము ఉత్తరప్రత్యుత్తరములద్వారా (పోస్టు సేర్వగలము. ఈ పద్ధతిచేమిదల మియింటియం రుండియో చదువువచ్చును. భావ గా కి రూ 4.00. చార్జి మాత్రమే.

అచ్యుత విద్యాలయము, పెంకటాపురం
కెంకూరు పోస్టు- మధిరతాలూకా, యడ్, బి. యస్. రైలే

భారతదేశమునందలి పట్టికువర్గము

షిరాలుగారి విమర్శన

(ఇండియన్ ఇంజనీరింగ్)

భారతదేశము గరించి సర్ వాలంటైను షిరాలుగారు వ్రాసిన నూతన గ్రంథమున ఇంగ్లండు ఆర్థికవిషయములందు తనభాగ్యశిను వివిధమున నిర్వచించినది వివరించుచున్నాడు. యుద్ధము ప్రారంభముగలటకు పూర్వము భారతదేశపు ఋణముల అధికముగ లేకుండెను. భారతదేశమునకు కావలసిన ఋణములు లండనునందే పుచ్చుకొనబడుచుండెను. ఆమొత్తము లాభకరముగ పనులకై వినియోగింపబడుచుండెను. రైల్వేలకై చేయబడిన అప్పులు దేశమునకు లాభకరముగ చేయుండెనని రయల్ కేంపెసెల్ లెక్కలుచూపుచుండెను. సర్ విలియం ఆక్స్ ఫర్డ్ కమిషనువారు రయల్ కేంపెసెల్ పరిపాలనమునందలి లోపములను చూపియుండిరి. భారతదేశమునందంతటను విరివిగ నెలకొల్పబడిన నీటిపారుదల సౌకర్యములు ప్రభుత్వమునకు చక్కని ఆదాయమును కలుగజేయుచుండెను. బ్రిటిషుపరిపాలనమునకు కలిగిన గొప్ప లితిములలో ఇరిగేషనువర్గము ప్రధానములగు పరిగణింపవచ్చును. పట్టికువర్గము దివార్డుమెంటువారిచే నిర్మింపబడిన గొప్పభవనములు కూడ నష్టమును చూపుటలేదు. వాటినిలకు పరిపాపు నున్నను ఇటుకయున్నది. బ్రిటిషువారి పరిపాలనము శ్రేష్ఠో అంతమొందినను ఋణమునకుపరిపాపు ఆస్తి భారతదేశమునందేయున్నది. యుద్ధసమయమున భారతదేశము సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమున కిచ్చిన మొత్తముతో కలిసి భారతదేశపు ఋణము 1000 కోట్ల రూప్యములకన్న అధికముగ నుండదు. 1924-25 సంవత్సరపు బడ్జెటునందు అప్పులకొరకు 1815 లక్షలుమాత్రమే ఆదాయ వ్యయపట్టికయందు ప్రస్తావించబడెను. దీనినిబట్టి అప్పుచేయుటచేసిన మొత్తములయందు భారతదేశమున కి విధముననే పద్వినియోగ పడుచుండెనని రూఢిగ చెప్పవచ్చును. ఇప్పుడు దివ్వడు భారతీయులే అధికముగ ఋణపత్రములను కొనుచున్నారు. కాని బ్రిటిషుపరిపాలనము స్థిరముగ నిలిచియుండునను నమ్మకముపై ఇంతవరకు బ్రిటిషువారే భారతదేశపు ఋణపత్రములను కొనుచుండిరను విషయమును గుర్తెలుగజలయును.

సర్ వాలంటైను షిరాలుగారు ప్రకటించిన పై అభిప్రాయములను ఆక్షేపించుటకు వీలులేదు. భారతదేశపు ఋణము అధికమయినను అప్పుచేయుటచేసిన మొత్తము పద్వినియోగ పొందరబడెనను విషయమును అంగీకరింపవలయును. కాని ప్రభుత్వమువారు కొన్ని సంవత్సరములందు పారబడియుండిరి. 1869-91 సంవత్సరములందలి భారతదేశపు ఆర్థికపరిస్థితులను గురించి ప్రాచీనసాహిత్యము వ్రాసిన గ్రంథమునందే కొన్ని వాక్యముల నీదిగున నుదహరించుచున్నాను: "ప్రభుత్వమువారు కొన్నిసమయములందు పారపాలు పడిరిగాని పారపాలుపడుట చూసవులకు సహజమని గుర్తెలుగజలయును. కాని అప్పులపట్ల నష్టముకలుగ లేదనియు ప్రజల లాభమేకలిగినదనియు చెప్పవచ్చును. మిగుల తక్కువకొరకు రైల్వేలు నిర్మింపబడెను. రైల్వేలపట్ల ఇరిగేషనుపనులపట్ల జ్ఞానములబాధ తక్కువయ్యెను."

షిరాలుగారు ఆక్స్ ఫర్డ్ కమిషనువారి నూచనలనుగురించి ప్రస్తావించిరి. రైల్వేలను అభివృద్ధిపరచుటకు తగుధనము లేదనియు, రైల్వేల ఆర్థికపరిస్థితులను చక్కపెట్టుట అవసరమునకు కమిషనువారు అభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. కమిషనువారి నూచనలను అనుసరిం దుండుటచే లాభము అధికమైనది. పట్టికువర్గముల దేశమునందు శిల్పకాస్త్రమునందు వైపుకొనుటగలవారిసంఖ్య అధికమైనది.

ఇరిగేషను పనులవిషయమై కొంత పరిశీలించెదము. 1918-21 సంవత్సరములందు ప్రకటించబడిన ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన నివేదికములందు ప్రభుత్వమువారు గావించిన లోపములు వివరింపబడినవి. ఈకాలమున దక్షిణహిందూస్థానమున సర్ ఆర్థర్ కాటన్ గారి ఖ్యాతి అధికముగ నుండెను. ఇరిగేషనుపనులు విరివిగ కొనసాగుచుండెను. ఇతర ఇరిగేషనుపనియు ఎక్కువైపుబంగారునును ప్రతిఫలముగ విచ్చునను నమ్మకము ప్రజలయందు దేర్పడెను. మద్రాసు రాజధానియందలి బెల్లూరులో కలిగిన అద్భుతఫలితములు సర్ కాటన్ వారి తల తిరిగిపొయెను. పిచ్చిపిచ్చి సిద్ధాంతములను వారు ప్రకటించి ముదలెడిరి. వారట్లు భ్రమచేయుటకు కొన్నికారణములు చూడ నుండెను. కృష్ణగోదావరి కావేరిదిట్టాలు అత్యద్భుతముగ ఫలితములను చూపుచుండెను. జమ్నానది నీటికాలులు పరిపాధు రాష్ట్రములందు మౌమును వారదోలెను. గంగానది

కానలు పంజాబు సింధు రాష్ట్రములను సస్యవృత్తి లగు నొనర్చుగలవను నమ్మకమేర్పడెను. కాని అప్పటికి ఇరిగేషను పాల్యాంశము కుండుండెను. బ్రిటిషు ఇంజనీయరులకు అనుభవము లేకుండెను. కాని యుద్ధానంతరము ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించిన ఇరిగేషనుపనులు దూరదృష్టిని వివేకమును సూచించుట లేదు. 1901 సంవత్సరమున ఇరిగేషను విషయములందు మిగుల ఉత్సాహముగల కర్షణ ప్రభువు గారు ఈ విషయములందు గొప్ప అనుభవముగల నిపుణుల సలహాలను పుచ్చుకొని పనిచేయుచుండిరి. ఆకాలమున ఇరిగేషను ఇన్స్ పెక్టరు జేవరంగ నున్న సర్ థామసు హిగు హేముగారు ప్రకటించిన దూరదృష్టి తేలికటలు ఈకాలమున ప్రకటించబడుటలేదు. ఇప్పుడు నిపుణుల సలహాలను పొందుట అత్యవసరము. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు నిర్మింపజేసినచున్న ఇరిగేషను పనులు అత్యధికముగ వ్యయమును సూచించుచున్నది. కావున అప్పు చేయుటచేసిన మొత్తము దుర్వినియోగమై ఇరిగేషనుపనులపట్ల తన లాభము కలుగనున్న పరిస్థితులు విషమింపును. బ్రిటిషువారి పరిపాలనము పట్ల విశ్వాసమును షిరాలుగారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈశిష్టావస్థే కాశ్యముగ నిలిచియుండలయునని మేముకూడ గోరుచున్నాము. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు నూతన ఇరిగేషను పనులను ప్రారంభించి గొప్ప వ్యయము చేయుచున్నారు. ఈవిషయమై అనుభవము గలవారు ప్రభుత్వమువారి విధానమునందలి లోపములను చూపుచు హెచ్చరిక తెలుపుచున్నారు. ఈ హెచ్చరికలను ప్రభుత్వమువారు గమనింపక ప్రాప్త్యవృద్ధిలోడను మార్గములోడను పనిచేసిన నష్టమునకు బాధ్యతను వారే భరింపవలసియుండును.

మద్రాసు అందు సదరక్షమరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

31-3-1927 తో అంత్యముగ పలిరమునకు బ్రాఫిట్ శాఖకు చేరిన గార్డులు, జవానాలు మొదలగువారికి దుస్తులు సరఫరాచేయుటకు టెండరులపై పంపుకొనవలెను.

ఎం అండు ఎస్ ఎం రైల్వే కంపెనీ జనరల్ బ్రాఫిట్ మేనేజరుగారికి ఎనిమిది అణాలు చెల్లించిన వివరములు, గల టెండరులు, కంట్రాక్టును అంగీకరింపబడినో పదరు వివరములు గల టెండరు ఫారం పంపబడును.

టెండరులు నీలుచేయబడిన కవరునందుంచి మద్రాసు, పార్కు రోసునందున్న, మద్రాసు అండు సదరక్ష మరాటా రైల్వే, జనరల్ ఆఫీసుల, జనరల్ బ్రాఫిట్ మేనేజరుకు 22-6-1926 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటల లోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

కవరులపైన "బ్రాఫిట్ డిపార్టుమెంటు గార్డులకు జవానాలకు దుస్తులు సరఫరాచేయుటకై టెండరులు" అని వ్రాసి పంపుకొనవలెను.

మాన సోల్టా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

చలనులభము! (హస్తాభిరుచి ప్రత్యేకము) గుగ్గుళికము! కిరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైశ్యకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వము, అరుచి, ఆపులింకలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిన, సర్వాంగముల మందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కిరీరము, నేర్పు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి కొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకును చెప్పెను. ఈమాత్రలు మేహవాతసోపలను వెంటనేమారును. ఇందు అనేక పీడనము చేరినవి. అనుభవముగల డౌమధిముగలవేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. శిశుకసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలను.

చిరునామా: (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యునియం,

హోస్రు నిమమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణా జిల్లా

అమ్మ క ము న కు

ఎఫ్. ఎఫ్. ఎఫ్. శుభాకి మందు లండనులోనన్న క్రిస్ అండు హార్వేవారిచే తయారుచేయబడినది లండనులో స్కాట్ లెట్ కనిష్టముగల ప్యాకు చేయబడినది

1/15 పానులు అకపాను కర్షణలలో పాణుచేయబడినది. పాను 1 కి ధర రు 2/8/- బాయిన్ ఎమ్ ఎల్ కేపులు 250 గల పెట్టె 1 కి ధర రు 10-0 రెడ్లండ్లు నెం 1 నుండి 10 వరకు పాను 1 కి ధర రు 0/8/0 (5) ఏ, ఏవ, ఏవవ, బి, బిబి, గుండులు పాను 1-8 9. సెన్నగు గ్రి కోమిటెడ్ మద్రాస్ గ్రి బ్రా సీలు.

విలువయగు వస్తువులు

బహుమానము మా బొంబాయి అత్తగారు 4 సీసాలు (బిక్) క్లెటి 0-8-0 నాలుగు రెండు 2-0-0 రూపాయలు కొనుగోరి యా క్రింది వస్తువులు ఏభుగ్గులకే వుదితముగ పంపబడినవి. 1. అండు ముగ చేతికట్ట 1. సిగరెటుకేసు. 1. నానపట్టు 144 బ్లా బ్లాక్ యింకిమాత్రలు. 1. ఫౌంటెన్ కలము బ్రాసర్ లో సహ క్లిప్ కలిగినది 12. స్ట్రీటుముక్కలు 1. పెన్ను 1 కట్టి. 4. సీసాల అత్తగారు వెల రు 2/- హాస్టుఖర్చు 0-8-0 కొలది సెట్టు మాత్రమేవున్నది.

Messrs Indian Stores 26 Baburam Ghose Lane, Bealoo St Calcutta

శ్రీ కృష్ణావతార తత్వము

ఇది పురాణ రాజముల నన్నింటినండి సహాభారత హిందవంశములనండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నుంట్లైరిని వచన రూపమున వ్రాయబడును. సంతయముల కొలకనట్లు శాస్త్రీయ సమాధానములు వ్రాయబడును ప్రాత్రములపై ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కునగానంద్య జక్కుని బెండుచేయించి 3 నెలల కోకతూరి 1-8-0 లకు చందా దాగులకు పీసీగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పావములుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1, 2, 3 పంపుటముల కిక్కు ముగానన్నది.

జనమంచి శేషాద్రికర్మ, ఆంధ్రప్రధాన పండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

ప్రకృతి వైద్యశాల

రాజమహేంద్రవరం

ఇచ్చట లాయాకూనేగారి తోటి స్నానములు, జన్మ, నీవ. మాక్ పైడను మొదలగువారి ప్రకృతి సాధనములు, రంగుల వైద్యము మొదలగు వైద్యములవ్వారా సమస్తవ్యాధులను సులభముగా మదర్పబడును గోవావారి తీరమున కోగుల కనువైనచోడ యేర్పాటుచేయబడినది. కోగులకు కావలసిన సమస్త సదుపాయములును చేసబడును. రాజమహేంద్రవరమున పండ్లు మొదలగు ఆహార పదార్థములు విరివిగా దొరకగలవు. సుహృద హోయను నగే షీంపువారు యీ దిగువవారికి వ్రాసికొనిన జవాబు బదియగులరు. ఉత్తరములో ఒక అణాబిళ్ల పంపవలెను. గరిమెల్ల కోదండరామయ్య 2756 ఆచందనికేతనం రాజమహేంద్రవరం

కాశీ పట్టు పీతాంబరములు

కొత్తనకులు సరసమైనధరలు జరీ క్లాపరులందు సాదాచీరలు 16 మూరల పొడవు 2 1/2 మూరల వెడల్పు రు 22 మొదలు 23, 24, 25, 28, 30, 35 వరకు. పైమాదిరి చీరలు 18 మూ X 2 1/2 ఒకటి రు 24 మొ. 25, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 వరకు. పైమాదిరి జరీ అందు ఖండునాలు 5 X 2 1/2 మూ. ఒకటి రు 7 మొ. 8, 9, 10, 12 వరకు. పైమాదిరి ఖండునాలు 6 X 2 1/2 మూ. ఒకటి రు. 8 మొ. 10, 12, 13, 14, 15 వరకు. పై క్లాపరు జరీ అందు రవిక ఒకటి రు 1/8 మొదలు 1/12, 2, 2 1/4, 2 1/8 వరకు. పైమాట్ల జరీ లచ్చాఅందు సాదాచీర 16 X 2 1/2 మూ. ఒకటి రు 25 మొ. 30, 34, 36, 38, 40 వరకు. పై మోస్తరు 18 X 2 1/2 మూ. చీర ఒకటి రు 32 మొ. 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 45 వరకు. ఇంకా అగ్నిరకముల పట్టుకనుములు, నేపాళ పురుద్రాక్షములు, కస్తూరి యు మానస్త దొరుకును. మ్యా కీసు, భవానీకంపె పట్టువర్తము, కార్.

వివాహ పద్ధతిని రద్దుపరచుట

నాకు విరహితుడను నొకవిలేఖరియొక్క పత్రమును పొందుట.

ఈ కాలపు నీతి ఆసహజము కాదా? అది సహజమే యైనచో అన్ని కాలములందును యిటులేయడంబడదా? వివాహ నియమములు వివిధభాతులకు వేరు వేరుగా కనబడుచున్నవి.

అట్టి యివిలేఖరి వ్రాసెను. పాశ్చాత్యదేశములందు ప్రేమస్వాతంత్ర్యమును బోధించువా రిట్టి హేతువులనే తెలిపెద రో యింతకంటెను ప్రబలములగు హేతువులు కలవో నే నెరుగ ను.

మానవులను పశువులను పోలిక తెచ్చుట సారజాలు. నీతిపరమములను నీతికట్టుబాటులను మానవులకు పశువుల కంటె సాధ్యము. ఈరెండు తెగలకును వర్తింపని ప్రత్యేక పద్ధతులు గూడ లేనట్లు మే. మానవులకు సంకల్ప స్వాతంత్ర్యమును వివేచనా శక్తియును హేతుబోధశక్తియును కలవు ఇవి పశువులకు లేవు.

ఇప్పుడు మానసి సంఘమునందు కలిగిన వ్యాధుల నివృత్తి కిని నియంత్రింపుట మే కారణము వివాహపద్ధతులు శిల్పముగా జగత్తువారిలో నొక్కరికైన యిట్టి వ్యాధులకులవా? శిశు హత్యలు అతిబాల్కు వివాహములు మున్నులనన్నియును వివాహ విధుల నల్ల ఘేమించుటననే కలిగెను

యొక్క నయమునుచి నవీన్ముఖ ఆంగ్లేయులు కలిగి యుం డినపుడును యింద్రునిగ్రహాంతర్గతి బహువిధపున సంభవించును బహుశోచనీయమైన ప్రత్యేక పద్ధతులు పుష్కలము ప్రస్తుతి పరిపాలనని వరింపవలెననియే వివాహవిధియొనర్చును ఈ విధమునను సరిగా అనుసరింపని వివాహము విక్రమము మతసంకల్పర ము భావి మహారి క్యోరికిని ఎన్నిటికిని ఎట్టి యిక్కట్టును కలుగదు. వివాహ మునతిలకముని భావించువా రికి ప్రత్యేక పద్ధతులు అన్యాయములగు యుగమునాని తోకసంబంధము కాకలదు. అది వరింపనితో గూడ తొలుతు కదాదు. అప్పుడు భర్త వియోగమును పత్ని వియోగమును కలిగినచో మరల ప్రేమగని పుడదుగాని వివాహము చేసి కొనకేడుకదదు. అది ఏమనునది అందును నాను ఈ పవిత్ర భావమును గుర్తించని వివాహములు వివాహ లబ్ధివగవు. ఇప్పుడట్టి ఉత్తరావినాసములు చాల తక్కుగా నున్నచో ఆ లోప యిప్పుటి పద్ధతిగానిదేగాని వివాహ విధిగానిది కాదు గాన పద్ధతిని సంస్కరింపవలసియొంది.

“వివాహము మతవిధియును సైత్తిక విధియునుకూడకాదు. అదియొక ఆచారము. (కష్టం) మరియు నది మతమునకును నీతికిని విరుద్ధమైనదిగా నదానిని రద్దుపరచవలెను.” అని యివిలేఖరి వ్రాసెను. వివాహము మతమును కాపాడుకంటె. ఆకంచెను పీకివేసినమతమును తొలయే నాశన మగును. మతమునకు నిగ్రహమే పునాది వివాహమే నిగ్రహము. ఇంద్రియనిగ్రహము లేనివానికి ఆత్మసాక్షాత్కార మెన్నటికిని కలుగదు. నాస్తికునకు నిరోధావశ్యకతను ధ్రువపరుచుట చాల కష్టమే యగును. శరీరము నశించునని. ఆత్మ అనాది అని గ్రహించువాడు ఇంద్రియనిగ్రహమును శమము సంపత్తియును లేనిచో దైవసాక్షాత్కారము కలుగదని గులభముగానే గ్రహించగలుగును. శరీరము దైవసాక్షాత్కారమును కలిగించు దేవాలయ మైననగున తేక యింద్రియవికారముల క్రితారంగమైన నగును. అది దేవాలయమేయైనచో వ్యభిచారాదుల కవకాశములేదు. ఆశ్చర్య అనగా జీవుడు ఎల్లపుడును అనగా అనుక్షణమును శరీరమును అనగా యింద్రియముల నడంచుచునే యుండవలెను.

వివాహనియమము దుష్టుల మైనపుడును యింద్రియ నిగ్రహము లేనపుడును ప్రేమివాశనకారణమేయగును. మానవులు పశువులవలె స్వేచ్ఛాచూరులైనచో విభ్రంశముల నెంచెదరు. ఈ విలేఖరి వ్రాసిన ఆ సర్గముల నన్నిటిని తొలగించవలెనని నవివాహవిధిని బాగుగా గ్రహించి నెరవేర్చుటయే కర్తవ్యముగాని వివాహమును రద్దుపరచుట కర్తవ్యము కాదని నేను యాధిగా చెప్పగలను.

కొన్ని మతములవారు దగ్గరబంధువుల బిడ్డలకు పెండ్లిండ్లు చేయుచున్నారని. మరికొంద రట్టి పెండ్లిండ్లును చేయరు. కొందరు బహుభార్యాత్వమును నిరసించిరి. కొందరంగీకరించిరి. అందరును బహుపద్ధతినే అనులించిన బాగుండునని కోరదననేగాని అటులనులించుట లేదుగాన వివాహమునే రద్దుపరచవలెనని కోరరాదు. సైత్తికములందనభవ మధికమైన కొలదియును భిన్న పద్ధతులు తొలగును. ఇప్పుడుగూడ సకలమతములును ఏకపత్నివ్రతమునే ప్రశంసించుచున్నవిగాని బహుభార్యాత్వమును ప్రశంసించుట లేదు దాని ననుమతించి నంతమాత్రమున ఏకపత్నివ్రతాయమున కెట్టిభంగమును కలుగదు.

అక్షతయోనులగు [వర్ణింపు] విలంబితకన్యకు వివాహము

చేయుట సముచితమే గాక తలదండ్రుల కది ప్రధానకర్తవ్యముని గూడ నేను యాధిగా నమ్ముచున్నాను [మో. క. గాంధీ-ఎంకయిండియా 8-1-26].

శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల మచిలీపట్టణము

పై కళాశాల వేసవిపరీక్షల అనంతరము ఈనెల 28 వ తారీఖు సోమవారము నూతనసమావేశమునకు తెరవబడును. ఎన్నెన్ని ఇబ్బందులు సంభవించినను ఈ జాతీయవిద్యా ప్రతిష్ఠాపన అవిచ్ఛిన్నముగ మనదేశీయమహాజన సభాధ్యక్షుల క్రింద కార్యనిర్వహణ మొనర్చుచున్నదని లోకమున కొక్కసారి మరల విన్నవించుకొనడమగుచున్నది. దేశీయుల సంకల్పమును సహాయమును ఇందుకు మూలకారణములని వేరుగఁ జెప్పవలసినయవసరము లేదు. ఆత్మవిశ్వాసమును ఆత్మసాధనయు మోక్షమునకు గొనిపోగలవని ఇచ్చట నిశ్చయము.

తెలుగు సంస్కృతము ఇంగ్లీషు ఇతిహాసము పీనియందు ఉత్తమశిక్ష నొసంగుట కిచ్చట అవకాశములు గలవు. పాస్త కాళిల్యమును పరిశ్రమవిద్యలను గానకలాదికాస్త్రములును ప్రైవాని ననుసరించి నేర్చుకొనవచ్చును.

మెకానికల్ ఎంజినీయరింగునందు విశేషమైన అభ్యాసము కాస్త్రవిద్యతోపాటు ఒసంగవలెను.

పై శాఖలన్నిటికిని వేరువేరుగా తగిన పుస్తక భాండా గారము లున్నవి.

దేశమోక్షమునగోరు గృహస్థులు తప్పక తమ బిడ్డలను కలాశాలకు పంపుటకు ప్రత్యేకముగఁ గోరబడుచున్నారు.

నూతనతత్వర విద్యావిధానమును బడయగోరువారు నాల్గవతరగతి పోష్టుచిట్ట పంపవలెను.

చి. శ్రీనివాసరావు-ప్రధానాచార్యుడు

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మచిలీపట్టణము 9-6-1926

అప్పటమైన చ్యవనప్రాస 2426 (సుప్రసిద్ధమైన ఆయుర్వేద బొమ్మ) పరిశుద్ధతకు, లోపరహిత్యమునకు పూచీ యివ్వబడును. ఈ దిగువ తెలుపబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి గుణమిచ్చునట్లు పరీక్షచే యాధిమైనది. దగ్గు ఉబ్బనము విస్తారముగా పనిచేయుట జలుబు శ్వాసకృచ్ఛము ఎదుగకుండా జేయుట కొమ్ము పడికెము చిక్కిపోవుట, దుర్బలత్వము కృశింపవేయు వ్యాధులు మొదలగునవి కారిజమును మంచి స్థితిలో నుంచును. సులభముగా జీర్ణమగును. కాలప్రవరిని సరిగా నుంచును. మిక్కిలి బలకరమైనది. మంచి రుచికరది ఎంతధర యిచ్చినను యింతకంటెను శ్రేష్ఠమైనది దొరకదు. ఎంత వయస్సునందైనను ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగిన శ్రేష్ఠమైన టూనికు. కాడ్లిలివర్ నూనె కంటెను శ్రేష్ఠమైనది 20 తులము (40 దినములకు సరిపోవు) బొమ్మ. వెల రు 2-8-0 KALPATARU AYURVEDIC WORKS, Head Office - 94, G EY STEET, CALCUTTA Agents for the Madras Presy - ANDHRA AYURVEDIC PHARMACY LTD.,

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము 50000 షేర్లు షేరు ప్రకటింకికి 10 రూపాయలు మాత్రము. ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్మితిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీసుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును. (కొత్తషేర్లు వేయించుటకు, అన్నిజిల్లాలలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, పింగళూరు వగయి రాలలోను ఏజెంట్లుగావలయును. ఏజెంట్లకు మంచికమిషను యివ్వబడును. షేర్లకుగాని, ఏజెంట్లపదవికిగాని, నూకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్. జి. రాజుగారికి వ్రాయవలయును, షాడ్డో ఆఫీసు గంటూరు, నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరశింహారావు, M. A. (Hons), L. L. B., Edin Bar-at-Law. మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూన్ నెల 11-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు	56 0 0	మొదలు	70 0 0	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	12 8 0		18 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	14 0 0		15 0 0	
డిల్లి ,, డిటా ,,	15 0 0		16 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0		9 0 0	
సుశ్యలు ,,	20 0 0		24 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు

కందుక బస్తా 1-కి ర 205 ,,	11 8 0		12 8 0	
సెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0		18 8 0	
పెసలు ,, డిటా ,,	14 0 0		15 0 0	
మినుములు ,, డిటా ,,	16 8 0		18 0 0	
ఉలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0		9 0 0	

3. నూనెపప్పులు.

సువ్వునూనె బా 1-కి ,,	150 0 0		152 0 0	
నెయ్యము 1-కి ,,	14 0 0		25 0 0	
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పు బా 1-కి ,,	59 0 0		62 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,,	56 0 0		58 0 0	
వేరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి రు 180 మి. కొనూనె 124 0 0				
ఆముదము బా 1-కి ,,	90-0-0		92 0 0	

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,,	70 0 0		75 0 0	
కూరపసుపు ,,	80 0 0		85 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి	105 0 0		140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	40,45			
కాళవాస్త్రపాయకట్టు ,,	50,55			
తెల్లము బా 1-కి రు	40 0 0		60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి ,,	28 0 0		54 0 0	

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,,	81 0 0		88 0 0	
చదరం ,,	82 0 0		86 0 0	
రవుండు ,,	80 0 0		81 0 0	

6. లోహములు.

సెండి 100 కులలికు ,,	69 12 0		71 0 0	
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 4 0		21 8 0	
సవరము 1-కి ,,			18 8 0	
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	268 0 0		270 0 0	
రాగి డిటా ,,	260 0 0		266 0 0	

7. దూది.

బోండావెట్టు బారన 1-కి రు	800 0 0			
పల్నాడు దూది ,,	145 0 0			

8. నూలు.

పుష్కారు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,,	5 0 0			
నూళయేనుగ నెం 20 ,,	7 4 0			
నెం 20 తెన్ని సింహం యీ పెట్టె ,,	7 12 0			
నెం 22 ,, ,,	7 14 0			
నెం 12½ తెన్ని సర్కసు ,,	6 6 0			
నెం 14½ ,, ,,	6 12 0			
నెం 12½ అలెస్సు ,,	5 8 0			
నెం 12½ పాండిచేరి ,,	6 2 0			
నెం 14½ ,, ,,	6 6 0			
నెం 12½ న్యూకాల్స్ ,,	5 10 0			
నెం 14½ ,, న్యూకాల్స్ ,,	6 0 0			
నెం 10½ బోయంబుట్టూరు ,,	5 4 0			
నెం 12½ ,, ,,	6 4 0			
నెం 14½ ,, ,,	6 10 0			
నెం 12½ గోక ,,	6 0 0			
నెం 20 గోక ,,	7 4 0			
నెం 12½ న్యూబెయిన్ ,,	5 8 0			
నెం 12½ గూళ్ల ,,	5 12 0			
నెం 10½ ,, ,,	5 5 0			

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మౌలికలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు (వాయబడినవి 85000 క్రింది) అక్షరముల కలపు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళబ్ధ సేద్యం, వ్యవసాయబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కరలేదు. క్యాబికోబైండు వెల 3-4-0 లు. “భసవదీపిక” అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్తఖనిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయు యా నాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. ఈ 1 కి రు. 500 కిమ్మతుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాబికోబైండు వెల రు. 2-0-0
2454 ర డ్డి సో ద రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

వల

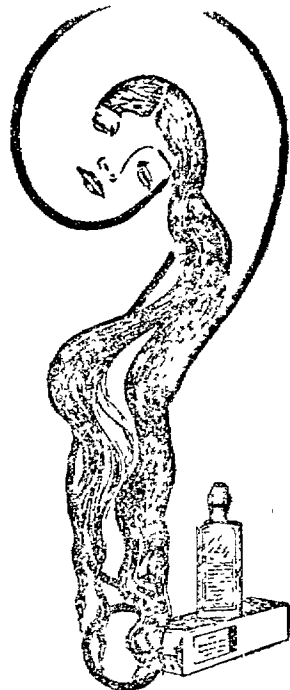
అది జబకుసుమ తైలముగానుండవలెను

పెంట్లుకల కుదుళ్లను బలపరచుటకును; పెంట్లుకల పెరుగుటకు తోడ్పడుటకును, వాటిని అందముగాను, నలుపుగాను, కాంతిగాను చేయుటకును, బట్ట తలరాసీయక ఆటంకపరచుటకును; చుండును పారదోలుటకును, మితి మీరి పనిచేయుటవలన గలుగు తలనొప్పి, విసుగుదల, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, నిద్రలేమి మొదలగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును.

జ బ కు సు మ

యందు ఆసిడ్ చేరుటలేదని సుమారు 50 సం॥రములనుండి రూపించబడినది. 2643

C. K. Sen & Co., Ltd.,
29, Kolutola, Calcutta.

జ బ కు సు మ
చిన్న బుడ్డి
రూ 1-0-0
పెద్ద బుడ్డి
రూ 3-4-0

(3421)

Powell's Extract of Golden

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగరోగమునకు

అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నచ్చము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి విశ్వృషధము.

గుణము:—6 మోలార్డుల గెనోను పుచ్చకొనిన తక్షణం ప్రణామము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

అమృతాంజనము

జీవకల్పనిదబ్బితో నవా సిసా 1-కి రు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో. 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు రేజి. పొంబాయి.

కార్మికాల్ నెప్పి యాలిటీలు

అమృతాంజనము	4-8-0	గుట్టుములకు కండిషన్ పౌడరు	2-8-0	నరమలకు పుష్టి కోగిండు.	
బిహూనా (త్రెవార్) నివారిణి.		మీసములకు అలక్ష్యము చెయ్యకు. వాటిని ఆ		ఎడికొలోన్ 2 బెన్సులు	1-6-0
అమృతాంజనము	1-0-0	రోగ్యస్థితియు గుండును.		ఎడికొలోన్ 4 బెన్సులు	1-12-0
దోవలను దగ్గర నీయదు, అందుచే మజిలీయారు		చెవలియిచ్చు హేర్ రెస్టోరర్	2-0-0	ఎడిక్వివైజ్	1-8-0, 2-8-0
అమృతాంజనము	1-12-0	వెలుగులకు పుష్టిని కలిగించుటకు, వాటిని పెరుగు		ఎడిలూసు	1-0-0
(కాపకాదగ్గరను నివరితేయును)		నట్లు చేయుటకు తోడ్పడును.		దోవకాటులను గరిగిన మంటల పొగొట్టును.	
జే.ఎమ్. (అమెరికాద)	1-8-0	తోలు కాంపాండు వరబత్తు	2-0-0	పెథిల్ బామ్	0-12-0
శిరోజనులకు మంచిటాను.		దగ్గలకు రొమ్ముపడియునకు తగినది.		నోవూ, బాగలు, తిమ్మరు వాయన మొదలను	
బొమ్మాల విత్	2-4-0 4-0-0	డాక్టరు కార్లు చిల్లను వర్గు నివారిణి	1-0-0	వాటికి వంచునుగొమ్మును.	
జే.ఎమ్.నకు పుష్టినిచ్చును, బహిషా, బర్గుమువచ్చి		బిడ్డవర్గులకు నిరపాయకరమైనవైయు, గుణమువచ్చి		ప్రేసర్లు లీవర్ బానిక్	1-8-0
నివారిణి దువారి ఇది బాగుగా పనిచేయును.		జే.ఎమ్.ను.		సోమరి తనమును పొగొట్టును.	
ప్రెస్కోర	2-0-0	ప్రిక్టి హీట్ లోషన్	1-8-0	ఫర్మెల్స్ లీవర్ మాత్రలు	0-12-0
దగ్గును నివారిండును, గోగ్గును త్రోసివేయును, రొ		ప్రిక్టి హీట్ పౌడరు	0-14-0, 1-8-0, 2-4-0	వలబద్ధమునకు, పిల్లలకు అమోఘమైనది.	
ముగ్గును బాధగలిగించునట్టి వ్యాధులను పారద్రోలును		క్వివైజ్ అండు ఐరన్ టానిక్	1-8-0	కృష్ణా	2-0-0
బుష్టోనా	4-0-0	రింగువరం ఆయిల్ మెంటు	0-9-0	శిరోజనులకు తగినట్లుగాను.	
మూసగోగ్గునును దివ్యమైనది.		హిందూ దేశముం దున్నవాటి అన్నిటియందును శ్రే		కృష్ణ మెలెన్ హాల్ వామ్	2-4-0
సి. పి. క్యూ (మిక్ షేర్)	1-0-0	ష్టమైనది.		నోటికొట్టుకు, దుచిరిగా తెలియనవచ్చు ఇది బాగుగా	
జులులు, శిశిలము, ఇన్ ఫ్లూంజా మొదలను వాటికి		రోగ్ గార్గల్	1-0-0	ఫలించును.	
తగినది		స్కర్ ఫైర్	2-4-0	లెమ్మలందు గ్లిసెరెను	1-0-0
సి. పి. క్యూ (కాన్ సెన్స)	0-14-0	చుండు నివారిణి.		శిరోజనులకు అమృతమైనది.	
సి. పి. క్యూ కాన్ సెన్స ఫార్ము గాగలదు. తీసుకొ		జియోడొరైనుడు మెట్రోలియా	1-0-0	ఓమమెలిశ్యలు	1-0-0
నుట సులభము ప్రయాణసాయములందు వెం		శిరోజనులకు ఉప యోగంవలకు తగినది. వెంట్రు		శూలనొప్పి, స్థూలత్వము, పుల్మోనరీలకు తగినది.	
బడి తీసుకొని పొవుట సులభము.		కలను మంచిస్థితిలో నుండును.		ఓమమెవాటరు బుడ్డికి	0-10-0
కాంఫర్ పైన్	0-8-0	జియోడొరైనుడు కోకోనట్ ఆయిల్	1-0-0	పిక్ లామెక్	1-8-0
గృహమునం చెప్పునును ఒకటాడి యుండవలెను. విరే		శిరోజనులకు తగినట్లు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయ		ముట్టి మెలకు లోషను.	
చనములు, శూలనొప్పి మొదలగువాటిని పురుగును.		బడిన మనోహరమైనది.		మెరోసెక్	2-12-0
కన్సైలెన్	1-0-0	డబ్బిను అస్మాకాన్	1-8-0	డైరోయా వ్యాధికి తగినది.	
పొవములమీద నయ్యెడుకాయ, చర్మము మెద్దుబా		ఉబ్బునునును దీనినిగోనికి తీసుకొనుటకు తగినదని		సెమెన్	0-12-0
గట్టు మొదలగువాటిని కుదిర్చి, సుఖముగా నడి		తెచ్చులందు శివార్లుచేసి యున్నాడు.		చాకలికడ్డలచే గలుగు తీరుకు దివ్యమైనది.	
చుటకు పీచుండును.		ఈసన్ వరబత్తు	0-12-0, 1-8-0	పండ్లనొప్పికి ఎస్సెన్సు	1-0-0
కోర్మలెట్ చుట్టి దగ్గు నివారిణి	1-4-0	ఈ గుప్తమైన టానిక్ ఎస్సెన్సు కచ్చుడు మంచి		ఇంగ్లీషులకు పనిచేయును.	
రోగ్యుపడియునకు ఆదర్శ నివారిణి.		బలమునిచ్చుటకు మాతముగా తయారు చేయ		కార్మికాల్ దంతచూర్ణము	0-10-0, 1-4-0
కోమికల్ ఫుక్	1-0-0	బడును.		దంతముల కమోఘమైనది.	
బిడ్డలకు మంచిపుష్టి నిచ్చును.		ఎస్సెన్సు సరసరెల్లా	2-0-0	ఎక్మా	0-15-0
క్లోరోడైన్	0-8-0	అమోఘముగా రక్షణను కుదిరెదము.		కృష్ణా, తత్సంబంధమైన చర్మవ్యాధులకు మంచి గుణ	
కల్పరా ద్రావులు	2-0-0	ఎలిక్స్ గ్లిసెరొఫాస్ ఫేట్, పార్శ్వ		మిచ్చును.	
హిమోడ్ ఎప్పుడును ఒకబుడ్డిని ఉంచుకొనుడు.		ట్యుబ్ సహాగలది	1-8-0		

పరకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు. Spencer & Co., Ltd. (W. E. SMITH & Co., Department) MADRAS.

ఆంధ్ర ఇన్ స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ,

ప్రధాన కార్యస్థానము - మచిలీపట్నం.

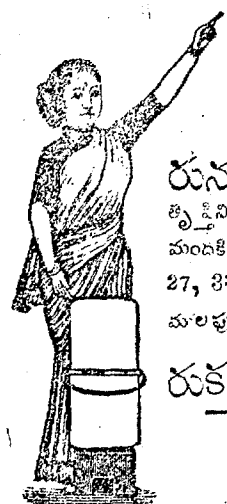
గమనింపుడు.

- (1) భీమాకంపనీ ఆపత్కాలమున సాయభటు గొప్ప పరస్పర సహకార సంఘము. (కేసికొందురు.
 - (2) దీర్ఘ కాలము జీవించువారు అకాలమరణము నొందువారి కుటుంబములకు తోడ్పడుదు, తమకు ఆదాయము
 - (3) భీమాకంపనీ పూర్వము, పునఃపూర్వము, రెండును యిమిడియున్నవి.
 - (4) వార్షిక నిజాం శర్మమును, ఆపత్కాలమున సహాయము, కుటుంబమునకు జీవ నోహాధి కార్మియును,
- పురుషుల ఆదాయముచేయు వార్షికుడి యొక్కటియే.
- మీ జీవితములను యీకంపెనీలో భీమా చేయించి జీవితసంపత్తి ప్రాప్తిపొందు.
- అన్ని ప్రాంతములందు చైతన్యము కావలెను.

యాగ్రమల్లి మంగయ్య, బి.ఎ, బి.ఎల్. కార్యదర్శి.

2474

నని తృప్తికరముగానున్నచో!

మీరు పేరైనట్టియు, తృప్తి

కరమైన కుటుంబముకావలెనని.

రుక్మిణి కుక్క-

రును తీయదు. నేనెవలెను. కడి

తృప్తినిచ్చినది. 5 పైసలు 1, 2, 4, 6, 8

మందికి తగ్గినది. ధర 1 కి రు 18, 12, 22,

27, 33 కాశీగర్భ (వత్సము. పా

మలపు సకము యనాం. పంట్లకావలెను

రుక్మిణి కుక్క-రు అందుకో

19 మాదాగుడివీధి

రాయపురము, మద్రాసు